П'ятниця, 10 січня 2003 року. № 4 (3004)

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

ФОТОФАКТ

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

У перші дні січня в Миколаївському морському порту водночас оброблялося 11 суден різного тоннажу. Тут мають намір повторити торішній успіх, коли переробили більш як чотири мільйони тонн вантажів.

У КОМІТЕТАХ ВР

З'ясовується, ми ще не все поділили

Загалом Комітет Верховної Ради України з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій, за словами його голови Станіслава Гуренка, підготував до розгляду парламентом понад 25 законопроектів. Зокрема, наступного тижня народні депутати мають розглянути проекти законів про визначення суб'єктів права власності на розташоване на території України майно загальносоюзних громадських об'єднань (організацій) колишнього Союзу РСР, внесені народним депутатом В. Матвєєвим та Кабінетом Міністрів України.

(Закінчення на 2-й стор.).

ВІЗИТИ

Криголам Польща

Польські візи, які запровадять для українців улітку цього року, будуть дешеві, багаторазові і легкодоступні. «Ми передбачаємо, що деякі категорії громадян, зокрема підприємці і молодь, зможуть узагалі їздити до Польщі без віз», — заявив Прем'єр-міністр РП Лешек Міллер після переговорів з Прем'єр-міністром України Віктором Януковичем, які відбулися у Варшаві під час офіційного візиту нашого прем'єра. Переговори щодо процедури оформлення віз — нині на фінішній прямій. Одна з головних умов членства Польщі в ЄС — закриття східних рубежів. Тож з 1 липня перетнути українсько-польський кордон можна буде тільки з «наклейкою» в закордонному паспорті.

(Закінчення на 17-й стор.)

СЛУЖБА 01

«Озброєний» петардою і дуже небезпечний

Львівська міліція перевірила 167 торгових точок і вилучила близько трьох тисяч піротехнічних засобів. Однак любителі гострих відчуттів усе-таки завдали лиха. Шестеро дітей з пораненнями потрапило до 8-ї лікарні міста. У травмпункти звернулися чоловіки — з опіками обличчя, покаліченими пальцями рук. У Стрию петарда залетіла в помешкання і від неї загорілася штора. В Золочеві зайнялися полум'ям кошики зі штучними квітами біля пам'ятника В'ячеславу Чорноволу.

Заступник начальника міського управління міліції Михайло Курочка дійшов висновку, що львів'яни... не вміють розважатися. Правоохоронці зробили фото- та відеозйомки численних НП і мають намір показати зворотний бік свят по телебаченню, **повідомляє наш власний кореспондент Оксана ТЕЛЕНЧІ.**

ВТЕЧА З-ЗА ГРАТ,

або Чому здали генерала

Нові подробиці НП, що сталася у Стрижавській виправній колонії на Вінниччині, проливають світло на стиль роботи з кадрами у Державному департаменті України з питань виконання покарань.

(Закінчення на 23-й стор.).

Колаж Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

У НОМЕР

В ЮНЕСКО знають дітей із Кам'янця

Сьогодні у Вінниці відкрився Міжнародний фестиваль асоційованих шкіл ЮНЕСКО, на який запрошено учасників із 30 країн світу. Серед представників України — учні Кам'янець-Подільської загальноосвітньої школи №1.

Нинішнього року їй виповниться 170, це найстаріша школа Поділля. А в ЮНЕСКО заклад — з 26 квітня 1994-го. В Україні 30 таких шкіл. У Польщі, до речі, їх понад 100, в Іспанії — 130, а в маленькій Словенії — 38.

(Закінчення на 20-й стор.).

Будується приватна шахта

Першу приватну шахту збудують на Луганщині. Поки що на її місці чисте поле. Але на невеликій глибині — лише до 120 м — залягають пласти антрациту, який цілком може конкурувати на світовому ринку. На цю особливість «чорного золота» звернула увагу австралійська компанія «CCI HELDINGS Ltd». У будівництво первістка інвестори мають намір вкласти 12 мільйонів доларів США. Про свою участь у проекті заявили і представники солідних банків Німеччини та Великої Британії, **повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.**

Акції буде продано

Кабінет Міністрів України планує протягом року здійснити заходи з продажу контрольних пакетів акцій енергопостачальних компаній (обленерго) з метою проведення ефективної приватизації для подальшого реформування електроенергетичного комплексу.

Як **повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна»,** це передбачено планом дій з реалізації програми інтеграції України до Європейського Союзу 2003 року, затвердженим розпорядженням уряду.

(Закінчення на 3-й стор.).

Майже 90 населених пунктів України знеструмлено через негоду

У КОМІТЕТАХ ВР

З'ясовується, ми ще не все поділили

(Початок на 1-й стор.).

На думку народних депутатів, більшість положень зазначених законопроектів збігаються. Однак, на відміну від урядового, в депутатському законопроекті пропонується вивести із сфери дії закону майно колишніх республіканських та регіональних громадських об'єднань (організацій) і їх органів, які мали в УРСР статус юридичних осіб і за станом на 24 серпня 1991 року не входили до складу загальносоюзних громадських об'єднань. Крім того, в законопроекті народного депутата передбачається судовий порядок визначення суб'єктів права власності на розташоване на території України майно цих загальносоюзних об'єднань, тоді як в урядовому законодавчому акті це має здійснювати Кабінет Міністрів за поданням міжвідомчої комісії.

Парламент також має прийняти в першому читанні урядовий проект змін до Закону «Про підприємства в Україні», який встановлює критерії щодо віднесення підприємств до категорії мікропідприємств, малих чи середніх підприємств, залежно від обсягів річного валового доходу та середньооблікової річної чисельності працівників.

С. Гуренко також зазначив, що важливо підтримати в першому читанні урядовий проект закону «Про державні цільові програми». У ньому виписано механізм взаємодії органів законодавчої та виконавчої влади під час виконання державних цільових програм.

ФОТОФАКТ

У Львові відбувається різдвяна виставка-продаж книжкових новинок, організована видавництвом «Олір».
Частину книг видавці передали безплатно львівському притулку для сиріт.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Укрінформ).

Усе про товарну біржу

Робоча група Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій опрацьовує для розгляду урядовий проект нової редакції закону про товарну біржу.

Метою проекту є вдосконалення біржової торгівлі, забезпечення гарантій виконання контрактів, запровадження в практику нових технологій, які сприятимуть обмеженню фінансових ризиків на ринку товарів. Як повідомляє Інформуправління ВР, зокрема, пропонується державне регулювання біржового товарного ринку здійснювати спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері регулювання організованих ризиків товарних ресурсів. Товарна біржа має створюватися на засадах добровільного об'єднання майна юридичних і фізичних осіб, а засновниками та членами товарної біржі не можуть бути органи державної влади та органи місцевого самоврядування, державні установи (організації), що фінансуються з державного бюджету. Згідно з законопроектом, державна реєстрація товарної біржі проводиться у порядку, встановленому законодавством про підприємництво. Серед інших новацій — те, що на біржові торги допускаються товари (крім об'єктів нерухомого майна), стандартизовані товарною біржою щодо якості, умов постачання та виконання інших характеристик відповідно до Правил біржової торгівлі.

За словами голови підкомітету з питань власності, приватизації та банкрутства Олега Царьова, проект закону грунтується на принциповому підході до діяльності товарних бірж — вони не займаються комерційним посередництвом, одержаний прибуток не розподіляється між членами біржі, а спрямовується на виконання її статутних завдань.

Фестиваль з вином і колядками

З 10 до 12 січня центральна площа міста Мукачевого знову стане місцем веселого дійства — тут проходитиме традиційний, уже восьмий фестиваль-конкурс «Червоне вино». Участь у ньому візьмуть як майстри відомих закарпатських домашніх вин, так і виноробипрофесіонали. У день підбиття підсумків фестивалю, 12 січня, в міському будинку культури відбудеться теж традиційний мукачівський фестиваль-конкурс колядкових колективів Закарпаття «Вертеп-2003».

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

У НОМЕР

Касаційну скаргу Лазаренка задоволено

Судова палата з цивільних справ Верховного Суду України задовольнила касаційну скаргу представників екс-прем'єр-міністра Павла Лазаренка та скасувала ухвали Печерського місцевого суду міста Києва за 12 червня 2002 року та Апеляційного суду міста Києва за 23 липня 2002 року за позовом П. Лазаренка про визнання незаконною постанови Верховної Ради за 7 лютого 2002 року «Про припинення повноважень народного депутата України Лазаренка П. І.».

Як повідомив один із представників захисту П. Лазаренка, Верховний Суд фактично поновив порушені права підзахисного і визнав незаконними названі судові рішення стосовно П. Лазаренка й надіслав дану справу на новий розгляд до суду першої інстанції.

Павло Лазаренко просив скасувати постанову Верховної Ради України, якою було надано згоду Генеральній прокуратурі України на порушення проти нього кримінальної справи та його арешт. Своє прохання екс-прем'єр мотивував тим, що зазначене рішення приймали з істотними порушеннями Регламенту. Зокрема, було проігноровано висновок Комітету ВР з питань Регламенту про недостатню вмотивованість подання Генпрокуратури. Крім того, всупереч тому ж Регламенту постанову приймали за відсутності П. Лазаренка на засіданні парламенту, і голосування відбувалося з двох питань одразу, а не окремо з кожного, як вимагає Регламент. Загалом позивач обгрунтував свій позов одинадцятьма пунктами конкретних порушень під час приймання вищезгаданої постанови, **повідомляє УНІАН.**

ФОТОФАКТ

Лідія Іванівна та Василь Свиридович Мартиненкові — єдині жителі села Королівки Поліського району, що постраждало від аварії на ЧАЕС.
Свого часу їх з односельцями також було евакуйовано, але згодом вони повернулися додому.

Фото Володимира ТАРАСОВА (Укрінформ).

У ДЕПУТАТСЬКИХ ФРАКЦІЯХ І ГРУПАХ

Опозиція за об'єднання на президентських виборах

*Фракція БЮТ пропонує з початку року підвищити на 50 відсотків зарплату працівникам соціальної сфери за рахунок скорочення фінансування силових структур. Про це лідер БЮТ **Юлія Тимошенко** повідомила на прес-конференції.*

Вона вважає, що бюджет-2003 «розбалансований» і не узгоджується із законом про мінімальну зарплату. У поданому членами фракції БЮТ законопроекті «Про внесення змін до Закону України «Про державний бюджет України на 2003 рік» на збільшення зарплати медикам, педагогам, науковцям та іншим працівникам підприємств і організацій, які фінансуються з державного та місцевих бюджетів України, передбачено 3,6 мільярда гривень. Ці кошти, за словами народного депутата, можна одержати через скорочення фінансування апарату державного управління справами адміністрації Президента України на 50 відсотків (153 млн. грн.), МВС — на 25 відсотків (707 млн. грн.), Державної податкової адміністрації — на 30 відсотків (350 млн. грн.), СБУ — на 20 відсотків (120 млн. грн.), Державної служби автомобільних доріг — на 22 відсотки (222 млн. грн.), резервного фонду Кабінету Міністрів — на 50 відсотків (195 млн. грн.) тощо. В тому числі за рахунок загальнодержавних видатків та міжбюджетних трансфертів між державними та місцевими бюджетами на підвищення зарплати «бютівці» пропонують виділити 1,334 млрд. грн. Водночас, за словами лідера БЮТ, оплату праці працівників цих установ не буде зменшено.

Юлія Тимошенко зазначила, що вважає «неправовим» рішення Верховного Суду України про закриття кримінальних справ стосовно Президента України Леоніда Кучми, порушених суддею Апеляційного суду Києва Юрієм Василенком. Оскільки на засідання ВСУ, на якому було ухвалено рішення про закриття справи, не було запрошено представників опозиції, котрі подали відповідну заяву, і захисників. «Це була «таємна вечеря» Верховного Суду та Генеральної прокуратури», — сказала Ю. Тимошенко і наголосила, що опозиція звертатиметься до інших суддів та слідчих стосовно порушення кримінальної справи щодо Л. Кучми.

А рішення Голосіївського місцевого суду Києва про засудження учасників акції 9 березня 2001 року на термін від двох до п'яти років ув'язнення Юлія Тимошенко назвала «не правовим, а політичним». За її словами, «бютівці» звернуться до лідерів опозиційних фракцій з проханням організувати зустріч з Головою Верховного Суду України Василем Маляренком.

Лідер фракції БЮТ підтримує ідею об'єднання опозиційних сил для висунення єдиного кандидата на президентських виборах. Відповідаючи на запитання, на яких умовах її фракція підтримуватиме кандидатуру Віктора Ющенка, Юлія Тимошенко наголосила, що не робитиме категоричних заяв з цього приводу, а налаштована лише на переговори між демократичними силами.

Вона спростувала заяви деяких керівників фракцій про те, що опозиція після ухвалення бюджету на 2003 рік приєдналася до більшості, й додала: опозиційні сили залишаються на своїх позиціях.

Наталія ЯРЕМЕНКО.

Річницю пережили. Хоч лави і порідшали

*Учора, 9 січня, виповнився рік із дня створення політичного блоку «Наша Україна». Як повідомив його політичний координатор **Роман Безсмертний,** у блоці «Наша Україна» нині тривають дискусії про створення партії на його базі. «Рішення в блоці приймаються колегіально. Ситуація з партійним будівництвом — це питання часових рамок», — заявив він.*

На думку Р. Безсмертного, основною причиною того, що об'єднання продовжує існувати, є наявність «справжнього лідера» Віктора Ющенка. «Хоч би як критикували Віктора Андрійовича, але рівного йому лідера (не лише в політичному сенсі) в Україні нема», — заявив Р. Безсмертний. — Саме тому його так бояться влада, саме тому проти нього працює вся пропагандистська машина».

Координатор блоку вважає, що не варто драматизувати вихід із фракції «Наша Україна» кількох її членів. «Міграційні процеси відбуваються в будь-якому парламенті, у будь-якій фракції, і у вітчизняній політичній практиці, і в світовій демократичній традиції, — сказав Р. Безсмертний. — Не вважаю великою трагедією те, що до складу фракції увійшли різні за розумінням ситуації, за ідеологічними переконаннями сили. Мало того, я навіть припускаю існування в рамках мегафракції організованої партійної опозиції, ситуативної за своєю природою».

Акції буде продано

(Початок на 1-й стор.).

Мінпаливенерго та Нацкомісії регулювання електроенергетики (НКРЕ) також доручено розробити протягом року концепцію поступового приведення енергосистеми України у відповідність до вимог UCTE, яка має створити технічні умови для паралельної роботи західної частини української енергосистеми з енергосистемою країн Євросоюзу та країн—кандидатів на вступ до ЄС. Уряд також зобов'язався продовжувати реструктуризацію вугільної галузі, вдосконалити систему ціноутворення в електроенергетиці, поступово скасувати пільги деяким категоріям споживачів, перейти повністю на грошові розрахунки, розв'язати проблеми тимчасового зберігання відпрацьованого ядерного палива тощо.

Як повідомлялося, раніше Кабінет Міністрів України відклав намічений на 2002 рік продаж контрольних пакетів акцій дев'яти обленерго через нерозв'язану проблему реструктуризації їхньої заборгованості, яка на 1 жовтня минулого року становила 8,8 млрд. грн.

САМОВРЯДУВАННЯ

З чистого аркуша

Після поразки Володимира Олійника на виборах міського голови Черкас його наступник Анатолій Волошин завзято розпочав роботу.

Спочатку новий голова Черкас сформував свою команду заступників та начальників управлінь. А перед новим роком вирішив поміняти майже всіх працівників міськвиконкому. Спираючись на рішення третьої сесії міськради, котра ухвалила нову структуру та чисельність і апарату, і її виконавчих органів, Анатолій Волошин оголосив, що більш як дві сотні працівників міськвиконкому підлягають скороченню. З цим категорично не погодилися держслужбовці, котрим показали на двері. По підтримку вони звернулися до профспілок та правоохоронних інстанцій. Реакція обласної прокуратури на гарячі події у черкаській мерії не забарилася. Прокурор області Олександр Литвин вніс протест на рішення міськвиконкому про структуру, штатний розпис апарату ради та її виконавчих органів.

Однак міський голова Анатолій Волошин продовжує «кадрову революцію». В інтерв'ю одній з місцевих газет він заявив, що обласний центр Черкаси —найкорумпованіший в Україні, і тому йому доводиться «чистити рибу з голови», тобто з міськвиконкому. Крім того, всіх звільнених працівників «батько» міста пообіцяв працевлаштувати. А роботу в міськвиконкомі розпочати з «чистого аркуша».

До цього слід додати, що дії черкаського міського голови підтримують представники правоцентристських партій та об'єднань, зокрема Руху.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

ФОТОФАКТ

Найстарший краєзнавець Поділля 90-річна кам'янчанка Тамара Сис — бажаний гість студентів Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету.

На знімку: під час лекції про народну пісню.

Фото Віри ШПИЛЬОВОЇ.

Звернення до громадян України!

Міністерство внутрішніх справ повідомляє, що в державі склалася критична ситуація з пожежами, а це передусім пов'язано із загибеллю та травмуванням людей на них.

Особливу тривогу спричиняє значна кількість пожеж у житловому секторі (75 відсотків від загальної кількості пожеж).

Лише за святкові новорічні дні (з 30.12.2002 р. по 2.01.2003 р.) в Україні сталося понад 800 пожеж, якими завдано значних матеріальних збитків на суму майже 5 млн. гривень.

Прикро про це говорити, але пожежі завдають не лише матеріальних збитків — на них гинуть люди. За вказаний період у вогні загинуло 123 особи.

Останнім часом щодоби в державі виникає, в середньому, майже 200 пожеж, на яких гине 30 — 40 осіб. Більшість цих пожеж сталася через порушення правил пожежної безпеки під час експлуатації різного виду приладів опалення (часто-густо кустарного виробництва) та необережного поводження з вогнем.

Попри заходи, що їх вживають органи внутрішніх справ стосовно відвернення загрози пожеж, запобігання загибелі та травмування людей на них, проблема гарантування пожежної безпеки залишається актуальною, а з настанням холодів вона набуває особливої гостроти.

У зв'язку з цим Міністерство внутрішніх справ звертається до громадян: будьте обережні в поводженні з вогнем, для обігрівання приміщень використовуйте електроприлади лише заводського виготовлення, дотримуйтеся елементарних вимог правил пожежної безпеки в побуті та на виробництві. Пам'ятайте: ваша безпека залежить лише від вас самих!

Будьте обачні, бережіть своє життя та майно від вогню!

Міністерство внутрішніх справ України.

Колектив працівників апарату Верховної Ради України висловлює глибоке співчуття працівникові апарату ДУЧЕНКО Галині Миколаївні у зв'язку з тяжкою втратою — смертю її матері
Марії Іванівни.

Кошти лише на зарплату

Народний депутат Нестор Шуфрич зареєстрував у секретаріаті Верховної Ради України проект закону про зміни до бюджету-2003, який передбачає забезпечення коштами підвищення мінімальної заробітної плати. Про це він розповів журналістам, акредитованим у парламенті, **повідомляє УНІАН.**

За словами народного депутата, «в законопроекті пропоновано спрямувати передбачені на субвенції місцевим бюджетам 1,6 мільярда гривень тільки на заробітну плату, а також скоротити видатки з різних статей бюджету, зокрема, 80 мільйонів гривень із статті, що стосується державної податкової адміністрації, 100 мільйонів — з Мінфіну» тощо.

Нестор Шуфрич наголосив, що запропоновані зміни дадуть змогу вивільнити для підвищення заробітної плати, зокрема як субвенції місцевим бюджетам, майже 3,5 млрд. грн., що, у свою чергу, дало б можливість підвищити на 50% зарплату працівникам освіти, медицини і культури вже з 1 січня 2003 року.

26 грудня Верховна Рада України постановила підвищити мінімальну зарплату з 165 до 185 грн. з 1 січня та до 230 грн. — з 1 липня, а Президент підписав закони про бюджет-2003 та про мінімальну зарплату.

Ознаки злочинів на АЕС

Генеральна прокуратура України порушила кримінальну справу проти службових осіб Чорнобильської АЕС за фактами порушення законодавства про бюджетну систему України та зловживання службовим становищем, що спричинило тяжкі наслідки.

Генпрокуратурою за результатами ревізії КРУ в Київській області проведено перевірку фінансово-господарської діяльності державного спеціалізованого підприємства «Чорнобильська АЕС».

Встановлено, що у листопаді-грудні 2001 року службові особи підприємства в порушення кошторису використання бюджетних коштів сплатили заборгованість з податків на суму 29,9 млн. грн. У подальшому з метою приховання зазначені кошти незаконно віднесли на витрати, що формуються планом використання бюджетних коштів і не передбачають сплати податків. Мали місце й інші порушення бюджетного законодавства України.

Оскільки в діях згаданих службових осіб вбачаються ознаки злочинів, а для встановлення всіх обставин необхідно провести ряд слідчих дій та експертиз, Генеральна прокуратура України порушила кримінальну справу.

Досудове слідство проводить прокуратура Київської області.

Одночасно Генпрокуратурою порушено кримінальну справу за фактом вчинення злочину службовими особами виробничого підприємства «Хмельницька АЕС». Вони звинувачуються в зловживанні службовим становищем, що спричинило тяжкі наслідки.

Встановлено, що вказаними службовими особами в січні та липні минулого року незаконно надавався дозвіл на відчуження майна Хмельницької АЕС, яке віднесене до стратегічного централізованого запасу Національної акціонерної енергетичної компанії «Енергоатом» і не могло бути реалізоване.

При цьому початкова ціна майна становила більш як мільйон грн. без врахування податку на додану вартість, а оціночна, згідно з висновком незалежної експертизи, — понад чотири мільйони грн. Проте керівництво виробничого підприємства «Хмельницька АЕС» цю інформацію від податкової служби області приховало.

Кримінальну справу для організації розслідування направлено прокурору Хмельницької області, **повідомляє УНІАН.**

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до Митного кодексу України

Верховна Рада України **постановляє**:

1. У пункті 1 розділу XXI «Прикінцеві положення» Митного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 38—39, ст. 288) слова і цифри «з 1 січня 2003 року» замінити словами і цифрами «з 1 січня 2004 року».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 24 грудня 2002 року.
№ 348-IV.

Постанова Верховної Ради України

Про проведення парламентських слухань «Підтоплення земель в Україні: проблема та шляхи подолання»

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Провести 19 лютого 2003 року в залі пленарних засідань Верховної Ради України парламентські слухання на тему: "Підтоплення земель в Україні: проблема та шляхи подолання».

2. Запропонувати Кабінету Міністрів України до 5 лютого 2003 року підготувати і подати до Верховної Ради України необхідні інформаційно-аналітичні матеріали щодо ключових проблем і тенденцій стосовно підтоплення земель в Україні.

3. Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи разом з Кабінетом Міністрів України забезпечити організаційну підготовку та проведення зазначених парламентських слухань.

4. Запропонувати Президенту України та Прем'єр-міністру України взяти участь та виступити на парламентських слуханнях.

5. Запросити для участі в парламентських слуханнях членів Уряду України, представників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, наукових установ та громадськості.

6. Управлінню справами Апарату Верховної Ради України здійснити в установленому порядку матеріально-технічне забезпечення організації та проведення парламентських слухань на тему: «Підтоплення земель в Україні: проблема та шляхи подолання».

7. Національній телекомпанії України та Національній радіокомпанії України за участю Інформаційного управління Апарату Верховної Ради України забезпечити в установленому порядку трансляцію парламентських слухань на загальнонаціональному каналі УТ-1 та загальнонаціональному радіоканалі УР-1.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ, 25 грудня 2002 року.
№ 358-IV.

Постанова Верховної Ради України

Про внесення зміни до Постанови Верховної Ради України від 21 грудня 2000 року «Про продовження терміну використання житлових чеків для приватизації державного житлового фонду»

Верховна Рада України **постановляє**:

1. У пункті 1 Постанови Верховної Ради України від 21 грудня 2000 року "Про продовження терміну використання житлових чеків для приватизації державного житлового фонду» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 4, ст. 26) цифри і слова "до 31 грудня 2002 року» замінити цифрами і словами "до 31 грудня 2006 року».

2. Ця Постанова набирає чинності з дня її опублікування.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ, 25 грудня 2002 року.
№ 369-IV.

ФОТОФАКТ

Днями співробітники 1-го територіального управління міліції Києва затримали 20 нелегальних емігрантів із Індії.

Фото ЦГЗ ГУМВС України в Києві.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Державний бюджет України на 2003 рік

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Установити доходи Державного бюджету України на 2003 рік у сумі — 50.020.875,9 тис. гривень, у тому числі доходи загального фонду Державного бюджету України — у сумі 39.511.422 тис. гривень та доходи спеціального фонду Державного бюджету України — у сумі 10.509.453,9 тис. гривень, згідно з додатком № 1 до цього Закону.

Затвердити видатки Державного бюджету України на 2003 рік у сумі 52.055.801,1 тис. гривень, у тому числі видатки загального фонду Державного бюджету України — у сумі 40.421.422 тис. гривень та видатки спеціального фонду Державного бюджету України — у сумі 11.634.379,1 тис. гривень.

Установити граничний розмір дефіциту Державного бюджету України на 2003 рік у сумі 2.034.925,2 тис. гривень, у тому числі граничний розмір дефіциту загального фонду Державного бюджету України — у сумі 910.000 тис. гривень та граничний розмір дефіциту спеціального фонду Державного бюджету України — у сумі 1.124.925,2 тис. гривень, згідно з додатком № 2 до цього Закону.

II. ДОХОДИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Стаття 2. Установити, що до доходів загального фонду Державного бюджету України на 2003 рік належать:

1) податок на прибуток підприємств (крім податку на прибуток підприємств комунальної власності);

2) збір за спеціальне використання водних ресурсів загальнодержавного значення та збір за користування водами для потреб гідроенергетики і водного транспорту;

3) збір за спеціальне використання лісових ресурсів державного значення;

4) платежі за користування надрами загальнодержавного значення;

5) акцизний збір з вироблених в Україні товарів (крім акцизного збору з вироблених в Україні товарів, що сплачується платниками за місцезнаходженням в Автономній Республіці Крим, 70 відсотків акцизного збору з вироблених в Україні нафтопродуктів і транспортних засобів);

6) акцизний збір з ввезених на територію України товарів (крім 70 відсотків акцизного збору з ввезених на територію України нафтопродуктів і транспортних засобів);

7) плата за ліцензії на певні види господарської діяльності (крім плати за ліцензії, що видаються Радою міністрів Автономної Республіки Крим, виконавчими органами місцевих рад та місцевими органами виконавчої влади, та плати за ліцензії на право роздрібної торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами);

8) кошти, отримані за вчинення консульських дій на території України, та 90 відсотків коштів, отриманих за вчинення консульських дій за межами України, в установленому Кабінетом Міністрів України порядку;

9) ввізне мито (крім 70 відсотків ввізного мита з нафтопродуктів і транспортних засобів та шин до них);

10) рентна плата за нафту та природний газ, що видобуваються в Україні;

11) надходження від розміщення в установах банків тимчасово вільних бюджетних коштів, які обліковуються на рахунках Державного казначейства України;

12) державне мито в частині, що відповідно до закону зараховується до державного бюджету;

13) надходження від санкцій (штрафів, пені тощо), що застосовуються за рішеннями уповноважених посадових осіб Антимонопольного комітету України, інших органів виконавчої влади (крім адміністративних штрафів, що накладаються виконавчими органами відповідних рад та утвореними ними в установленому порядку адміністративними комісіями), а також за рішеннями судів, прийнятими за зверненнями Державної автомобільної інспекції України;

14) кошти від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду, скарбів, майна, одержаного державою в порядку спадкоємства чи дарування, безхазяйного майна, валютних цінностей, що пересилаються в міжнародних поштових відправленнях із порушенням норм актів Всесвітнього поштового союзу, невручених міжнародних та внутрішніх поштових відправлень, майна з обмеженим терміном зберігання, майна, вилученого для забезпечення сплати штрафів або з метою відшкодування належних державному бюджету платежів, із наступним відшкодуванням із державного бюджету витрат, пов'язаних із зберіганням, транспортуванням, експертною оцінкою, сертифікацією, розпорядженням зазначеним майном за рахунок надходження зазначених коштів, знахідок, а також валютні цінності і грошові кошти, власники яких невідомі;

15) дивіденди (доход), нараховані на акції (частки, паї) господарських товариств, які є у державній власності;

16) 80 відсотків коштів, отриманих бюджетними установами та організаціями за здані у вигляді брухту і відходів золото, платину, метали платинової групи, дорогоцінне каміння, та 50 відсотків коштів, отриманих бюджетними установами та організаціями за здане у вигляді брухту і відходів срібло;

17) 20 відсотків надходжень до Державного спеціалізованого фонду фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях;

18) 10 відсотків портового (адміністративного) збору;

19) відрахування від сум перевищення розрахункової величини фонду оплати праці на підприємствах-монополістах;

20) надходження від реалізації розброньованих матеріальних цінностей мобілізаційного резерву в обсягах, визначених у додатку № 1 до цього Закону;

21) до розмежування земель державної та комунальної власності — 10 відсотків надходжень від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення, що перебувають у державній власності;

22) рентна плата за транзитне транспортування природного газу;

23) рентна плата за транспортування нафти;

24) рентна плата за транзитне транспортування аміаку;

25) виконавчий збір, стягнутий державною виконавчою службою;

26) надходження від Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» в рахунок погашення заборгованості поточного року перед Міністерством оборони України за Угодою між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про передачу з України до Російської Федерації важких бомбардувальників ТУ-160 та ТУ-95 МС, крилатих ракет повітряного базування великої дальності та обладнання;

27) 50 відсотків плати за оренду майна (крім військового майна і майна Національної академії наук України), що належить бюджетним установам, які утримуються за рахунок коштів державного бюджету;

28) кошти, що надійдуть від рекламодавців алкогольних напоїв і тютюнових виробів;

29) надходження від зборів за підготовку до державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір, та коштів, одержаних від продажу контрольних марок;

30) інші доходи, що підлягають зарахуванню до Державного бюджету України згідно із статтею 29 Бюджетного кодексу України.

Стаття 3. Установити, що підприємства, які здійснюють видобуток природного газу (крім Державного акціонерного товариства «Чорноморнафтогаз») та нафти, вносять до Державного бюджету України у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, рентну плату за природний газ у розмірі 28,9 гривні за 1.000 куб. метрів та за нафту — у розмірі 52,02 гривні за 1 тонну.

Стаття 4. Установити, що суб'єкти підприємницької діяльності, які здійснюють транспортування трубопровідним транспортом територією України природного газу, нафти та аміаку, вносять до Державного бюджету України:

рентну плату за транзитне транспортування природного газу в розмірі 1,67 гривні за 1.000 куб. метрів газу на кожні 100 кілометрів відстані;

рентну плату за транспортування нафти магістральними нафтопроводами в розмірі, еквівалентному 0,685 долара США за 1 тонну нафти, що транспортується;

рентну плату за транзитне транспортування аміаку в розмірі, еквівалентному 0,3 долара США за 1 тонну на кожні 100 кілометрів відстані.

Сплата зазначених платежів здійснюється щодекадно (15, 25 числа поточного місяця, 5 числа наступного місяця), виходячи з обсягів природного газу, нафти, аміаку, що транспортуються територією України, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Рентна плата за транспортування нафти магістральними нафтопроводами та рентна плата за транзитне транспортування аміаку сплачуються у національній валюті України за офіційним курсом гривні до долара США, встановленим Національним банком України на день, що передує дню сплати платежу.

Розрахунки з рентної плати за транзитне транспортування природного газу, аміаку через територію України та рентної плати за транспортування нафти магістральними нафтопроводами подаються до органів стягнення щомісячно до 20 числа місяця, наступного за звітним.

Сума рентної плати, яка була нарахована за звітний період і не була внесена в установлений термін (до 25 числа місяця, наступного за звітним), сплачується до Державного бюджету України із нарахуванням пені з розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України від сум недоплати, розрахованої за кожний день прострочення платежу, починаючи з наступного дня після настання терміну платежу і по день сплати включно.

Стаття 5. Установити, що Національний банк України у 2003 році вносить перевищення кошторисних доходів над кошторисними видатками Національного банку України до Державного бюджету України в сумі не менш як 700.000 тис. гривень.

Стаття 6. Органам державної податкової служби України:

зараховувати належні до відшкодування суми податку на додану вартість платникам, яким відповідно до закону реструктуризовано заборгованість по цьому податку та інших реструктуризованих сумах податків, що належать державному бюджету, та/або надано відстрочку/розстрочку по сплаті цих податків у рахунок зменшення реструктуризованих та/або відстрочених (розстрочених) сум зазначених податків незалежно від визначеного законом терміну їх реструктуризації та/або відстрочки (розстрочки);

здійснювати відшкодування сум податку на додану вартість у частині, що належить зарахуванню на поточний рахунок платників податку, які мають прострочену заборгованість перед державою за кредитами, залученими державою або під державні гарантії, позичками та фінансовою допомогою на зворотній основі, наданими з державного бюджету, в 2003 році у першу чергу, в рахунок погашення заборгованості такого платника податку перед державою за зазначеними кредитами, позичками та фінансовою допомогою на зворотній основі.

Стаття 7. Установити, що до 1 січня 2004 року:

у разі вивезення (експорту) товарів (робіт, послуг) за межі митної території України шляхом бартерних (товарообмінних) операцій сума податку на додану вартість, сплачена (нарахована) у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг), не відноситься на збільшення податкового кредиту, а включається до складу валових витрат виробництва (обігу) платника податку;

зберігається існуючий порядок сплати податку на додану вартість (продовжується дія пункту 11.15 статті 11 Закону України «Про податок на додану вартість» до 1 січня 2004 року) за операціями з надання послуг, пов'язаних із перевезенням (переміщенням) пасажирів та вантажів транзитом через територію і порти України.

Стаття 8. Установити, що з 1 січня 2003 року:

операції з ввезення природного газу на митну територію України відповідно до зовнішньоекономічних контрактів, укладених на виконання міжнародних договорів України, звільняються від обкладання податку на додану вартість;

операції з продажу ввезеного природного газу на митну територію України відповідно до зовнішньоекономічних контрактів, укладених на виконання міжнародних договорів України, крім операцій з продажу такого газу для населення, бюджетних установ та інших споживачів, що не є платниками цього податку, оподатковуються за нульовою ставкою податку на додану вартість.

Стаття 9. Збір за використання радіочастотного ресурсу України сплачується з дати фактичного використання радіочастотного ресурсу України. Сума збору за використання радіочастотного ресурсу України розраховується платниками самостійно, виходячи із розміру встановлених ставок та ширини смуги радіочастот, визначеної в ліцензії на використання радіочастотного ресурсу України, по кожному регіону окремо. За несвоєчасне внесення до бюджету належної до сплати суми збору за використання радіочастотного ресурсу України нараховується пеня із розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день виникнення заборгованості або на день її (її частини) погашення, залежно від того, яка з величин таких ставок є більшою, за кожний календарний день прострочення у його сплаті.

Користувачі радіочастотного ресурсу України щомісяця протягом 20 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного (податкового місяця), подають до органів податкової служби податкові декларації. Форма податкової декларації визначається центральним податковим органом.

Стаття 10. Установити, що джерелами формування спеціального фонду Державного бюджету України на 2003 рік у частині доходів є:

1) збір за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок державного бюджету;

2) 70 відсотків акцизного збору з вироблених в Україні нафтопродуктів і транспортних засобів;

3) 70 відсотків акцизного збору з ввезених на територію України нафтопродуктів і транспортних засобів;

4) 10 відсотків коштів, отриманих за вчинення консульських дій за межами України;

5) 70 відсотків ввізного мита з нафтопродуктів і транспортних засобів та шин до них;

6) надходження коштів від збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства;

7) частина прибутку (доходу) державних підприємств, що вилучається до бюджету;

8) платежі, пов'язані з перебуванням Чорноморського флоту Російської Федерації на території України, відповідно до укладеної 28 травня 1997 року Угоди між Урядом України і Урядом Російської Федерації про взаємні розрахунки, пов'язані з поділом Чорноморського флоту та перебуванням Чорноморського флоту Російської Федерації на території України;

9) надходження від погашення простроченої заборгованості Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» за Угодою між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про передачу з України до Російської Федерації важких бомбардувальників ТУ-160 та ТУ-95 МС, крилатих ракет повітряного базування великої дальності та обладнання, яка утворилася станом на 1 січня 2003 року перед Міністерством оборони України;

10) надходження коштів від реалізації надлишкового озброєння, військової та спеціальної техніки, іншого майна Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань;

11) збори на обов'язкове пенсійне страхування, що відповідно до закону сплачуються при здійсненні операцій з купівлі-продажу валют, торгівлі ювелірними виробами із золота (крім обручок), платини і дорогоцінного каміння та при відчуженні легкових автомобілів, з виробництва та імпорту тютюнових виробів, з операцій купівлі-продажу нерухомого майна, з надання послуг стільникового рухомого зв'язку (додаткові збори на виплату пенсій) у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

12) 80 відсотків надходжень до Державного спеціалізованого фонду фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях;

13) 90 відсотків портового (адміністративного) збору;

14) надходження до страхового фонду безпеки авіації;

15) відсотки за користування пільговим довгостроковим державним кредитом, наданим молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла;

16) власні надходження бюджетних установ, які утримуються за рахунок коштів державного бюджету, в тому числі плата за оренду військового майна і майна Національної академії наук України та 50 відсотків плати за оренду іншого майна, що належить бюджетним установам, які утримуються за рахунок коштів державного бюджету;

17) надходження від реалізації матеріальних цінностей державного резерву;

18) надходження від реалізації розброньованих матеріальних цінностей мобілізаційного резерву понад обсяги, визначені додатком № 1 до цього Закону;

19) надходження від секретаріату ООН за участь українського контингенту в миротворчих операціях;

20) надходження до Фонду України соціального захисту інвалідів;

21) 30 відсотків збору за забруднення навколишнього природного середовища;

22) кошти, нараховані (отримані) у складі ціни продажу електричної енергії у вигляді цільової надбавки в розмірі 0,75 відсотка до діючого тарифу на електричну енергію, що продається виробниками електричної енергії на оптовому ринку електричної енергії України, нарахування яких визначено Законом України «Про електроенергетику»;

23) кошти, нараховані (отримані) у складі ціни продажу електричної та теплової енергії у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію;

24) надходження коштів від реалізації матеріальної частини виробів військового призначення, що належать Національному космічному агентству України.

III. ДЕРЖАВНИЙ БОРГ ТА ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Стаття 11. Установити на 31 грудня 2003 року граничний розмір державного внутрішнього боргу України в сумі 14.931.091 тис. гривень та в сумі 1.317.121,1 тис. доларів США, граничний розмір державного зовнішнього боргу України — в сумі, еквівалентній 8.588.474,8 тис. доларів США.

Стаття 12. Установити, що державні внутрішні й зовнішні запозичення здійснюються в межах загального обсягу встановлених граничних розмірів державного внутрішнього боргу України та державного зовнішнього боргу України. У разі надходження коштів із внутрішніх (зовнішніх) джерел державного запозичення певного типу у неповному обсязі, допускається зменшення (збільшення) надходжень коштів із зовнішніх (внутрішніх) джерел іншого типу з відповідним перевищенням граничного розміру державного зовнішнього (внутрішнього) боргу України за рахунок перевищення відповідних обсягів запозичень з обов'язковим інформуванням Комітету Верховної Ради України з питань бюджету.

Стаття 13. Установити, що у 2003 році надання державних гарантій, гарантій Ради міністрів Автономної Республіки Крим та гарантій органів місцевого самоврядування, крім гарантій за кредитами, які надаються міжнародними фінансовими організаціями або на умовах співфінансування разом із міжнародними фінансовими організаціями, а також повернення яких передбачається здійснювати за рахунок коштів державного бюджету за погодженням з Верховною Радою України, не здійснюється.

Суб'єкти підприємницької діяльності — позичальники іноземних кредитів, щодо яких прийняте рішення про надання державних гарантій, при отриманні таких гарантій зобов'язані подати зустрічні, безвідзивні та безумовні гарантії банків, фінансові показники яких відповідають вимогам, визначеним Національним банком України, та сплачують до Державного бюджету України плату за їх отримання, розмір якої встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 14. Надати право Міністерству фінансів України здійснювати операції з державним боргом України з метою економії бюджетних коштів.

Міністерству фінансів України за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету розробити організаційно-правові засади проведення таких операцій та напрямів використання їх результатів.

Стаття 15. Кабінет Міністрів України має право брати зобов'язання від імені України, пов'язані із здійсненням запозичень, у тому числі щодо відмови від суверенного імунітету в можливих судових справах, пов'язаних із поверненням позик та звільненням платежів згідно з угодами від будь-яких комісій, податків та інших обов'язкових платежів, протягом часу дії зобов'язання з повернення запозичених коштів.

Стаття 16. Надати в 2003 році Міністерству фінансів України право реструктурувати прострочену заборгованість станом на 1 січня 2003 року перед державою за кредитами, залученими державою або під державні гарантії, та бюджетними позичками шляхом укладання з юридичними особами-позичальниками відповідних угод у порядку та на умовах, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Прострочена заборгованість (основний борг та несплачені нараховані відсотки) позичальників перед державою за кредитами, залученими державою або під державні гарантії, реструктурується терміном до 7 років без застосування пільгового періоду.

Виконання зобов'язань позичальника, що випливають з угоди про реструктурування, забезпечується заставою чи порукою, або в інший спосіб, відповідно до якого платоспроможні треті особи приймають на себе солідарні зобов'язання щодо виконання таких зобов'язань позичальника. Після повного виконання зобов'язань за угодами про реструктуризацію сума пені, що нарахована внаслідок несвоєчасного виконання позичальником зобов'язань за кредитом та/або бюджетною позичкою та не реструктуризована за угодою про реструктурування, списується.

У разі невиконання позичальником зобов'язань за угодою про реструктурування та/або зобов'язань щодо здійснення платежів за кредитом або бюджетною позичкою в частині, що не реструктурується, в термін, що перевищує три місяці від встановленого відповідними угодами, реструктуризована заборгованість у повному обсязі визнається простроченою та стягується органами державної податкової служби у встановленому порядку.

Стаття 17. Надати Міністерству фінансів України право здійснювати в 2003 році на відкритих аукціонах продаж права вимоги за простроченою більше ніж три роки заборгованістю перед державою за кредитами, залученими державою або під державні гарантії, бюджетними позичками та фінансовою допомогою на зворотній основі шляхом оформлення цієї заборгованості простими векселями на ім'я Міністерства фінансів України. Векселі видаються у валюті кредиту, бюджетної позички та фінансової допомоги на зворотній основі, за якими юридичні особи-резиденти мають заборгованість перед державою.

При цьому дозволяється зниження початкової ціни продажу цих векселів до 50 відсотків їх номінальної суми. Сума пені, яка нарахована внаслідок невиконання позичальником зобов'язань за кредитом та/або бюджетною позичкою, фінансовою допомогою на зворотній основі, на оформлену векселями суму заборгованості списується.

Міністерство фінансів України здійснює продаж таких векселів у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету.

Стаття 18. Установити, що у разі настання гарантійного випадку в 2003 році платежі на виконання державою гарантійних зобов'язань здійснюються за рахунок коштів загального фонду Державного бюджету України. В обсязі фактичних витрат Державного бюджету України, пов'язаних з виконанням державою гарантійних зобов'язань, у юридичних осіб, зобов'язання яких гарантовані, виникає заборгованість перед державою за кредитами, залученими під державні гарантії.

З моменту виникнення фактичних витрат Державного бюджету України на виконання державою гарантійних зобов'язань на суму таких витрат до держави переходять права кредитора та право вимагати від боржника відшкодування таких витрат у повному обсязі у встановленому законом порядку.

Стаття 19. Врахувати проведені грошові розрахунки та зарахувати вартість поставленої до державного резерву, державних ресурсів у 1993—2002 роках сільськогосподарської продукції за цінами та на умовах, встановлених відповідними рішеннями Кабінету Міністрів України, в погашення простроченої заборгованості перед державою за кредитами, залученими державою або під державні гарантії, у тому числі для закупівлі сільськогосподарської техніки іноземного виробництва, в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 20. Установити, що до надходжень фінансування загального фонду Державного бюджету України на 2003 рік належать:

1) надходження в результаті здійснення державних внутрішніх та державних зовнішніх запозичень;

2) 94,64 відсотка коштів, одержаних від приватизації державного майна та інших надходжень, безпосередньо пов'язаних з процесом приватизації та кредитуванням підприємств, з урахуванням пунктів 3, 4 і 5 статті 21 цього Закону.

Стаття 21. Установити, що джерелами формування спеціального фонду Державного бюджету України на 2003 рік у частині фінансування є:

1) позики, що залучаються державою від міжнародних та іноземних організацій і урядів інших країн з метою їх подальшого рекредитування або надання трансфертів для впровадження проектів розвитку;

2) 3 відсотки коштів, одержаних від приватизації державного майна та інших надходжень, безпосередньо пов'язаних з процесом приватизації та кредитуванням підприємств, з урахуванням пунктів 4 і 5 цієї статті;

3) 2,36 відсотка коштів, одержаних від приватизації державного майна та інших надходжень, безпосередньо пов'язаних з процесом приватизації та кредитуванням підприємств, з урахуванням пунктів 4 і 5 цієї статті, але не більше 50.000 тис. гривень. Надходження понад 50.000 тис. гривень зараховуються до загального фонду Державного бюджету України;

4) кошти, що надійдуть від приватизації об'єктів незавершеного будівництва, що споруджувались відповідно до Чорнобильської будівельної програми;

5) кошти, що надійдуть внаслідок продажу акцій відкритих акціонерних товариств за переліком, визначеним Кабінетом Міністрів України, для ліквідації наслідків аварії на очисних спорудах міста Харкова;

6) кошти, отримані від розміщення облігацій внутрішньої державної позики, випущених з метою створення потужностей з переробки брухту та відходів дорогоцінних металів.

Стаття 22. Визнати в 2003 році органи державної податкової служби України органом стягнення простроченої заборгованості за кредитами, залученими державою або під державні гарантії, та бюджетними позичками.

Стаття 23. Установити, що кошти, отримані згідно з пунктом 8 статті 10 цього Закону, спрямовуються на погашення державного боргу України перед Російською Федерацією відповідно до укладеної міжурядової угоди, при цьому часткова компенсація втрат міського бюджету міста Севастополя здійснюється з Державного бюджету України.

Стаття 24. Фонду державного майна України забезпечити в 2003 році надходження до Державного бюджету України коштів, отриманих від приватизації державного майна відповідно до пункту 2 статті 20, пунктів 2—5 статті 21 цього Закону, у сумі не менш як 2.152.786,4 тис. гривень.

IV. ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Стаття 25. Затвердити бюджетні призначення головним розпорядникам коштів Державного бюджету України на 2003 рік у розрізі відповідальних виконавців за бюджетними програмами згідно з додатком № 3 до цього Закону.

Перерозподіл видатків у межах загального обсягу головного розпорядника коштів, що призводить до зміни затверджених бюджетних призначень по загальному та спеціальному фондах, здійснюється лише за погодженням із Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету. В процесі виконання державного бюджету у виняткових випадках за обгрунтованим поданням головного розпорядника коштів Міністерство фінансів України здійснює перерозподіл видатків за економічною класифікацією в межах загального обсягу його бюджетних призначень по загальному фонду державного бюджету.

Порядок передачі бюджетних призначень, передбачений частиною шостою статті 23 Бюджетного кодексу України, визначається Міністерством фінансів України за погодженням із Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету.

Забороняється збільшення бюджетних призначень по загальному та спеціальному фондах Державного бюджету України на:

оплату праці працівників бюджетних установ за рахунок зменшення інших видатків;

капітальні видатки за рахунок зменшення бюджетних призначень на поточні видатки.

Стаття 26. Органи Державного казначейства України здійснюють облік зобов'язань розпорядників коштів Державного бюджету України у порядку, визначеному Державним казначейством України, та відображають їх у звітності про виконання Державного бюджету України.

Розпорядники коштів Державного бюджету України мають право брати бюджетні зобов'язання у 2003 році, враховуючи необхідність виконання бюджетних зобов'язань минулих років, взятих на облік в органах Державного казначейства України.

Зобов'язання, взяті розпорядниками коштів Державного бюджету України без відповідних бюджетних асигнувань, не вважаються бюджетними зобов'язаннями і не підлягають оплаті за рахунок бюджетних коштів. Взяття таких зобов'язань є бюджетним правопорушенням.

Стаття 27. Видатки, пов'язані з утриманням працівників закордонних дипломатичних установ України, незалежно від їх відомчої підпорядкованості, провадяться виключно через Міністерство закордонних справ України.

Стаття 28. Установити, що у 2003 році виплата щорічної разової допомоги відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» здійснюється у таких розмірах: інвалідам війни I групи — 150 гривень, інвалідам війни II групи — 120 гривень, інвалідам війни III групи — 100 гривень, учасникам бойових дій — 90 гривень, особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, — 90 гривень, членам сімей загиблих та дружинам (чоловікам) померлих учасників бойових дій і учасників війни, визнаних за життя інвалідами, — 50 гривень.

Стаття 29. Запровадити на 2003 рік мораторій на вступ до міжнародних організацій і приєднання до міжнародних угод, умови членства в яких передбачають сплату внесків або здійснення будь-яких інших виплат за рахунок коштів державного бюджету понад обсяги, визначені на цю мету у додатку № 3 до цього Закону.

Стаття 30. Затвердити такий перелік захищених статей видатків загального фонду Державного бюджету України на 2003 рік за економічною структурою видатків:

оплата праці працівників бюджетних установ (код 1110);

нарахування на заробітну плату (код 1120);

придбання медикаментів та перев'язувальних матеріалів (код 1132);

забезпечення продуктами харчування (код 1133);

виплата процентів за державним боргом (код 1200);

трансферти населенню (код 1340);

трансферти місцевим бюджетам (код 1320).

Визначити захищеними видатками Державного бюджету України на 2003 рік будівництво (придбання) житла для військовослужбовців та забезпечення інвалідів протезно-ортопедичними виробами, засобами пересування та реабілітації.

Стаття 31. Установити, що вартість військового майна, що передається виконавцям державного оборонного замовлення, іншим постачальникам матеріально-технічних засобів (ресурсів), виконавцям робіт, надавачам послуг з метою проведення з ними розрахунків, а також майна, що передається юридичним особам в обмін на житло для військовослужбовців та членів їх сімей, зараховується до спеціального фонду Державного бюджету України як надходження від реалізації надлишкового озброєння, військової та спеціальної техніки, іншого майна Збройних Сил України та спрямовується на потреби Збройних Сил України у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 32. Установити, що виконання рішення, яке прийняте державним органом, що відповідно до закону має право на його застосування, про стягнення коштів з рахунків, на яких обліковуються кошти державного бюджету, здійснюється Державним казначейством України.

Рішення про стягнення коштів з рахунків, на яких обліковуються кошти державного бюджету, передаються до Державного казначейства України.

Безспірне списання коштів з рахунку державного бюджету здійснюється виключно органами Державного казначейства України за черговістю надходження рішень за рахунок і в межах відповідних бюджетних асигнувань.

Установити, що відшкодування відповідно до закону шкоди, завданої громадянинові незаконними діями органів дізнання, попереднього (досудового) слідства, прокуратури, а також судів у 2003 році за приписом Державної виконавчої служби України здійснюється в межах бюджетних призначень, затверджених у Державному бюджеті України на цю мету у такому порядку:

Державне казначейство України у терміни, визначені у приписі, списує у безспірному порядку на користь зазначеної фізичної особи встановлену до відшкодування суму коштів з єдиного казначейського рахунку Державного бюджету України;

відшкодовані суми обліковуються Державним казначейством України та відображаються у звітності про виконання державного бюджету;

у разі потреби у таких видатках понад обсяг бюджетних призначень в установленому порядку подаються відповідні пропозиції щодо виділення коштів з резервного фонду державного бюджету або внесення змін до закону про Державний бюджет України.

Списання коштів з бюджету за рішеннями судів щодо відшкодування вартості конфіскованого та безхазяйного майна, що перейшло у власність держави, здійснюється у розмірах сум коштів, що надійшли до бюджету від реалізації цього майна.

Списання коштів за відповідним рішенням на користь працівників (військовослужбовців) бюджетної установи (військового формування), які мають право на безоплатне або пільгове матеріальне і побутове забезпечення, здійснюється Державним казначейством України з єдиного казначейського рахунку за рахунок і в межах бюджетних асигнувань, встановлених на утримання цієї бюджетної установи (військового формування).

Кошти, відшкодовані державою з Державного бюджету України згідно з цією статтею, вважаються збитками Державного бюджету України.

Цей порядок поширюється на місцеві бюджети, казначейське обслуговування яких за видатками здійснюється органами Державного казначейства України.

Стаття 33. Кабінету Міністрів України за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету затвердити розподіл бюджетних призначень на погашення заборгованості із соціальних виплат за програмами, пов'язаними з ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи, в розрізі бюджетних програм та адміністративно-територіальних одиниць.

Стаття 34. Видатки, передбачені цим Законом на виконання завдань (проектів) Національної програми інформатизації, в тому числі й проектів інформатизації органів державної влади, здійснюються головними розпорядниками коштів державного бюджету у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України згідно із Законом України «Про Національну програму інформатизації».

Стаття 35. Установити, що джерелами формування спеціального фонду Державного бюджету України на 2003 рік у частині кредитування є:

1) повернення кредитів, наданих з Державного бюджету України індивідуальним сільським забудовникам;

2) повернення кредитів, наданих з Державного бюджету України молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла;

3) повернення бюджетних позичок, наданих на закупівлю сільськогосподарської продукції за державним замовленням (контрактом) 1994—1997 років;

4) повернення коштів у частині відшкодування вартості сільськогосподарської техніки, переданої суб'єктам господарювання на умовах фінансового лізингу;

5) кошти, що надійдуть у рахунок погашення заборгованості за кредитами, залученими державою або під державні гарантії і наданими для закупівлі сільськогосподарської техніки іноземного виробництва, переданої сільгосптоваровиробникам та іншим суб'єктам господарювання. Порядок зарахування цих коштів до державного бюджету встановлюється Кабінетом Міністрів України;

6) повернення кредитів, наданих з Державного бюджету України селянським (фермерським) господарствам;

7) повернення кредитів, наданих з Державного бюджету України підприємствам вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу.

Стаття 36. Установити, що у 2003 році кошти, отримані до спеціального фонду Державного бюджету України згідно з окремими пунктами статей 10, 21 та 35 цього Закону, спрямовуються відповідно на:

1) розвиток мінерально-сировинної бази (за рахунок джерел, визначених пунктом 1 статті 10 цього Закону);

2) розвиток мережі і утримання відповідно до закону автомобільних доріг загального користування (за рахунок коштів, визначених пунктами 2, 3, 5 статті 10 цього Закону);

3) виплати, пов'язані з функціонуванням консульських відділів дипломатичних представництв та консульських установ України за кордоном, представництв та консульської служби Міністерства закордонних справ України на території України (за рахунок джерел, визначених пунктом 4 статті 10 цього Закону);

4) закладення і нагляд за молодими садами, виноградниками і ягідниками та хмелем (за рахунок джерел, визначених пунктом 6 статті 10 цього Закону);

5) державні капітальні вкладення та субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на виконання інвестиційних проектів (за рахунок джерел, визначених пунктом 7 статті 10 цього Закону);

6) погашення кредиторської заборгованості Міністерства оборони України за отримані військове майно, товари, продукцію, виконані роботи та надані послуги, яка склалася станом на 1 січня 2003 року, а також заборгованості з поточних платежів (за рахунок джерел, визначених пунктом 9 статті 10 цього Закону);

7) потреби Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань відповідно до кошторисів, затверджених у встановленому порядку (за рахунок джерел, визначених пунктом 10 статті 10 цього Закону);

8) забезпечення діяльності цивільної авіації в Україні і участь України у міжнародних авіаційних організаціях та утримання Державного департаменту авіаційного транспорту Міністерства транспорту України (за рахунок джерел, визначених пунктом 12 статті 10 цього Закону);

9) морську і річкову транспортну діяльність та участь України у міжнародних організаціях морського і річкового транспорту, утримання Державного департаменту морського і річкового транспорту та Головної державної ін-

(Закінчення на 6—8 стор.).

(Початок на 4—5-й стор.).

спекції України з безпеки судноплавства Міністерства транспорту України (за рахунок джерел, визначених пунктом 13 статті 10 цього Закону, крім тих, що надходять від риболовних портів);

10) міжнародну діяльність у галузі рибного господарства (за рахунок джерел, визначених пунктом 13 статті 10 цього Закону, в частині, що надходять від риболовних портів);

11) заходи з підтримання належного рівня безпеки польотів, авіаційної безпеки і забезпечення пошукових та аварійно-рятувальних робіт (за рахунок джерел, визначених пунктом 14 статті 10 цього Закону);

12) заходи, пов'язані з організацією надання послуг, реалізації продукції та виконання робіт бюджетними установами та організаціями, та інші заходи з утримання цих установ та організацій згідно із законодавством (за рахунок джерел, визначених пунктом 16 статті 10 цього Закону);

13) виплату пенсій, призначених за різними пенсійними програмами (за рахунок джерел, визначених пунктом 11 статті 10 цього Закону);

14) накопичення (приріст) та зберігання матеріальних цінностей державного матеріального резерву у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України (за рахунок джерел, визначених пунктами 17, 18 статті 10 цього Закону);

15) участь у міжнародних миротворчих операціях та інші потреби Збройних Сил України та органів внутрішніх справ відповідно до кошторису Міністерства оборони України та Міністерства внутрішніх справ України (за рахунок джерел, визначених пунктом 19 статті 10 цього Закону);

16) програми і заходи щодо соціального захисту інвалідів (за рахунок джерел, визначених пунктом 20 статті 10 цього Закону);

17) заходи, пов'язані з охороною навколишнього природного середовища (за рахунок джерел, визначених пунктом 21 статті 10 цього Закону);

18) заходи по реалізації Комплексної програми будівництва вітрових електростанцій (за рахунок 90 відсотків джерел, визначених пунктом 22 статті 10 цього Закону);

19) будівництво енергоблоків електростанцій та теплоелектроцентралей України, перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України (за рахунок 90 відсотків джерел, визначених пунктом 23 статті 10 цього Закону);

20) реалізацію проекту будівництва першої черги установки конгенерації на компресорній станції Богородчани Управління магістральних газопроводів «Прикарпаттрансгаз» державної компанії «Укртрансгаз» (за рахунок 10 відсотків джерел, визначених пунктами 22 і 23 статті 10 цього Закону);

21) забезпечення міжнародних зобов'язань України у космічній галузі (за рахунок джерел, визначених пунктом 24 статті 10 цього Закону);

22) рекредитування або надання трансфертів для впровадження проектів розвитку (за рахунок джерел, визначених пунктом 1 статті 21 цього Закону);

23) надання кредиту Національній акціонерній енергетичній компанії «Енергоатом» для добудови атомних електростанцій (за рахунок джерел, визначених пунктом 1 статті 21 цього Закону);

24) заходи, пов'язані з проведенням приватизації державного майна відповідно до Державної програми приватизації (за рахунок джерел, визначених пунктом 2 статті 21 цього Закону; 10 відсотків надходжень, визначених пунктом 4 статті 21 цього Закону; 25 відсотків надходжень, визначених пунктом 5 статті 21 цього Закону);

25) державні капітальні вкладення на пускових об'єктах Чорнобильської будівельної програми (за рахунок 90 відсотків джерел, визначених пунктом 4 статті 21 цього Закону);

26) субвенцію з державного бюджету міському бюджету міста Харкова на ліквідацію наслідків аварії на очисних спорудах міста Харкова (за рахунок 75 відсотків джерел, визначених пунктом 5 статті 21 цього Закону);

27) здійснення заходів з реалізації Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва в Україні у сумі 50 000 тис. гривень (за рахунок джерел, визначених пунктом 3 статті 21 цього Закону);

28) створення потужностей з переробки брухту та відходів дорогоцінних металів (за рахунок джерел, визначених пунктом 6 статті 21 цього Закону);

29) надання державного пільгового кредиту індивідуальним сільським забудовникам (за рахунок джерел, визначених пунктом 1 статті 35 цього Закону);

30) надання пільгового довгострокового державного кредиту молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла (за рахунок джерел, визначених пунктом 15 статті 10 та пунктом 2 статті 35 цього Закону);

31) заходи, пов'язані з погашенням заборгованостей по закупівлі сільськогосподарської продукції за державним замовленням (контрактом) 1994—1997 років та формуванням державного насіннєвого страхового фонду (за рахунок джерел, визначених пунктом 3 статті 35 цього Закону);

32) придбання сільськогосподарської техніки на умовах фінансового лізингу та заходи по операціях фінансового лізингу та часткову компенсацію вартості сільськогосподарської техніки вітчизняного виробництва (за рахунок джерел, визначених пунктами 4 та 5 статті 35 цього Закону);

33) надання кредитів селянським (фермерським) господарствам (за рахунок джерел, визначених пунктом 6 статті 35 цього Закону);

34) заходи з підтримки вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу (за рахунок джерел, визначених пунктом 7 статті 35 цього Закону).

Стаття 37. Кабінету Міністрів України при розподілі видатків Державного фонду охорони навколишнього природного середовища врахувати виділення коштів на виконання заходів, визначених на 2003 рік Законом України «Про затвердження Загальнодержавної програми охорони та відтворення довкілля Азовського та Чорного морів» у сумі 7 000 тис. гривень, Законом України «Про Загальнодержавну програму поводження з токсичними відходами» — у сумі 3 440 тис. гривень, Законом України «Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000—2015 роки» у сумі 1 000 тис. гривень.

V. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ МІЖ ДЕРЖАВНИМ БЮДЖЕТОМ УКРАЇНИ ТА МІСЦЕВИМИ БЮДЖЕТАМИ

Стаття 38. Установити, що до доходів загального фонду місцевих бюджетів у 2003 році належать:

1) єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва (крім частини єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва, що зараховується до Пенсійного фонду України, та відрахувань на обов'язкове соціальне страхування);

2) акцизний збір з вироблених в Україні товарів (крім акцизного збору з вироблених в Україні нафтопродуктів і транспортних засобів), що сплачується платниками за місцезнаходженням в Автономній Республіці Крим, — до доходів бюджету Автономної Республіки Крим;

3) плата за ліцензії на право роздрібної торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами — до доходів бюджету Автономної Республіки Крим, обласних бюджетів та міських бюджетів міст Києва і Севастополя;

4) дотації та субвенції з Державного бюджету України;

5) доходи, що підлягають зарахуванню до загального фонду місцевих бюджетів згідно із статтями 64, 66, 69 Бюджетного кодексу України.

Податок на прибуток підприємств комунальної власності, засновником яких є Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні, районні, міські, селищні та сільські ради, зараховується до бюджету Автономної Республіки Крим, відповідних обласних, районних, міських, селищних та сільських бюджетів.

Фіксований податок на доходи від підприємницької діяльності зараховується до відповідних місцевих бюджетів у порядку, визначеному Бюджетним кодексом України для прибуткового податку з громадян, крім частини цього податку у розмірі 10 відсотків, що згідно з законом зараховується до Пенсійного фонду України.

Стаття 39. Надати право у 2003 році Верховній Раді Автономної Республіки Крим у вигляді експерименту запроваджувати за погодженням з Кабінетом Міністрів України місцеві податки і збори, виходячи із специфіки соціально-економічного розвитку регіону.

Стаття 40. Затвердити на 2003 рік обсяги міжбюджетних трансфертів згідно з додатками № 4 та № 5 до цього Закону:

1) дотацію вирівнювання з державного бюджету обласним бюджетам, районним бюджетам, міським бюджетам міст республіканського Автономної Республіки Крим і обласного значення та Севастопольському міському бюджету — у сумі 5.423.076,6 тис. гривень;

2) додаткову дотацію з державного бюджету бюджету Автономної Республіки Крим та обласним бюджетам на зменшення фактичних диспропорцій між місцевими бюджетами через нерівномірність мережі бюджетних установ —у сумі 137.993,8 тис. гривень. Зазначена дотація розподіляється між бюджетом Автономної Республіки Крим, обласним бюджетом, бюджетами міст республіканського Автономної Республіки Крим і обласного значення та районними бюджетами у пропорціях відповідно до бюджету Автономної Республіки Крим, обласного бюджету — 25 відсотків, до бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим і обласного значення та районних бюджетів — 75 відсотків;

3) кошти, що передаються до Державного бюджету України з бюджету Автономної Республіки Крим, обласних бюджетів, міських бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, районних бюджетів, Київського міського бюджету, — у сумі 2.398.912 тис. гривень;

4) субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям та інвалідам з дитинства і дітям-інвалідам — у сумі 1.624.617,8 тис. гривень;

5) субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг ветеранам війни і праці, ветеранам військової служби, ветеранам органів внутрішніх справ та субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати, вивезення побутового сміття та рідких нечистот — у сумі 2.170.515,5 тис. гривень;

6) субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг ветеранам війни і праці, ветеранам військової служби, ветеранам органів внутрішніх справ та субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу — у сумі 352.624,4 тис. гривень;

7) субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг ветеранам війни і праці, військової служби, органів внутрішніх справ з послуг зв'язку та інших передбачених законодавством послуг (крім пільг на одержання ліків, зубопротезування, оплату електроенергії, природного і скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати, вивезення побутового сміття та рідких нечистот) та компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян — у сумі 501.166,7 тис. гривень, у тому числі пільг на послуги зв'язку — у сумі 89.707,8 тис. гривень;

8) субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на будівництво та придбання житла військовослужбовцям, учасникам бойових дій в Афганістані та воєнних конфліктів у зарубіжних країнах, членам сімей військовослужбовців, які загинули під час виконання ними службових обов'язків, а також військовослужбовцям, звільненим у запас або відставку за станом здоров'я, віком, вислугою років та у зв'язку із скороченням штатів, які перебувають на квартирному обліку за місцем проживання, — у сумі 141.854,1 тис. гривень;

9) субвенцію з державного бюджету обласному бюджету Закарпатської області на погашення основної суми боргу за кредитами, наданими у 1999 році відкритим акціонерним товариством «Державний ощадний банк України» Закарпатській обласній державній адміністрації на ліквідацію наслідків стихійного лиха, — у сумі 15.000 тис. гривень;

10) субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати, транспортних послуг, послуг зв'язку та на придбання твердого і рідкого побутового палива особам, які проживають в будинках, що не мають центрального опалення, — у сумі 128.827 тис. гривень;

11) субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на виконання інвестиційних проектів — у сумі 225.000 тис. гривень;

12) субвенцію з державного бюджету бюджету Автономної Республіки Крим на інвестиційні проекти, спрямовані на розвиток соціальної інфраструктури Автономної Республіки Крим, — у сумі 15 000 тис. гривень;

13) субвенцію з державного бюджету міському бюджету міста Харкова на ліквідацію наслідків аварії на очисних спорудах — у сумі 26.250 тис. гривень;

14) субвенцію з державного бюджету міському бюджету міста Одеси на збереження історичної забудови у центральній частині міста Одеси — у сумі 3 000 тис. гривень;

15) субвенцію з державного бюджету міському бюджету міста Севастополя на компенсацію втрат доходів внаслідок розміщення на території міста Чорноморського Флоту Російської Федерації — у сумі 32 000 тис. гривень;

16) субвенцію з державного бюджету обласному бюджету Закарпатської області на ліквідацію наслідків стихійного лиха у Закарпатській області —у сумі 10 000 тис. гривень;

17) субвенцію з державного бюджету обласному бюджету Івано-Франківської області на ліквідацію наслідків стихійного лиха в Івано-Франківській області — у сумі 5 000 тис. гривень;

18) субвенцію з державного бюджету міському бюджету міста Львова на збереження історичної забудови у центральній частині міста Львова — у сумі 5 600 тис. гривень;

19) субвенцію з державного бюджету міському бюджету міста Глухова Сумської області на збереження історичної забудови у центральній частині міста Глухова — у сумі 2 000 тис. гривень;

20) субвенцію з державного бюджету Збаразькому районному бюджету Тернопільської області на збереження історичної забудови у центральній частині міста Збаража — у сумі 2 000 тис. гривень;

21) субвенцію з державного бюджету міському бюджету міста Кам'янець-Подільський Хмельницької області на розвиток Національного історико-архітектурного заповідника «Кам'янець» — у сумі 2 000 тис. гривень;

22) субвенцію з державного бюджету міському бюджету міста Мелітополя Запорізької області на розвиток Державного історико-археологічного заповідника «Кам'яна Могила» — у сумі 1 000 тис. гривень;

23) субвенцію з державного бюджету Бахмацькому районному бюджету Чернігівської області на програму збереження пам'яток Державного історико-культурного заповідника «Гетьманська столиця» — у сумі 2 000 тис. гривень.

Встановити, що субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу перераховується у повному обсязі до 1 грудня 2003 року.

Кабінету Міністрів України затвердити порядок надання субвенцій, визначених пунктами 7 та 10 цієї статті.

Кабінет Міністрів України за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету може здійснювати протягом 2003 року перерозподіл обсягів субвенцій з Державного бюджету України між місцевими бюджетами виходячи з фактично нарахованих обсягів відповідних пільг, субсидій та допомоги населенню.

Стаття 41. Якщо з відповідного місцевого бюджету здійснюються видатки, які мають провадитися згідно з Бюджетним кодексом України з іншого бюджету, така дія кваліфікується як нецільове використання бюджетних коштів.

Обсяги цих видатків безспірно вилучаються з відповідного місцевого бюджету до державного бюджету органами Державного казначейства України у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, в тому числі і за рахунок зменшення трансфертів відповідному місцевому бюджету на відповідну суму.

Стаття 42. Установити, що у 2003 році визначення обсягу міжбюджетних трансфертів між районним бюджетом та бюджетами міст районного значення, сіл, селищ (або їх об'єднань) здійснюється у порядку, визначеному Радою міністрів Автономної Республіки Крим, відповідними обласними державними адміністраціями.

Стаття 43. Установити, що у 2003 році суми дотації вирівнювання місцевим бюджетам перераховуються управліннями Державного казначейства України в Автономній Республіці Крим, областях та місті Севастополі шляхом застосування нормативів щоденних відрахувань від доходів загального фонду Державного бюджету України, що надійшли на аналітичні рахунки обліку доходів Державного бюджету України на відповідній території, згідно з додатком № 4 до цього Закону.

До доходів загального фонду Державного бюджету України, за рахунок яких здійснюється перерахування дотацій вирівнювання, включаються:

1) податок на прибуток підприємств;

2) податок на додану вартість;

3) збір за спеціальне використання лісових ресурсів державного значення;

4) збір за спеціальне використання водних ресурсів загальнодержавного значення та збір за спеціальне користування водними об'єктами для потреб гідроенергетики і водного транспорту;

5) платежі за користування надрами загальнодержавного значення;

6) акцизний збір з вироблених в Україні товарів (крім акцизного збору з вироблених в Україні товарів, що сплачується платниками за місцезнаходженням в Автономній Республіці Крим, акцизного збору з вироблених в Україні нафтопродуктів і транспортних засобів);

7) акцизний збір із ввезених на територію України товарів (крім акцизного збору із ввезених в Україну нафтопродуктів і транспортних засобів);

8) плата за ліцензії на певні види господарської діяльності;

9) ввізне мито (крім ввізного мита на нафтопродукти, транспортні засоби та шини до них);

10) вивізне мито;

11) плата за оренду цілісних майнових комплексів державних підприємств та іншого державного майна;

12) державне мито в частині, що відповідно до закону зараховується до державного бюджету;

13) єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України;

14) кошти, що передаються до державного бюджету з бюджету Автономної Республіки Крим, обласних бюджетів, міських бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення і районних бюджетів.

У разі, якщо суми, перераховані відповідним управлінням Державного казначейства України в Автономній Республіці Крим, областях та місті Севастополі, не забезпечать отримання місячної суми дотації вирівнювання згідно із нормативами щоденних відрахувань, визначених у додатку № 4 до цього Закону, Державне казначейство України зобов'язане перерахувати на рахунок відповідного місцевого бюджету недоотриману місячну суму дотації вирівнювання із загального фонду державного бюджету не пізніше 10 числа наступного місяця, за умови відхилення обсягу отриманої дотації наростаючим підсумком з початку року від врахованого обсягу у розписі державного бюджету більше ніж на 10 відсотків.

В іншому разі недоотримана сума дотації вирівнювання перераховується Державним казначейством України до 20 числа останнього місяця кварталу.

Стаття 44. Установити, що перерахування коштів до державного бюджету з міських бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, районних бюджетів здійснюється органами Державного казначейства України за рахунок фактичних надходжень доходів, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів відповідних бюджетів, згідно з нормативами щоденних відрахувань, визначених у додатку № 4 до цього Закону. Перерахування коштів до ра-

йонних і міських міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення бюджетів з бюджетів сіл, селищ, міст районного значення здійснюється органами Державного казначейства України за рахунок фактичних надходжень доходів, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів відповідних бюджетів, згідно з нормативами щоденних відрахувань, визначених відповідними районними та міськими радами. Місячний обсяг перерахування зазначених коштів за нормативами щоденних відрахувань не повинен становити більше однієї дванадцятої річної суми, визначеної у додатку № 4 до цього Закону.

Установити, що перерахування коштів до державного бюджету з бюджету Автономної Республіки Крим, обласних та Київського міського бюджетів, визначених у додатку № 4 до цього Закону, здійснюється щоденно рівними частками згідно з помісячними сумами таких платежів, установленими розписом Державного бюджету України на 2003 рік.

Стаття 45. Установити, що надходження доходів загального фонду державного бюджету у грошовій формі на відповідні аналітичні рахунки, відкриті на ім'я управлінь Державного казначейства України в Автономній Республіці Крим, областях та містах Києві і Севастополі понад річні розрахункові обсяги, визначені у додатку № 5 до цього Закону, розподіляються між Державним бюджетом України та відповідними місцевими бюджетами у таких пропорціях:

до Державного бюджету України — 50 відсотків (крім надходжень на території Автономної Республіки Крим та міста Києва);

до обласного бюджету — 12,5 відсотка;

до бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим і обласного значення та бюджетів районів — 37,5 відсотка;

до бюджету міста Севастополя — 50 відсотків;

до бюджету Автономної Республіки Крим — 62,5 відсотка;

до міського бюджету міста Києва — 100 відсотків.

Зазначені надходження до відповідних місцевих бюджетів відображаються у звітності як додаткова дотація, отримана з Державного бюджету України понад обсяг дотації вирівнювання, визначений у додатку № 4 до цього Закону.

Кабінету Міністрів України розробити порядок визначення та перерахування до місцевих бюджетів додаткових дотацій.

Стаття 46. Верховній Раді Автономної Республіки Крим, обласним, міським, районним, селищним, сільським радам при затвердженні відповідних бюджетів забезпечити в повному обсязі потребу в асигнуваннях на проведення розрахунків за електричну енергію, теплову енергію, водопостачання, водовідведення, природний газ та послуги зв'язку, які споживаються бюджетними установами, не допускаючи будь-якої простроченої заборгованості із зазначених послуг. Встановити ліміти споживання енергоносіїв у фізичних обсягах по кожній бюджетній установі виходячи з обсягів призначень, затверджених розпорядникам бюджетних коштів у рішеннях про затвердження відповідних бюджетів на 2003 рік.

Стаття 47. Установити, що в розрахунках міжбюджетних трансфертів на 2003 рік коефіцієнт вирівнювання застосовується лише до обчисленого за формулою обсягу коштів, що передаються до державного бюджету з місцевих бюджетів.

Стаття 48. Установити на 2003 рік рівень забезпечення прожиткового мінімуму (гарантований мінімум) для призначення допомоги відповідно до законів України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» та «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» для визначення права на звільнення від плати за харчування дитини у державних і комунальних дитячих дошкільних закладах відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» у сумі 80 гривень у розрахунку на одну особу.

Установити на 2003 рік рівень забезпечення прожиткового мінімуму (гарантований мінімум) для призначення допомоги відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам» у сумі 90 гривень у розрахунку на одну особу.

Установити, що у 2003 році:

допомога по догляду за дитиною до досягнення нею 3 років надається у розмірі 50 відсотків від рівня забезпечення прожиткового мінімуму;

одноразова допомога при народженні дитини надається у розмірі 200 гривень;

розмір державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям не може бути більшим ніж 75 відсотків від рівня забезпечення прожиткового мінімуму для сім'ї;

нарахування страхової суми з державного обов'язкового страхування військовослужбовців відповідно до статті 16 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» здійснюється виходячи із рівня 80 гривень.

У сукупному доході сім'ї при визначенні її права на отримання державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям враховується грошовий еквівалент пільг за спожиті житлово-комунальні послуги.

Надати право Кабінету Міністрів України протягом 2003 року збільшувати встановлений рівень забезпечення прожиткового мінімуму виходячи з фінансових ресурсів держави.

Стаття 49. Установити, що планові обсяги тимчасових касових розривів місцевих бюджетів, пов'язаних із забезпеченням видатків на оплату праці працівників бюджетних установ та нарахування на заробітну плату, придбання продуктів харчування та медикаментів, можуть покриватися Державним казначейством України в межах планового бюджетного періоду за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку на договірних умовах без нарахування відсотків за користування цими коштами.

Стаття 50. Установити, що джерелами формування спеціального фонду місцевих бюджетів у 2003 році є:

1) надходження до бюджету розвитку місцевих бюджетів, які включають:

кошти від відчуження майна, яке належить Автономній Республіці Крим, та майна, що перебуває у комунальній власності;

90 відсотків коштів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення, що перебувають у державній власності (до розмежування земель державної і комунальної власності);

надходження дивідендів, нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, що є у власності відповідної територіальної громади;

кошти від повернення позик, які надавалися з відповідного бюджету до набрання чинності Бюджетним кодексом України, та відсотки, сплачені за користування ними;

кошти, які передаються з іншої частини місцевого бюджету за рішенням відповідної ради;

запозичення, здійснені у порядку, визначеному законодавством;

субвенції з інших бюджетів на виконання інвестиційних проектів;

2) податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів (у тому числі податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, зареєстрованих у місті Києві, включається до доходів спеціального фонду Київського міського бюджету), що зараховується у розмірі 30 відсотків до бюджету Автономної Республіки Крим і обласних бюджетів та 70 відсотків — до бюджету міста Сімферополя і бюджетів міст — обласних центрів у разі реєстрації транспортних засобів на території цих міст; 50 відсотків — до бюджету Автономної Республіки Крим і обласних бюджетів та 50 відсотків — до міських, селищних та сільських бюджетів у разі реєстрації транспортних засобів на відповідній території;

3) плата за придбання торгових патентів пунктами продажу нафтопродуктів (автозаправними станціями, заправними пунктами);

4) власні надходження бюджетних установ, які утримуються за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів;

5) 70 відсотків збору за забруднення навколишнього природного середовища і грошові стягнення за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності;

6) відрахування 10 відсотків вартості питної води суб'єктами підприємницької діяльності, які здійснюють реалізацію питної води через системи централізованого водопостачання з відхиленням від відповідних стандартів, що зараховуються до бюджетів міст, селищ та сіл;

7) надходження до цільових фондів, утворених Верховною Радою Автономної Республіки Крим та місцевими радами;

8) субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Харкова на ліквідацію наслідків аварії на очисних спорудах;

9) надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва.

Кошти спеціального фонду місцевих бюджетів витрачаються на заходи, передбачені законодавством.

При цьому, у разі відсутності у населених пунктах вулиць, що суміщаються з автомобільними дорогами загального користування державного значення, або відсутності потреби у проведенні відповідних робіт, кошти від надходження податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів спрямовуються за рішенням відповідного органу місцевого самоврядування на ремонт і утримання доріг у цих населених пунктах.

VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 51. Заборонити здійснення розрахунків з бюджетом у негрошовій формі, в тому числі шляхом взаємозаліку, застосування векселів, бартерних операцій та зарахування зустрічних платіжних вимог у фінансових установах, за винятком операцій, пов'язаних з державним боргом України та наданими кредитами під державні гарантії для закупівлі сільськогосподарської техніки іноземного виробництва, а також розрахунків Міністерства оборони України з підприємствами-кредиторами, що належать до сфери його управління, та іншими підприємствами, що виробляють військову продукцію, шляхом передачі надлишкового військового майна, а також операцій по сплаті податку на додану вартість при імпортуванні на митну територію України товарів, які ввозяться за прямими договорами для власних виробничих потреб (непередбачені для подальшого продажу).

Кабінету Міністрів України затвердити порядок використання вексельних розрахунків по сплаті податку на додану вартість при імпортуванні на митну територію України товарів у випадку, передбаченому цією статтею.

Стаття 52. Установити, що згідно із статтею 18 Закону України «Про підприємства в Україні» державні некорпоратизовані, казенні підприємства та їх об'єднання сплачують за результатами фінансово-господарської діяльності у 2002 році та щоквартальної фінансово-господарської діяльності у 2003 році до спеціального фонду Державного бюджету України частину прибутку (доходу).

Норматив і порядок відрахування зазначеної частини прибутку (доходу) встановлюються Кабінетом Міністрів України і повинні забезпечити надходження до спеціального фонду Державного бюджету України в обсязі не менше 400.000 тис. гривень. Ці надходження спрямовуються на державні капітальні вкладення у сумі 175.000 тис. гривень та субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на виконання інвестиційних проектів у сумі 225.000 тис. гривень.

Установити, що субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виконання інвестиційних проектів використовується за переліком об'єктів, який затверджується Кабінетом Міністрів України за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету на підставі пропозицій народних депутатів України до 1 лютого 2003 року, в межах обсягів згідно з додатком № 5 до цього Закону.

Кабінету Міністрів України за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету до 1 лютого 2003 року затвердити перелік об'єктів та обсяги їх фінансування за рахунок державних централізованих капітальних вкладень з урахуванням пропозицій народних депутатів України, поданих до проекту бюджету. З них:

комплексний протипаводковий захист у басейні річки Тиса у Закарпатській області — в сумі 8.000 тис. гривень;

на реконструкцію та капітальний ремонт приміщення клубу Кабінету Міністрів України — в сумі 10.000 тис. гривень;

на будівництво адміністративного будинку Верховної Ради України — в сумі 60.000 тис. гривень;

на придбання обладнання для діагностичного центру в місті Полтаві — в сумі 8.000 тис. гривень.

Стаття 53. Продовжити до 1 січня 2004 року дію законів України «Про внесення змін до Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» від 22 жовтня 1998 року № 208-XIV та від 15 липня 1999 року № 967-XIV. Збір з купівлі-продажу валюти протягом 2003 року справляється з операцій купівлі-продажу безготівкової валюти.

Стаття 54. Заборонити в 2003 році проводити реструктуризацію або списання заборгованості (недоїмки) суб'єктів господарювання за податками, зборами (обов'язковими платежами), надавати відстрочки щодо термінів її сплати, а також списання заборгованості (недоїмки) суб'єктів господарювання за кредитами, залученими державою або під державні гарантії, бюджетними позичками, фінансовою допомогою на зворотній основі до бюджету.

Стаття 55. Установити, що в 2003 році по населених пунктах, грошову оцінку земель яких не проведено, застосовуються ставки земельного податку, встановлені частиною другою статті 7 Закону України «Про плату за землю» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 45, ст. 238; 1997 р., № 33, ст. 207; 1999 р., № 8, ст. 59; 2000 р., № 14—15—16, ст. 121; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92), збільшені в 3,03 раза.

По сільськогосподарських угіддях та землях населених пунктів, грошову оцінку яких проведено і уточнено станом на 1 січня 2003 року, застосовуються ставки земельного податку, встановлені статтею 6 та частиною першою статті 7 Закону України «Про плату за землю» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 45, ст. 238).

Орендна плата за земельні ділянки та земельний податок сплачуються платниками (крім громадян та виробників сільськогосподарської і рибної продукції) за базовий податковий (звітний) період, який дорівнює календарному місяцю, щомісячно протягом 30 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) місяця.

Звільнити, як виняток у 2003 році, від сплати земельного податку військові частини, військові навчальні заклади, науково-дослідні установи, які утримуються за рахунок бюджету та належать до сфери управління Міністерства оборони України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, а також підприємства Міністерства оборони України та органів і установ виконання покарань. Перелік зазначених підприємств з визначенням розмірів земельних ділянок затверджується Кабінетом Міністрів України за погодженням з відповідними органами місцевого самоврядування, а на території Автономної Республіки Крим — за погодженням з Верховною Радою Автономної Республіки Крим. При цьому земельні ділянки, які використовуються не за цільовим призначенням, враховуючи земельні ділянки, надані в оренду, або земельні ділянки під будівлями (спорудами), наданими в оренду третім особам, обкладаються земельним податком у встановленому порядку.

Установити, що в 2003 році звільнення від земельного податку, передбачене в пунктах 3 (в частині щодо дитячих санаторно-курортних та оздоровчих закладів України), 5^1, 6, 13, 17, 19, 23 частини першої статті 12 Закону України «Про плату за землю» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 45, ст. 238; 1997 р., № 47, ст. 294; 2000 р., № 3, ст. 20, № 43, ст. 363, № 48, ст. 406; 2001 р., №11, ст. 46, № 50, ст. 261; 2002 р., № 9, ст. 68, № 30, ст. 205), здійснюється на рівні 50 відсотків діючих ставок на відповідних територіях.

Стаття 56. Кабінету Міністрів України визначити на 2003 рік механізм погашення кредиторської заборгованості Міністерства оборони України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів за отримане військове майно, товари, продукцію, виконані роботи та надані послуги, що склалася станом на 1 січня 2003 року внаслідок виділення коштів за загальним фондом Державного бюджету України в обсягах, менших ніж встановлені бюджетні призначення за попередні роки, у рахунок заборгованості (недоїмки) на 1 січня 2003 року суб'єктів господарювання — безпосередніх постачальників (виконавців робіт та надавачів послуг) та суб'єктів господарювання — постачальників безпосереднім кредиторам комплектуючих виробів, сировини та інших матеріальних ресурсів з податків і зборів (обов'язкових платежів), що підлягають сплаті до державного бюджету, а також із сплати сум фінансових санкцій, нарахованих за порушення податкового законодавства, шляхом одноденного кредитування уповноваженими банками учасників розрахунків.

Стаття 57. Платежі, які відповідно до цього Закону зараховуються до Державного бюджету України та місцевих бюджетів і для яких законодавчо не визначені терміни їх сплати, сплачуються щомісячно в порядку, визначеному Законом України «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» для платежів, що мають базовий (звітний) період — календарний місяць.

Загальнодержавні та місцеві податки і збори (обов'язкові платежі), для яких законодавчо не передбачено подання податкових декларацій (розрахунків), надають щомісячні розрахунки про належні до сплати суми обов'язкових платежів у порядку, визначеному законодавством для обов'язкових платежів з базовим (звітним) періодом — календарний місяць.

Своєчасно не внесені до бюджетів суми цих платежів вважаються податковим боргом та стягуються до бюджету в порядку, визначеному законодавством.

Стаття 58. Установити, що кошти, одержані від приватизації державного майна, та інші надходження, пов'язані з приватизацією та кредитуванням підприємств, зараховуються до державного бюджету у повному обсязі.

Стаття 59. Установити, що керівники бюджетних установ (військових формувань) утримують чисельність працівників (військовослужбовців) та здійснюють фактичні видатки на заробітну плату (грошове утримання), включаючи видатки на премії та інші види заохочень чи винагород, матеріальну допомогу, лише в межах фонду заробітної плати (грошового утримання), затверджених для бюджетних установ (військових формувань) у кошторисах.

Витрати на безоплатне або пільгове матеріальне і побутове забезпечення, на яке згідно з законами України мають право окремі категорії працівників (військовослужбовців) бюджетних установ (військових формувань), здійснюються за рахунок і в межах бюджетних асигнувань на утримання цих бюджетних установ (військових формувань). До таких витрат належать: забезпечення форменим одягом, речовим майном, службовим обмундируванням; забезпечення безоплатною медичною допомогою; надання санаторно-курортного лікування та відпочинку для оздоровлення; надання жилого приміщення або виплата грошової компенсації за піднайом (найом) жилого приміщення; знижка плати за користування житлом (квартирної плати), паливом, телефоном та плати за комунальні послуги (водопостачання, газ, електрична та теплова енергія), надання кредитів на індивідуальне та кооперативне житлове будівництво або придбання індивідуального жилого будинку; безоплатний проїзд і перевезення багажу.

Установити, що пільги, компенсації і гарантії, на які згідно з законами України мають право окремі працівники (військовослужбовці) бюджетних установ (військових формувань) щодо знижки плати за користування житлом (квартирної плати), паливом, телефоном та плати за комунальні послуги (водопостачання, газ, електрична та теплова енергія), за безоплатний проїзд всіма видами міського пасажирського транспорту (за винятком таксі) та автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості, а також залізничним і водним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських маршрутів, надаються у разі, якщо грошові доходи цих працівників (військовослужбовців) менше величини прожиткового мінімуму, встановленої для працездатних осіб.

Розмір наданих пільг у грошовому еквіваленті разом з грошовими доходами зазначених працівників (військовослужбовців) не повинен перевищувати

(Закінчення на 8 стор.).

(Закінчення. Початок на 4—7 стор.).

величини прожиткового мінімуму, встановленої для працездатних осіб.

Стаття 60. Установити, що до членів сім’ї пільговика при наданні пільг належать: дружина (чоловік), їхні неповнолітні діти (до 18 років), член сім’ї, який проживає разом з інвалідом війни I групи та доглядає за ним за умови, що інвалід війни не перебуває у шлюбі, непрацездатні батьки та особи, які знаходяться під опікою та піклуванням громадян, що мають право на пільги.

Надати право органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування призначати житлові субсидії особам, які згідно із законодавством повинні забезпечуватися безоплатним житлом, опаленням та освітленням, за умови їх відмови користування такими пільгами.

Стаття 61. На часткову зміну частини другої статті 21 Закону України «Про приватизацію державного майна» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 17, ст. 122; 2002 р., № 12—13, ст. 92) дозволити в процесі приватизації державного майна покупцям-нерезидентам оплату його вартості у вільно конвертованій валюті, якщо це передбачено умовами продажу.

Стаття 62. Установити, що при розподілі видатків на розвиток мінерально-сировинної бази, що формуються за рахунок збору за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок державного бюджету, передбачається виділення 20 000 тис. гривень на буріння артезіанських свердловин.

Стаття 63. Зупинити на 2003 рік дію:

1) частини третьої статті 6 Закону України «Про державний внутрішній борг України» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 41, ст. 598; 2002 р., № 12—13, ст. 92);

2) частини четвертої статті 28 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 50, ст. 472; 2000 р., № 41, ст. 343; 2002 р., № 12—13, ст. 92) в частині зарахування до спеціального фонду державного бюджету штрафів, накладених за порушення антимонопольного законодавства та пені за прострочення їх сплати;

3) пункту 1 частини першої статті 31 Кодексу України про надра (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 36, ст. 340; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92) в частині зарахування 60 відсотків платежів за видобування корисних копалин загальнодержавного значення до бюджету Автономної Республіки Крим, бюджетів областей, міст Києва і Севастополя;

4) частин першої та третьої статті 91 Лісового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 17, ст. 99; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92) в частині зарахування 20 відсотків платежів до бюджету Автономної Республіки Крим та бюджетів областей, а також визначення напрямів спрямування цих коштів;

5) частини першої статті 10, абзацу дев’ятого частини першої статті 13 Закону України «Про донорство крові та її компонентів» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 23, ст. 183; 1999 р., № 9—10, ст. 68; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92);

6) частини другої статті 12 і пункту «ж» та пункту «і» (в частині безоплатного користування квартирою з опаленням і освітленням) частини першої статті 77 Основ законодавства про охорону здоров’я (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 4, ст. 19);

7) частин першої, другої та шостої статті 32 Водного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 24, ст. 189; 2000 р., № 45, ст. 390; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92) в частині зарахування 20 відсотків зборів за використання води з водних об’єктів загальнодержавного значення до бюджетів областей; 50 відсотків — до бюджету Автономної Республіки Крим;

8) підпункту 2 пункту 3 Закону України «Про Загальнодержавну програму розвитку водного господарства» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 25, ст. 172);

9) статті 28 та частини другої статті 29 Основ законодавства України про культуру (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 21, ст. 294; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92);

10) абзацу восьмого частини другої статті 28 Закону України «Про музеї та музейну справу» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 25, ст. 191; 1999 р., № 28, ст. 231; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92);

11) частини п’ятої статті 30 Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 23, ст. 177; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92);

12) пункту 4 статті 2 Закону України «Про збір на обов’язкове державне пенсійне страхування» в частині операцій з купівлі-продажу готівкової валюти (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 37, ст. 237; 1998 р., № 49, ст. 303; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92);

13) абзаців одинадцятого і дванадцятого частини першої, абзацу другого частини другої, абзацу першого частини четвертої статті 57 Закону України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 21, ст. 84; 2002 р., № 12—13, ст. 92);

14) частини другої статті 18 і частини першої статті 22 Закону України «Про позашкільну освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 46, ст. 393; 2002 р., № 12—13, ст. 92);

15) абзаців другого—восьмого частини першої статті 25, частини другої статті 43 Закону України «Про загальну середню освіту» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 28, ст. 230; 2002 р., № 12—13, ст. 92);

16) абзацу другого частини третьої статті 30 Закону України «Про дошкільну освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 49, ст. 259);

17) абзацу другого частини першої статті 64 Закону України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 20, ст. 134);

18) абзацу п’ятого частини третьої статті 5 (щодо забезпечення безкоштовним харчуванням учнів 1—3 класів загальноосвітніх навчальних закладів, крім дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей із малозабезпечених сімей), частини шостої статті 25 Закону України «Про охорону дитинства» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 30, ст. 142);

19) статті 3; частини другої статті 4; частини десятої статті 7 в частині розміру податку за земельні ділянки, надані для Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, в разі їх цільового використання; частини другої статті 8 щодо справляння податку за земельні ділянки, надані для Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України; частини першої статті 17 щодо строків сплати земельного податку платниками (крім громадян та виробників сільськогосподарської і рибної продукції); статті 19 в частині визначення строків внесення орендної плати виключно у договорі оренди; статей 20, 21 і 22 Закону України «Про плату за землю» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 45, ст. 238; 2000 р., № 14—15—16, ст. 121; 2001 р., № 2—3, ст. 10, № 15, ст. 74; 2002 р., № 12—13, ст. 92);

20) статті 17 та пункту 22.3 статті 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 27, ст. 181; 1998 р., № 10, ст. 35; 2000 р., № 14—15—16, ст. 121; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92);

21) частини другої статті 2 та частини третьої статті 3 Закону України «Про джерела фінансування дорожнього господарства України» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 14, ст. 60; 1999 р., № 40, ст. 361; 2000 р., № 14—15—16, ст. 121; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92) в частині формування дорожніх фондів;

22) частини п’ятої статті 19 Закону України «Про оренду землі» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 46—47, ст. 280; 2000 р., № 14—15—16, ст. 121; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92) в частині централізації орендної плати за земельні ділянки, які перебувають у державній або комунальній власності, на спеціальних бюджетних рахунках, а також щодо її розподілення та використання;

23) статті 44 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 45, ст. 397; 2002 р., № 11, ст. 79, № 12—13, ст. 92) в частині проведення бюджетними установами та організаціями відрахувань профспілковим організаціям на культурно-масову, фізкультурну і оздоровчу роботу;

24) частини п’ятої статті 48 Гірничого закону України (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 50, ст. 433; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92) в частині покладення на правонаступника обов’язку забезпечення вугіллям на побутові потреби та частини шостої цієї статті в частині фінансування правонаступником заходів щодо безоплатного забезпечення вугіллям на побутові потреби;

25) Закону України «Про майнову відповідальність за порушення умов договору підряду (контракту) про виконання робіт на будівництві об’єктів» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 27, ст. 212; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92);

26) частини десятої статті 24 в частині виплати грошової допомоги при виході на пенсію (щодо науково-педагогічних працівників, які працюють у вищих навчальних закладах III—IV рівнів акредитації, закладах післядипломної освіти) і частини четвертої статті 38 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 2—3, ст. 20; 2000 р., № 28, ст. 223; 2002 р., № 12—13, ст. 92);

27) абзацу третього частини першої статті 1 в частині погашення заборгованості за відстроченими кредитами, одержаними для фінансування дефіциту Державного бюджету України в іноземній валюті, починаючи з 2002 року, та статті 3 Закону України «Про реструктуризацію боргових зобов’язань Кабінету Міністрів України перед Національним банком України» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 31, ст. 248; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92);

28) пункту «б» частини другої статті 47 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 41, ст. 546; 1998 р., № 34, ст. 230) в частині спрямування частини грошових стягнень за порушення норм і правил охорони навколишнього природного середовища до республіканського Автономної Республіки Крим та місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища;

29) пункту 7 статті 24 Закону України «Про радіочастотний ресурс України» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 36, ст. 298; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92);

30) частини третьої статті 15 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 36, ст. 299; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92);

31) частини п’ятої статті 9 (крім пільгового проїзду студентів вищих навчальних закладів I—IV рівнів акредитації та учнів професійно-технічних навчальних закладів, що фінансуються з державного та місцевих бюджетів, у міському пасажирському та залізничному транспорті території України), частин шостої і сьомої статті 11, частин шостої і сьомої статті 12 Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 27, ст. 211);

32) частини другої статті 21 та частини першої статті 23 Закону України «Про приватизацію державного майна» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 17, ст. 122; 2002 р., № 12—13, ст. 92);

33) частин третьої і п’ятої статті 3 та пункту 2 статті 5 (крім підпунктів 3 та 4) Закону України «Про підтримку олімпійського, параолімпійського руху та спорту вищих досягнень» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 43, ст. 370) в частині надання пільг організаціям національних спортивних федерацій з олімпійських та параолімпійських видів спорту;

34) пункту 8 статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 12, ст. 64);

35) статті 25 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 38, ст. 315);

36) частини четвертої статті 9 Закону України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 20, ст. 82; 1998 р., № 30—31, ст. 193);

37) пунктів 83, 84, 85, 87, 118, 125 і 127 Закону України «Про Державну програму приватизації» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 33—34, ст. 272; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., №12—13, ст. 92);

38) абзацу другого підпункту 7.1.1 пункту 7.1 статті 7 Закону України «Про порядок погашення зобов’язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 10, ст. 44);

39) підпункту «р» пункту 1 статті 5 Декрету Кабінету Міністрів України від 26 грудня 1992 року № 13—92 «Про прибутковий податок з громадян» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 10, ст. 77; 1996 р., № 9, ст. 41);

40) Закону України «Про державну підтримку книговидавничої справи»;

41) статей 21, 22 та пункту 3 розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про інноваційну діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 36, ст. 266).

Установити, що у 2003 році положення і норми, передбачені абзацами другим — восьмим частини першої статті 25, частиною п’ятою статті 34 Закону України «Про загальну середню освіту» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 28, ст. 230; 2002 р., № 12—13, ст. 92), частиною другою статті 18 і частиною першою статті 22 Закону України «Про позашкільну освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 46, ст. 393; 2002 р., №12—13, ст. 92), частиною п’ятою статті 16 Закону України «Про професійно-технічну освіту» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 32, ст. 215; 1999 р., № 26, ст. 218), абзацом другим частини третьої статті 30 Закону України «Про дошкільну освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 49, ст. 259), абзацом восьмим частини першої статті 9 Закону України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 20, ст. 134), частиною шостою статті 25 Закону України «Про охорону дитинства» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 30, ст. 142), реалізуються в розмірах і порядку, визначених Кабінетом Міністрів України, в межах видатків, врахованих у розрахунках до Державного бюджету України та місцевих бюджетів на 2003 рік.

Стаття 64. Якщо обсяги власних надходжень бюджетних установ перевищують відповідні витрати, встановлені додатком № 3 цього Закону або рішенням про місцевий бюджет, розпорядник бюджетних коштів передбачає спрямування таких сум у першу чергу на погашення заборгованості з оплати праці, нарахувань на заробітну плату, комунальних послуг та енергоносіїв.

У разі, якщо відсутня така заборгованість, розпорядник бюджетних коштів спрямовує:

50 відсотків коштів на заходи, які здійснюються за рахунок відповідних надходжень;

50 відсотків коштів на заходи, які необхідні для виконання основних функцій, але не забезпечені коштами загального фонду бюджету за відповідною бюджетною програмою (функцією).

При цьому розпорядник бюджетних коштів здійснює коригування обсягів взятих бюджетних зобов’язань по загальному фонду бюджету для проведення видатків по цих зобов’язаннях із спеціального фонду бюджету.

Стаття 65. Пенсійному фонду України, Фонду соціального страхування України з тимчасової втрати працездатності, Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України подавати Державному казначейству України у визначені ним порядку і терміни звіти про виконання кошторисів відповідних фондів.

Кошти державних цільових фондів, крім Пенсійного фонду України, обслуговуються органами Державного казначейства України.

Кабінету Міністрів України протягом 2003 року здійснити організаційні заходи щодо консолідації коштів Пенсійного фонду України на єдиному казначейському рахунку Державного казначейства України.

З метою ефективного використання страхових внесків державних позабюджетних цільових соціальних фондів на цілі, що визначені законодавством про ці фонди, встановити питому вагу видатків на організацію роботи фондів (організаційно-управлінські, інформатизація, капітальні вкладення тощо) в їх доходах у таких розмірах:

Пенсійний фонд України — 1,83 відсотка від передбачених доходів без урахування залишку за попередній рік;

Фонд соціального страхування України з тимчасової втрати працездатності — 4,2 відсотка від передбачених доходів без урахування залишку за попередній рік;

Фонд загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття — 14,9 відсотка від передбачених доходів без урахування залишку за попередній рік;

Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України — 4,9 відсотка від передбачених доходів без урахування залишку за попередній рік.

Стаття 66. Установити, що кошти у розмірі 205 040 тис. гривень, які надійдуть до державного бюджету від відкритого акціонерного товариства «Укртелеком» у рахунок погашення заборгованості по перерахуванню дивідендів на акції цього товариства, які є у державній власності, зараховуються до загального фонду Державного бюджету України та використовуються на погашення заборгованості з пільг населенню за надані послуги зв’язку, а також заборгованості і поточних платежів з оплати послуг зв’язку, які надаються бюджетним установам. Порядок погашення зазначеної заборгованості та поточних платежів визначається Кабінетом Міністрів України за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету.

Стаття 67. Установити такий розподіл коштів спеціального фонду державного бюджету, що визначені на розвиток і утримання автомобільних доріг загального користування (пункт 2 статті 36 цього Закону):

65 відсотків — на розвиток мережі і утримання автомобільних доріг загального користування магістрального значення;

35 відсотків — на розвиток мережі і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення.

Стаття 68. Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття спрямувати у 2003 році кошти у сумі 107 358,5 тис. гривень на створення нових робочих місць працівникам вугільної промисловості, які вивільняються у зв’язку з закриттям шахт, згідно з додатком № 6 до цього Закону у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 69. Установити, що кошти на часткове покриття витрат на виплату заборгованості шахтарям з регресних позовів та одноразової допомоги по втраті професійної працездатності, яка склалася станом на 1 квітня 2001 року, у сумі 73 000 тис. гривень виплачуються за рахунок Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.

Стаття 70. Кабінету Міністрів України до 1 червня 2003 року розробити порядок, за яким, починаючи з 2004 року, прибутковий податок з громадян, які працюють у підрозділах, філіях, на дільницях, що розташовані і функціонують на території сіл, селищ, міст, районів, справляється і зараховується до доходів відповідних місцевих бюджетів незалежно від місцезнаходження юридичної особи (підприємства, установи, організації) відповідно до нормативів, визначених Бюджетним кодексом України.

Стаття 71. Міністерству аграрної політики України спрямувати 10 000 тис. гривень на розвиток матеріально-технічної бази Інституту винограду і вина «Магарач» Української академії аграрних наук за рахунок коштів, що надійдуть до спеціального фонду державного бюджету від справляння збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства, розпорядником яких є це міністерство.

Стаття 72. Установити, що видатки на здійснення державними органами централізованих заходів з питань дітей, молоді, жінок та сім’ї і державну підтримку молодіжних організацій на виконання загальнодержавних програм і заходів стосовно дітей, молоді, жінок, сім’ї здійснюються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 73. Додатки № 1—6 до цього Закону є його невід’ємною частиною.

Стаття 74. Цей Закон вводиться в дію з 1 січня 2003 року.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
26 грудня 2002 року.
№ 380-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України

У зв'язку з ратифікацією Україною Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля, Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Законі України «Про охорону навколишнього природного середовища» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 41, ст. 546; 1996 р., № 15, ст. 70; 2000 р., № 5, ст. 34, № 38, ст. 318; 2001 р., № 48, ст. 252):

1) статтю 6 доповнити частиною третьою такого змісту:

«Центральні та місцеві органи виконавчої влади, а також органи місцевого самоврядування під час розробки державних екологічних програм залучають громадськість до їх підготовки шляхом оприлюднення проектів державних екологічних програм для їх вивчення громадянами, підготовки громадськістю зауважень та пропозицій щодо запропонованих проектів, проведення публічних слухань стосовно екологічних програм»;

2) у частині першій статті 9:

пункти «б», «е», «є» викласти в такій редакції:

«б) участь в обговоренні та внесення пропозицій до проектів нормативно-правових актів, матеріалів щодо розміщення, будівництва і реконструкції об'єктів, які можуть негативно впливати на стан навколишнього природного середовища, внесення пропозицій до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, юридичних осіб, що беруть участь у прийнятті рішень з цих питань»;

«е) вільний доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища (екологічна інформація) та вільне отримання, використання, поширення та зберігання такої інформації, за винятком обмежень, встановлених законом;

є) участь у публічних слуханнях або відкритих засіданнях з питань впливу запланованої діяльності на навколишнє природне середовище на стадіях розміщення, проектування, будівництва і реконструкції об'єктів та у проведенні громадської екологічної експертизи»;

доповнити пунктом «и» такого змісту:

«и) оскарження у судовому порядку рішень, дій або бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб щодо порушення екологічних прав громадян у порядку, передбаченому законом»;

3) частину першу статті 10 доповнити пунктом «є» такого змісту:

«є) створенням та функціонуванням мережі загальнодержавної екологічної автоматизованої інформаційно-аналітичної системи забезпечення доступу до екологічної інформації»;

4) пункт «з» частини першої статті 15 доповнити словами «функціонування місцевих екологічних автоматизованих інформаційно-аналітичних систем»;

5) у частині першій статті 20:

у пункті «в» слова «республіканської екологічної інформаційної системи» замінити словами «мережі загальнодержавної екологічної автоматизованої інформаційно-аналітичної системи забезпечення доступу до екологічної інформації, положення про яку затверджується Кабінетом Міністрів України»;

доповнити пунктами «к» та «л» такого змісту:

«к) встановлення порядку надання інформації про стан навколишнього природного середовища;

л) встановлення порядку організації та проведення публічних слухань або відкритих засідань з питань впливу запланованої діяльності на навколишнє природне середовище»;

6) у частині першій статті 21:

пункти «а», «д» викласти в такій редакції:

«а) брати участь у розробці планів, програм, пов'язаних з охороною навколишнього природного середовища, розробляти і пропагувати свої екологічні програми»;

«д) вільного доступу до екологічної інформації»;

доповнити пунктами «и» та «і» такого змісту:

«и) брати участь у підготовці проектів нормативно-правових актів з екологічних питань;

і) оскаржувати в установленому законом порядку рішення про відмову чи несвоєчасне надання за запитом екологічної інформації або неправомірне відхилення запиту та його неповне задоволення»;

7) статтю 25 викласти в такій редакції:

«Стаття 25. Інформація про стан навколишнього природного середовища (екологічна інформація)

Інформація про стан навколишнього природного середовища (екологічна інформація) — це будь-яка інформація в письмовій, аудіовізуальній, електронній чи іншій матеріальній формі про:

стан навколишнього природного середовища чи його об'єктів — землі, вод, надр, атмосферного повітря, рослинного і тваринного світу та рівні їх забруднення;

біологічне різноманіття і його компоненти, включаючи генетично видозмінені організми та їх взаємодію із об'єктами навколишнього природного середовища;

джерела, фактори, матеріали, речовини, продукцію, енергію, фізичні фактори (шум, вібрацію, електромагнітне випромінювання, радіацію), які впливають або можуть вплинути на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей;

загрозу виникнення і причини надзвичайних екологічних ситуацій, результати ліквідації цих явищ, рекомендації щодо заходів, спрямованих на зменшення їх негативного впливу на природні об'єкти та здоров'я людей;

екологічні прогнози, плани і програми, заходи, в тому числі адміністративні, державну екологічну політику, законодавство про охорону навколишнього природного середовища;

витрати, пов'язані із здійсненням природоохоронних заходів за рахунок фондів охорони навколишнього природного середовища, інших джерел фінансування, економічний аналіз, проведений у процесі прийняття рішень з питань, що стосуються довкілля.

Основними джерелами такої інформації є дані моніторингу довкілля, кадастрів природних ресурсів, реєстри, автоматизовані бази даних, архіви, а також довідки, що видаються уповноваженими на те органами державної влади, органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями, окремими посадовими особами»;

8) доповнити статтею 25^1 такого змісту:

«Стаття 25^1. Екологічне інформаційне забезпечення

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів, його органи на місцях, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації, діяльність яких може негативно вплинути або впливає на стан навколишнього природного середовища, життя і здоров'я людей, зобов'язані забезпечувати вільний доступ населення до інформації про стан навколишнього природного середовища.

Екологічне інформаційне забезпечення здійснюється органами державної влади та органами місцевого самоврядування в межах їх повноважень шляхом:

а) підготовки спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів і подання на розгляд Верховної Ради України щорічної Національної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Україні, а після її розгляду Верховною Радою України — опублікування окремим виданням та розміщення в системі Інтернет;

б) щорічного інформування Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними державними адміністраціями, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями відповідних рад та населення про стан навколишнього природного середовища відповідних територій;

в) систематичного інформування населення через засоби масової інформації про стан навколишнього природного середовища, динаміку його змін, джерела забруднення, розміщення відходів чи іншої зміни навколишнього природного середовища і характер впливу екологічних факторів на здоров'я людей;

г) негайного інформування про надзвичайні екологічні ситуації;

ґ) передачі інформації, отриманої в результаті проведення моніторингу довкілля, каналами інформаційних зв'язків органам, уповноваженим приймати рішення щодо отриманої інформації;

д) забезпечення вільного доступу до екологічної інформації, яка не становить державної таємниці і міститься у списках, реєстрах, архівах та інших джерелах».

2. У Законі України «Про екологічну експертизу» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 8, ст. 54; 2000 р., № 27, ст. 213):

1) текст статті 35 викласти в такій редакції:

«Заява про екологічні наслідки діяльності повинна містити відомості про:

а) заплановану діяльність, мету і шляхи її здійснення;

б) суттєві фактори, що впливають чи можуть впливати на стан навколишнього природного середовища з урахуванням можливості виникнення надзвичайних екологічних ситуацій;

в) кількісні та якісні показники оцінки рівнів екологічного ризику запланованої діяльності, а також заходи, що гарантують впровадження діяльності відповідно до екологічних стандартів і нормативів;

г) інформування громадськості щодо запланованої діяльності, її мету і шляхи її здійснення»;

2) статтю 46 після слів «можуть бути оскаржені заінтересованими юридичними» доповнити словами «та фізичними».

3. Пункт «б» частини першої статті 33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170) доповнити підпунктом 11 такого змісту:

«11) створення та забезпечення функціонування місцевих екологічних автоматизованих інформаційно-аналітичних систем, які є складовою мережі загальнодержавної екологічної автоматизованої інформаційно-аналітичної системи забезпечення доступу до екологічної інформації».

4. У Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122):

1) доповнити статтею 91^4 такого змісту:

«Стаття 91^4. Відмова від надання чи несвоєчасне надання екологічної інформації

Відмова від надання чи несвоєчасне надання за запитами повної та достовірної екологічної інформації, передбаченої законодавством, —тягне за собою накладення штрафу на службових та посадових осіб від трьох до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

2) у частині першій та пункті 1 частини другої статті 242^1 цифри «91^1—91^3» замінити цифрами «91^1—91^4».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Пункт 3 розділу I, яким вносяться зміни до статті 33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», набирає чинності з 1 січня 2004 року.

2. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести у відповідність із цим Законом свої нормативно-правові акти;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
28 листопада 2002 року.
№ 254-IV.

ОФІЦІЙНО

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про порядок висвітлення роботи третьої сесії Верховної Ради України четвертого скликання

З метою більш широкого і повного інформування громадян України про діяльність єдиного законодавчого органу країни Верховна Рада України **постановляє:**

1. Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення, Державному комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України відповідно до вимог законів України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», «Про поставки продукції для державних потреб» забезпечити розміщення державного замовлення на висвітлення роботи третьої сесії Верховної Ради України четвертого скликання в порядку, визначеному цією Постановою, на каналах Національної телекомпанії України, Національної радіокомпанії України та інших телерадіоорганізацій України.

2. Відповідно до статті 15 Закону України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» Державному комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України, Національній телекомпанії України, Національній радіокомпанії України забезпечити трансляцію у прямому ефірі на першому каналі Українського телебачення і першому каналі Українського радіо відкриття третьої сесії Верховної Ради України четвертого скликання.

3. Національній телекомпанії України:

у дні пленарних засідань Верховної Ради України та проведення «Днів Уряду України» у Верховній Раді України забезпечити на каналах УТ-1 і УТ-2 трансляцію у вечірній час інформаційної програми «Щоденник Верховної Ради України» тривалістю 30 хвилин з її повтором наступного дня. Виробництво програми покласти на Апарат Верховної Ради України;

забезпечити трансляцію на каналі УТ-1 щотижневих, по понеділках, у прямому ефірі 45-хвилинних тематичних передач за участю в них на пропорційній основі представників депутатських фракцій (груп) та позафракційних народних депутатів України. Організацію цих передач покласти на Апарат Верховної Ради України з погодженням плану-графіка виступів із керівниками депутатських фракцій (груп);

здійснювати щоп'ятниці (коли не відбуваються пленарні засідання) трансляцію 30-хвилинної програми «Парламентський вісник».

4. Національній радіокомпанії України:

здійснювати пряму трансляцію пленарних засідань Верховної Ради України (у вівторок та четвер — з 10 до 18 години, середу та п'ятницю — з 10 до 14 години) на першому каналі Національної радіокомпанії України та по проводовій трансляційній мережі;

забезпечити трансляцію у прямому ефірі щотижневих 45-хвилинних тематичних передач за участю в них на пропорційній основі представників депутатських фракцій (груп), позафракційних народних депутатів України. Організацію цих передач покласти на Апарат Верховної Ради України з погодженням плану-графіка виступів із керівниками депутатських фракцій (груп).

5. За невиконання вимог пунктів 1, 3 і 4 цієї Постанови Голова Державного комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України, керівники Національної телекомпанії України і Національної радіокомпанії України несуть особисту відповідальність відповідно до закону.

6. Редакції газети Верховної Ради України «Голос України» забезпечити постійне і всебічне висвітлення діяльності Верховної Ради України, її пленарних засідань, роботи парламентських комітетів, а також депутатських фракцій (груп), позафракційних народних депутатів України в обсягах, пропорційних їхній чисельності, та заходів, що проводяться у Верховній Раді України.

7. Керівникові Апарату Верховної Ради України забезпечити:

укладання угод з державними та іншими телерадіоорганізаціями про висвітлення роботи Верховної Ради України;

щоденне оперативне інформування вітчизняних і зарубіжних засобів масової інформації про роботу третьої сесії Верховної Ради України, поширення матеріалів стосовно питань, які вона розглядає.

8. Заслухати в лютому 2003 року звіти Голови Державного комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення, керівників Національної телекомпанії України і Національної радіокомпанії України про хід виконання цієї Постанови.

9. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Голову Верховної Ради України.

10. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
25 грудня 2002 року.
№ 360-IV.

▼

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Товариство Червоного Хреста України

Цей Закон регулює відносини, пов'язані з діяльністю Товариства Червоного Хреста України, визначає його правовий статус та правові засади діяльності.

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Товариство Червоного Хреста України (далі — Товариство) є всеукраїнською добровільною громадською гуманітарною організацією.

Товариство допомагає державі у наданні медичної і гуманітарної допомоги під час збройних конфліктів та в мирний час, бере участь у наданні міжнародної допомоги у разі катастроф і надзвичайних ситуацій, забезпечує медико-соціальну допомогу найменш соціально захищеним верствам населення.

Стаття 2. Законодавство України про Товариство Червоного Хреста України та про символіку Червоного Хреста і Червоного Півмісяця грунтується на Конституції України, Женевських конвенціях 1949 року про захист жертв війни та Додаткових протоколах до них 1977 року і складається з інших міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, Закону України «Про символіку Червоного Хреста і Червоного Півмісяця в Україні», цього Закону та інших прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів.

Стаття 3. У цьому Законі наведені нижче терміни і поняття вживаються у такому значенні:

Міжнародний червонохресний рух — Міжнародний рух Червоного Хреста і Червоного Півмісяця, складовими частинами якого є Міжнародний Комітет Червоного Хреста, Міжнародна Федерація товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця та Національні товариства Червоного Хреста або Червоного Півмісяця;

Національні товариства — Національні товариства Червоного Хреста або Червоного Півмісяця іноземних країн;

Товариство Червоного Хреста України — Національне товариство Червоного Хреста — складова частина Міжнародного червонохресного руху, всеукраїнська добровільна громадська гуманітарна організація;

доброчинна, благодійна діяльність — діяльність, пов'язана з наданням допомоги та підтримки тим, хто її потребує, виходячи із загальнолюдських принципів гуманності та взаємодопомоги, яка здійснюється виключно безкорисливо (без мети одержання прибутку чи іншої вигоди);

надзвичайні ситуації — збройні конфлікти, стихійне лихо, катастрофи, аварії, епідемії, масові отруєння, голод, радіаційне, бактеріологічне, хімічне забруднення тощо.

Стаття 4. Організація діяльності, масштаби і методи діяльності організацій Товариства, процедура оформлення членства у Товаристві і членів органів правління визначаються Статутом Товариства.

Стаття 5. Товариство Червоного Хреста України — єдине в Україні Національне товариство Червоного Хреста, що діє на всій території України, створює місцеві організації, через які здійснює свою діяльність відповідно до Статуту Товариства та цього Закону.

Стаття 6. Товариство виконує свої завдання виходячи з основоположних принципів Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця —гуманності, неупередженості, нейтральності, незалежності, добровільності, єдності, універсальності.

Стаття 7. Вищим керівним органом Товариства є з'їзд, його організацій — конференції та загальні збори.

З'їзд Товариства затверджує Статут Товариства, вносить до нього зміни і доповнення, обирає Президента Товариства та членів Правління Товариства і ревізійну комісію, заслуховує звіти Президента Товариства і Правління Товариства, здійснює право власності на майно та кошти Товариства, приймає рішення щодо припинення діяльності (реорганізації чи ліквідації) Товариства.

Стаття 8. Товариство використовує емблему Червоного Хреста в порядку, визначеному Законом України «Про символіку Червоного Хреста і Червоного Півмісяця в Україні».

Стаття 9. Товариство в процесі своєї діяльності:

здійснює збір різних видів гуманітарної допомоги від юридичних і фізичних осіб України, іноземних осіб, осіб без громадянства, міжнародних організацій для адресатів на території України. Види адресатів і адресної допомоги визначає Товариство самостійно відповідно до своїх статутних завдань і цілей згідно з законодавством України;

бере участь у розподілі гуманітарної допомоги, отриманої із зазначених вище джерел;

здійснює діяльність, що випливає з Женевських конвенцій з питань надання допомоги пораненим, хворим та іншим особам, які постраждали під час збройних конфліктів;

співпрацює з закладами охорони здоров'я України, епідеміологічною службою України, спеціалізованими підрозділами уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи і медичною службою Збройних Сил України;

співпрацює з державними органами з питань розміщення, транспортування, медичного та іншого обслуговування суб'єктів гуманітарної допомоги;

співпрацює з державними органами системи соціального забезпечення з питань надання допомоги соціально незахищеним верствам населення;

отримує, реєструє, зберігає і надає інформацію про жертви стихійного лиха або збройних конфліктів;

створює загони першої допомоги під час збройних конфліктів і стихійного лиха, здійснює пошук поранених і загиблих внаслідок катастроф, стихійних лих, збройних конфліктів, встановлює місця їх поховання, надає допомогу в цьому державним установам;

організовує роботу недержавної добровільної служби невідкладної допомоги Товариства, яка є складовою частиною системи Товариства, забезпечує життєдіяльність таборів для поранених та потерпілих і надає населенню в конкретній надзвичайній ситуації необхідну безоплатну санітарну та медико-соціальну допомогу; бере участь в організації безоплатної підготовки населення (в першу чергу молоді) з питань надання першої медичної (санітарної) допомоги;

сприяє органам державної влади і органам місцевого самоврядування в транспортуванні, прийнятті та розміщенні евакуйованого населення і біженців, наданні їм безоплатної медико-соціальної допомоги;

організовує роботу служби розшуку Товариства, яка є складовою частиною Товариства, здійснює розшук осіб, які пропали безвісти, допомагає встановлювати зв'язки між членами сімей, роз'єднаних внаслідок збройних конфліктів чи виникнення надзвичайних ситуацій, сприяє возз'єднанню сімей, розшукує могили захисників Батьківщини, які загинули і поховані за межами України;

бере участь у виконанні Національної і місцевих (регіональних) програм розвитку донорства крові та її компонентів; разом з органами і закладами охорони здоров'я здійснює роботу щодо залучення громадян до лав донорів крові та її компонентів;

надає безоплатну санітарну та медико-соціальну допомогу самотнім непрацездатним громадянам похилого віку, дітям-сиротам, інвалідам, безпритульним, немічним та іншим соціально незахищеним верствам населення, які потребують турботи і підтримки, як у межах пожертвувань та гуманітарної допомоги, так і за рахунок створюваних Товариством доброчинних, благодійних фондів;

сприяє реалізації загальнодержавних та місцевих (регіональних) програм, спрямованих на охорону здоров'я і надання допомоги незахищеним малозабезпеченим верствам населення, співпрацює для виконання цих завдань з іншими організаціями та установами.

РОЗДІЛ ІІ. ДІЯЛЬНІСТЬ ТОВАРИСТВА

Глава 1. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРИСТВА

Стаття 10. Товариство та його місцеві організації з моменту їх державної реєстрації набувають статусу юридичної особи відповідно до законодавства України.

Товариство має відокремлене майно, самостійний баланс, рахунки в установах банків (у тому числі валютні), печатки із своїм найменуванням, символіку, штампи, бланки.

Стаття 11. Товариство бере участь у міжнародній доброчинній, благодійній діяльності, в інших міжнародних акціях гуманітарного характеру, що здійснюються відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, цього Закону та інших нормативно-правових актів.

Стаття 12. Для досягнення цілей, передбачених Статутом Товариства, та виконання завдань відповідно до принципів Міжнародного червонохресного руху і цього Закону Товариство має право:

представляти і захищати законні права та інтереси свої, а також своїх членів в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, органах судової влади;

використовувати символіку (емблему) Червоного Хреста у порядку, визначеному законом;

поширювати інформацію про Міжнародний червонохресний рух, про міжнародне гуманітарне право та про свою діяльність, пропагувати ідеї та завдання Товариства;

одержувати від органів державної влади та органів місцевого самоврядування підтримку, необхідну для реалізації цілей і завдань, передбачених Статутом Товариства та цим Законом;

брати участь в організації та проведенні масових заходів гуманітарного та доброчинного характеру;

самостійно вирішувати питання, пов'язані з одержанням і наданням Товариством гуманітарної та доброчинної допомоги;

засновувати засоби масової інформації, видавати друковану та поліграфічну продукцію, створювати фільми, влаштовувати виставки тощо;

створювати організації, фонди, а також засновувати підприємства з метою фінансового забезпечення виконання статутних завдань Товариства згідно з законодавством і міжнародними зобов'язаннями України;

створювати лікарні, аптеки, притулки, їдальні для бідних;

проводити роботу по розшуку могил військовополонених та громадян, які пропали безвісти внаслідок надзвичайних ситуацій.

Глава 2. ТОВАРИСТВО І ДЕРЖАВА. ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ТОВАРИСТВА

Стаття 13. Україна відповідно до взятих на себе міжнародних зобов'язань забезпечує додержання законних прав та інтересів Товариства, його органів, місцевих організацій та членів Товариства.

Втручання органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх службових та посадових осіб у діяльність Товариства не допускається, крім випадків, передбачених Конституцією України та законами України.

Стаття 14. Україна як учасник Женевських конвенцій 1949 року про захист жертв війни та Додаткових протоколів до них 1977 року підтримує гуманітарну та доброчинну спрямованість діяльності Товариства і Міжнародного червонохресного руху.

Сплата внеску за членство Товариства в Міжнародній Федерації товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, які щорічно передбачаються в законі про Державний бюджет України.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень та можливостей сприяють Товариству, його органам та місцевим організаціям у здійсненні ними статутних завдань, підтримують їх гуманітарну і доброчинну діяльність.

Стаття 15. Громадяни України, а також підприємства, установи та організації, розташовані в Україні, незалежно від форм власності та видів діяльності, надають Товариству, його органам та місцевим організаціям, а також особам, які виконують доручення Товариства відповідно до цього Закону, необхідну допомогу.

Стаття 16. Товариство, його місцеві організації, створені (засновані) ними підприємства звільняються від сплати податків та інших платежів згідно з законодавством.

Стаття 17. З суми коштів або вартості майна, добровільно перерахованих (переданих) юридичними і фізичними особами Товариству та його місцевим організаціям, сплачуються податки, збори (обов'язкові платежі) згідно з законодавством.

Стаття 18. Товари та матеріальні цінності, які надходять, у тому числі і з-за кордону, Товариству, його органам та місцевим організаціям як гуманітарна чи доброчинна допомога, тобто без мети одержання прибутку, розподіляються і використовуються Товариством, його органами та місцевими організаціями виключно безоплатно для виконання статутних завдань Товариства. Такі товари та матеріальні цінності звільняються від сплати податків, мита та митних зборів відповідно до законодавства.

Стаття 19. Державні та комунальні засоби масової інформації у разі виникнення надзвичайних ситуацій безперешкодно висвітлюють діяльність Товариства, його органів та місцевих організацій, пов'язану з наданням допомоги та підтримки тим, хто її потребує.

Стаття 20. Служба розшуку Товариства отримує послуги, що надаються підприємствами поштового, телеграфного, телефонного та інших видів зв'язку (для розшукування могил військовополонених та громадян, які пропали безвісти внаслідок виникнення надзвичайних ситуацій; возз'єднання сімей, повернення біженців додому; встановлення факту нацистського переслідування в роки війни), з наступним відшкодуванням витрат на них за рахунок коштів Державного бюджету України у порядку та в межах ліміту, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Глава 3. ВЛАСНІСТЬ ТОВАРИСТВА. ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ТОВАРИСТВА

Стаття 21. Товариство як юридична особа має право виступати учасником цивільно-правових відносин, може від свого імені набувати і здійснювати майнові та немайнові права, бути позивачем і відповідачем у суді відповідно до законодавства.

Товариство відповідає за своїми зобов'язаннями в межах належних йому коштів та іншого майна.

Створені Товариством органи та місцеві організації відповідають за своїми зобов'язаннями в межах коштів та іншого майна, переданого їм Товариством.

Стаття 22. Товариство може мати у власності кошти, відокремлене та інше майно, необхідні для здійснення його статутної діяльності.

Товариство набуває право власності на кошти та інше майно, передані йому засновниками, членами Товариства, враховуючи органами державної влади, органами місцевого самоврядування, набуті від вступних та членських внесків, пожертвувані чи передані фізичними і юридичними особами, громадськими, релігійними організаціями, а також на майно, придбане за власні кошти чи на інших підставах, не заборонених законодавством.

Стаття 23. З метою виконання своїх статутних завдань Товариство, його органи та місцеві організації можуть здійснювати необхідну господарську діяльність шляхом створення госпрозрахункових установ та організацій із статусом юридичної особи, а також заснування підприємств у порядку, встановленому законодавством.

Прибутки, одержані підприємствами, установами та організаціями, які перебувають у власності Товариства, його органів та місцевих організацій, використовуються виключно на виконання статутних завдань Товариства, враховуючи адміністративно-господарські витрати, пов'язані з діяльністю Товариства, його органів та місцевих організацій.

Стаття 24. Товариство, його органи та місцеві організації, а також створені (засновані) ним підприємства, установи та організації зобов'язані вести оперативний та бухгалтерський облік, статистичну звітність відповідно до законодавства, зареєструватись у встановленому порядку в органах державної податкової служби. Зазначені юридичні особи обліковують кошти для господарської діяльності (як в національній, так і в іноземній валюті) на окремих банківських рахунках.

Стаття 25. Право власності від імені Товариства здійснюють його вищі статутні органи в порядку, передбаченому цим Законом та Статутом Товариства.

Стаття 26. Товариство має право отримувати у порядку спадкування або як дарунок рухоме і нерухоме майно, а також кошти (активи) від юридичних та фізичних осіб України, іноземних держав та міжнародних організацій.

Стаття 27. Все рухоме та нерухоме майно, а також активи, які належать Товариству на праві власності згідно з Статутом Товариства та законодавством, використовуються виключно Товариством або за його дорученням його органами та місцевими організаціями.

Майно та кошти Товариства, його місцевих організацій та створених (заснованих) ними підприємств, установ, організацій без згоди Товариства не можуть бути вилучені чи розподілені, крім випадків та у порядку, встановлених законом.

Стаття 28. Кошти та інше майно Товариства, його органів і місцевих організацій, створених (заснованих) Товариством підприємств, установ, організацій у разі їх ліквідації не можуть перерозподілятися між членами Товариства. Такі майно та кошти використовуються Товариством за рішенням його статутних органів виключно для виконання визначених Статутом Товариства цілей, а у випадках, передбачених законом, спрямовуються в доход держави.

РОЗДІЛ ІІІ. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЦЬОГО ЗАКОНУ

Стаття 29. За порушення вимог цього Закону особи несуть відповідальність згідно з законом.

Стаття 30. Службові і посадові особи та громадяни, винні в порушенні прав і свобод громадян — членів Товариства, несуть встановлену законом адміністративну або кримінальну відповідальність.

Стаття 31. Товариство, його органи і місцеві організації та їх члени (працівники та добровольці) у разі порушення ними Конституції України, цього та інших законів несуть відповідальність відповідно до законодавства та Статуту Товариства.

Відповідно до цього Закону та у порядку, встановленому Статутом Товариства, з'їзд, Правління, Президія Правління Товариства можуть достроково припинити повноваження створених ними органів та місцевих організацій Товариства, організацій та заснованих ними підприємств, а також призначених чи обраних ними осіб (працівників та добровольців) у разі порушення ними законодавства.

РОЗДІЛ IV. ПЕРЕХІДНІ ТА ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Глава 1. ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 32. На всіх працівників Товариства, які працюють за трудовим договором у системі Товариства, поширюється законодавство України про працю, соціальне забезпечення і соціальне страхування.

Стаття 33. Правове регулювання відпусток працівників Товариства здійснюється згідно з законодавством. Медичні працівники патронажної служби Товариства мають право на щорічні додаткові відпустки за роботу в шкідливих і важких умовах праці та за особливий характер праці. Порядок надання таких відпусток, їх тривалість та умови оплати встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 34. Товариство самостійно вирішує питання визначення умов та оплати праці працівників органів та місцевих організацій Товариства, які працюють за трудовими договорами (угодами, контрактами), та заохочення добровольців згідно з законодавством про оплату праці.

З керівниками структурних підрозділів та іншими відповідальними працівниками Товариства укладаються трудові договори у формі контракту відповідно до Кодексу законів про працю України та Статуту Товариства.

Стаття 35. Товариство, його органи та місцеві організації надають підтримку органам державної влади та органам місцевого самоврядування в розповсюдженні серед населення текстів Женевських конвенцій 1949 року про захист жертв війни та Додаткових протоколів до них 1977 року, в поширенні знань про міжнародне гуманітарне право.

Стаття 36. Товариство може бути ліквідоване відповідно до законодавства, Статуту Товариства та з урахуванням особливостей, передбачених статтею 28 цього Закону.

Стаття 37. Державний контроль за діяльністю Товариства, в тому числі і порядком використання ним майна та виділених державою бюджетних коштів, здійснюється органами виконавчої влади відповідно до їх компетенції.

Глава 2. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. До приведення законодавства у відповідність із цим Законом нормативно-правові акти застосовуються у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк:

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
28 листопада 2002 року.
№ 330-IV.

Якій бути російській мові

Після розпаду СРСР питання мови для колишніх радянських громадян виросло в Україні в болісний знак запитання. Офіційне нехтування російської мови стало продовженням розколу в суспільстві. Насильно нав'язана людям проблема «сторонності» російської мови вилилася в душевний біль. Колись мова міжнаціонального спілкування в багатонаціональній державі, російська мова, тепер позбавлена державного «імунітету», виявилася емігрантом на рідній землі. Замість юридичної «недоторканності» їй дістався неофіційний статус «мови вулиць і кухонь». Тим самим нове пострадянське законодавство України не просто «засунуло» російську мову на задвірки, а й поставило на її майбутньому повноцінному розвиткові та застосуванні хрест.

Знак запитання

Таке не може вкладатися в голові і не може бути визнано народом справедливим. Бо це рівнозначно забороні на право дихати або думати для багатьох наших громадян.

Російська мова, так само як і українська, — це те, що увійшло в кров і плоть кожного з нас. Це те, що всіх нас зближує і ріднить. Це наша Батьківщина, наш дім. Наша історія. Культура. Пам'ять. Сьогодення і майбутнє. Без російської мови, як і без української, ми просто не зможемо нормально жити і розвиватися. Але заангажована політика еліти не хоче помічати істини, що лежить на поверхні: **захист і розвиток української мови передбачає обов'язковий захист і розвиток російської мови.** Нинішня зневага до проблеми російської мови — прямий шлях до майбутнього виселення її за межі країни, як це сталося в багатьох пострадянських республіках. Це і є не що інше, як відмова російській половині українського народу в її генетичних потребах у культурологічній, історичній, духовній і соціальній сферах.

Проблема російської мови в Україні — це проблема значно більша за своїм наповненням, аніж суто мовна. Нас хочуть переконати, що гармидер зчинився навколо «однієї з мов нацменшин» і це начебто ламаного гроша не варте. Такий підхід — блюзнірство. Адже в розв'язанні цієї проблеми — ключ до повноцінного розвитку української держави та її народу, майже дванадцять мільйонів з-поміж якого — етнічні росіяни.

Удавана загроза

Саме ненадання російській мові статусу державної або офіційної, що в юридичному розумінні одне й те ж, стало каменем спотикання, заклало потенційну основу для витіснення російської мови в різних сферах і водночас поступового вичавлювання її з нашого життя як мови, не визнаної владою. Сьогодення — тому підтвердження, чи це буде тенденція до витіснення російської мови зі сфери освіти (що аж ніяк не сприяє підвищенню грамотності), чи виконання українськими телерадіоканалами державного циркуляру про перехід на українське мовлення. Справа доходить уже до рекомендацій, які прирівнюють використання російської мови до антиукраїнської пропаганди і навіть до пропаганди насильства і розпусти. Статтю Конституції України (1996 р.), що гарантує «вільний розвиток, використання і захист» російської мови, сьогодні вочевидь знехтувано, та й не дає вона жодних гарантій на майбутнє. До того ж за минулі кілька років на розвиток цієї статті Конституції України не було прийнято жодних рішень. А Закон України «Про ратифікацію Європейської Хартії регіональних мов або мов меншин» визнано рішенням Конституційного Суду України (червень 2000 р.) таким, що суперечить Конституції через процедурні порушення.

Ми вже докотилися до офіційних заяв «про чужорідність російської мови на території України». І це попри те, що 55 відсотків тих, хто мешкає в Україні, розуміють один одного лише з допомогою однієї мови — російської. Тенденція до задушення мови О. Пушкіна і Л. Толстого, М. Гоголя і Т. Шевченка в українській державі набирає обертів.

Добалакалися вже до того, що на прихильників російської мови навісили ярлик «антиукраїнських сил», які виступають «за відтворення на теренах» України «російськомовного середовища в інтересах неоімперських прагнень російських шовіністів». Замість переконливих аргументів — дешеві трюки утрирування, пересмикування, спотворення, нагнітання. Бо нема чим відповісти величезній кількості своїх співгромадян — етнічним росіянам на їх природне бажання мати юридичну впевненість у завтрашньому дні своєї рідної мови. Русофоби заходяться від істерик через те, що не знають, як змусити цих людей закрити рота, щоб жодного російського слова не лунало на «визволеній від російської окупації» українській території. В їхній уяві удавана «загроза» з боку російськомовного населення набирає фантасмагоричних форм.

Напрошується запитання: чого домагаються? Що, одну націю хочуть поставити над іншою? Що, вживання в розмовній, офіційній мові «нашої» чи «не нашої» мови стало «паролем»: наша людина чи не наша? На політичне тавро перетворено перевагу людиною тій чи іншій мові, вживання якої тепер є пізнавальним знаком «хто є хто». Мову грубо і безпардонно використовують як прокрустове ложе для всіх бажаючих називатися громадянами України. Чи це не предтеча «полювання на російських відьом»?

Нетерпимість до російської мови — ось внутрішня суть прищеплюваних суспільству настроїв. І ця політика дає, на жаль, свої плоди. Крапля і камінь розбиває. За цим принципом відбувається методичне виштовхування всього російського з українського простору.

«Загроза національної безпеки», «політична провокація», «дестабілізація», «розкол українського народу», «ворожнеча серед українців різних національностей». Ось типовий перелік цитат сучасних ораторів із когорти ура-патріотів. Їхній «ор» — це складова сценарію холодної війни: для годиться з російською мовою, але за великим рахунком з росіянами в Україні. Їх війна — це прихована форма цькування росіян, і водночас шантаж влади, якій заздалегідь дають зрозуміти неможливість жодних кроків назустріч російській мові.

Як можна охарактеризувати той факт, що в можливому наданні російській мові статусу другої державної декому вбачається... майбутня «експатриація» українського суспільства? Як можна зрозуміти те, що червоною ниткою у виступах прихильників збереження попередньої державної пропорції (а точніше — диспропорції) у мовній сфері проходить думка про неминучу експансію з боку тих, хто домагається державного статусу для російської мови. Зрозуміло, що ці побоювання глибоко помилкові. Навпаки, «русофіли» незмінно підкреслюють свою толерантність до української мови, не кажучи про народ, який і гадки не мав ділитися на своїх і чужих. Та це й неможливо з причини бодай тієї самої наявності мало не в кожній сім'ї україно-російських нащадків. Та й самі ініціатори російськомовних звернень указують зокрема і на важливість зміцнення позицій української мови.

Невже хтось у нас такої поганої думки про національний, інтелектуальний, культурний, історичний потенціал власного народу, невже так не поважають свій народ і не довіряють йому, що починають Західну Україну залякувати мовною «інтервенцією» з боку російськомовного Південного Сходу? І такі заяви лунають не де-небудь, а в стольному граді Києві, стародавній столиці православної землі.

Нескінченно принизливе ставлення до російської мови тривати не може. І можновладцям робити вигляд, що в нас нічого не відбувається, вже просто не можна. Не можна весь час спускати на гальмах те, що непокоїть геть усіх, бо гальма мають властивість відмовляти.

Але ж бо правильне державне ставлення до російської мови загалом в Україні — це неодмінна запорука реальних можливостей для успішного розвитку державної української та інших мов (у Криму це кримськотатарська, грецька, вірменська, караїмська, кримчацька, єврейська та багато інших). Це та формула, що є ключем до міжнаціональної гармонії.

За період моєї роботи на посаді глави кримського парламенту в Криму було проведено кілька зустрічей, з'їздів, симпозіумів, присвячених долі російської мови в Україні. На них з'їжджалися провідні вчені вузів з усіх областей України. І це незважаючи на те, що багато кафедр російської мови вже було перейменовано, а викладачів скорочено. В 2001 році на I форумі русистів України, що відбувся в Криму, було прийнято звернення до влади країни, в якому містилася рекомендація надати російській мові статусу офіційної.

Україною йде хвиля вимог з боку цілої низки регіонів (Автономна Республіка Крим, Дніпропетровська, Донецька, Луганська, Харківська області) про надання російській мові статусу другої державної. Не тільки етнічні росіяни, а й люди інших національностей розуміють, що знаходити спільну мову вони можуть лише з допомогою російської. Це давно зрозуміли за межами України. Російська мова — одна з офіційних і робочих мов ООН (поряд з англійською, арабською, іспанською, китайською, французькою). Російська мова стала основною мовою спілкування в СНД. Характерно, що в грудні минулого року в Петербурзі в рамках XX сесії Міжпарламентської асамблеї (МПА) держав—учасниць СНД пройшла міжнародна конференція «Російська мова як мова міжнаціонального спілкування в країнах Співдружності».

Значущість і міжнаціональна престижність російської мови на пострадянському просторі зростає, російська мова стає дедалі затребуванішою як та мова міжнаціонального спілкування, альтернативи якій у СНД немає. І вже в шести країнах Співдружності російська мова набула юридичного статусу. В Україні рух на користь російської мови ширшає. Саме життя вимагає відновити справедливість. Зростає кількість відповідних звернень на адресу влади з боку громадсько-політичних рухів, органів місцевого самоврядування, пересічних громадян. Голос цих людей — вершина 12-мільйонного народного айсберга, який влада демонстративно ігнорує.

Внутрішній кордон

Якщо в сукупності проаналізувати і синхронізувати ці та інші явища, то напрошується висновок, що в Україні зусиллями певних кіл ведеться «будівництво» ще одного кордону — внутрішнього, спрощено кажучи, між Заходом і Південним Сходом, між українською і російською половинами. Але це просто вже нерозумно, безглуздо і небезпечно!

Навіщо провідники помилкової теорії «чистоти української раси» кидають на український народ тінь недовіри, не вірячи в його національну самобутність, силу інтелекту та духовну могутність? Що з цього приводу сказали б Т. Шевченко, Л. Українка, М. Коцюбинський, М. Вовчок, Ю. Яновський, О. Довженко та багато інших, які писали російською й українською мовами? Адже для них російська мова на території України ніколи не була іноземною. І водночас їхній самобутній український колорит аж ніяк не страждав від сусідства з російською мовою. А якби сьогодні воскресли М. Гоголь, В. Короленко, М. Волошин (Кириєнко), А. Ахматова (Горенко), М. Булгаков? Мабуть, вони дуже здивувалися б нинішнім суперечкам, хто вони — російські чи українські майстри слова? Адже, по суті, немає жодного українського класика, який не використав би у своїй творчості російську мову. А що таке російська музика без Петра Чайковського, нащадка українського козака Чайки? Феофан Прокопович і брати Розумовські, Микола Гоголь і Євген Гребінка, історик Костомаров і філолог Потебня — цю низку імен українців, які вірою і правдою служили Росії, можна продовжувати без кінця. Російська мова в Україні — це ще й мова науки! Прогресивна роль російської мови в науковій сфері безумовна. Всім нам слід згадати про такі «мозкові центри», як В. Вернадський, С. Корольов, О. Антонов, батько і син Патони, О. Богомолець. Так само в Україні з вдячністю і гордістю згадують великих синів Росії (і росіян за походженням, і представників інших етносів), котрі вірою і правдою служили Україні та її народові. Наші політологи дедалі частіше кажуть, що в Україні минув час Івана Мазепи і знову настав час Богдана Хмельницького. В нас втрачають популярність політики, які кажуть про міфічну агресію Росії проти України, зокрема й культурну. Десятки тисяч учених і конструкторів, інженерів і висококваліфікованих робітників, аграрників і діячів культури, які в різні роки приїхали до України з Росії, допомогли їй стати країною Антонова і Патона, Малишева й Амосова, Тичини, Довженка, Ватутіна...

За часів Радянського Союзу українська земля «поставляла» країні культурну, науково-технічну, адміністративно-управлінську еліту. За довгі-довгі часи український і російський народи зрослися в єдине братство, спільне майбутнє якого передбачило зокрема і постійне змішування шлюбів. Це чи не чергова цеглинка до скарбнички доказів справедливості формули «російський та український народи — близнюки-брати», доказів того, що відхрещуватися українцям від своєї російської половини протиприродно, як і росіянам від українців.

Історично, генеалогічно обумовлене багатовікове взаємопроникнення української і російської культур — на сьогодні для сучасної України насправді подарунок і знахідка, відмовлятися від яких — щонайменше божевілля. Це рівнозначно відмові від повноцінного функціонування всіх державних і громадських структур. Це рівнозначно відмові від нарощування інтелектуального потенціалу нації. А саме до цього веде, здавалося б, безневинне «зациклювання» на «коронованості» титульної мови нації.

Народ мудріший і далекоглядніший за багатьох політиків, бо народ живе своїм розумом, своєю вірою, своєю історією, своїм корінням. А якщо в народу коріння спільне, то його душу вже ніхто знищити не зможе. А душа нашого народу, цього україно-російського велетня на території ще дуже юної держави Україна, зберігається зокрема і з допомогою двох рівновеликих української та російської мов. Ці дві мови, як відомо, сягають корінням свого спільного праотця.

Шлях до агресії у відповідь

Сьогодні все питання ось у чому: **український мові бути — тільки за умови існування російської мови в статусі державної.** Саме завдяки особливій міжетнічній, історичній, культурологічній специфіці нашої (на тлі багатовікової історії украй молодої, що тільки-но народжується) держави її майбутнє цілком залежить і від створення рівних умов для повноцінного розвитку і української, і російської мов. **Російська й українська мови в державі Україна пов'язані спільною духовною, історичною пуповиною, перерізати яку ніколи нікому не під силу. І як нитка іде за голкою, так одна мова буде завжди нерозлучна з іншою.**

Передвиборні обіцянки багатьох політиків про надання російській мові статусу другої державної разом з іншими обіцянками канули в Лету. Чи не станеться так, що човен почнуть розхитувати вже не поборники тоталітарної українізації, а ті, кому відмовляють у законному праві на свою рідну мову? Не думаю, що хтось сьогодні в нашому суспільстві бажає того, щоб російський народ почав на пальцях показувати своїй державі виведену лінгвістами аксіому: «Мовна спільність людей є найстійкішою спільністю». І додамо: **обмеження мовних прав — це шлях до агресії у відповідь».**

Доречно згадати, що майже 80 відсотків країн юридично не «сидять» на одній титульній мові. В 42 країнах — по дві та більше офіційні мови (Бельгія, Швейцарія, Фінляндія, Кіпр, Канада, Індія, Афганістан).

Спадщиною епохи безглуздого протистояння, непримиренного протиборства ангажованих політиків України та Росії недавніх років є цілком надумана, штучно створена так звана проблема існування російської мови в Україні, що не збігається з громадськими настроями — східної та південної частин України. Цю проблему нав'язано народові тими, хто гріє на політиці руки, хто сіє по нашій землі націоналістичні бацили чварів і розколів. Ті, хто це робить, чудово розуміють, що без російської мови частина українського народу, позбавлена офіційного права розмовляти, писати, вчитися, думати рідною мовою — російською, дедалі більше віддалятиметься від Росії. Чи не цього й домагаються?

Ситуація, що особливо загострилася останнім часом навколо російської мови, свідчить, з одного боку, про реальні громадські настрої у багатомільйонному російськомовному середовищі, з другого боку, про великомасштабну операцію протидії цим настроям. Народ зомбують ультранаціоналістичними установками удаваного «однобокого» патріотизму. Іде розв'язане певними силами приховане цькування тих, хто стоїть на інтернаціональних, інтеграційних позиціях у відносинах між Україною та Росією, виступає за зміцнення православ'я, за відродження та зміцнення духовності, патріотизму.

Майбутнє в розв'язанні проблеми

Але в таких підходів майбутнього немає, так само як немає майбутнього в усьому, що є носієм антинародного. А я на особистому прикладі хотів би показати, що, крім хоч би яких там політичних устремлінь, завдань створення законодавчого поля, Його Величність Життя підпорядковує собі все інше, розпоряджаючися так, як йому зручніше. Мій друг — Лентун Безазієв —кримський татарин. Його дружина вірменка. Я українець, дружина моя — росіянка. Ми дружимо сім'ями. Скажіть, будь ласка, якою мовою нам спілкуватися, коли ми збираємося? Вірменської і кримськотатарської ні я, ні моя дружина не знаємо, а Безазієв не знають української, але кожен з нас розуміє один одного великою, звичною для нас мовою — російською.

Доти, доки ми чинитимемо опір, доводитимемо, яка мова вища за іншу і зіштовхуватимемо ці проблеми як політичні інтереси лобами, — нічого нормального в розвитку тієї чи тієї мови не вийде. **Я українець, і кажу прямо, що моє єство полягає в усвідомленому сприйнятті та розумінні, що в мене дві рідні мови: моя рідна українська і моя рідна російська. І ось це єство має бути враховане в подальшому державотворенні в Україні. Бо успіх державотворення, переконаний, прямо залежить від того, чи буде в Україні розв'язано проблему двомовності.**

Нині я як народний депутат України підготував на розгляд ВР України законопроект про внесення змін до Конституції України для надання статусу офіційної мови — російській. Потрібні для внесення до парламенту законопроекту підписи депутатів уже зібрано. Підписатися під цим документом, на мій подив, не захотів дехто з тих, хто голосно кричить про захист російської мови. Я висловлюю слова вдячності всім народним депутатам, хто поставив свої підписи під моїм законопроектом. Залишилося головне: дочекатися розгляду його на пленарному засіданні сесії Верховної Ради і побачити, хто справді бажає своєму народові повноцінного майбутнього.

Леонід ГРАЧ,
народний депутат України.

Бунт на тлі розрухи

КОНФЛІКТ

«Якщо не віддадуть наше майно, ляжемо завтра на рейки і перекриємо шлях московському поїзду — хай і Путін знає, як в Україні з селян знущаються, — запевняли журналістів пенсіонери. — Поставили свою сторожу на своєму току, а нас виштовхують! Своїм горбом колгоспне добро наживали, а що маємо?»

Зернотік на брухт потік

«Пейзаж» потужного колись зернотоку господарства «Зоря», розрахованого на 18 тисяч тонн колгоспного збіжжя, нагадує післявоєнну хроніку: понівечені рештки металевих опор, що стирчать над купами битого шиферу. Метал для «стратегічних» цілей вирізали похапцем, навіть даху не розібрали, так усе й розвалилося на дрібні уламки.

На цих вагах — і хліб, і доля селянина.

Не привабливіший вигляд мають і колишні ферми: про те, що колись тут були незліченні отари та череди, нагадують лише рештки стін. А сільський клуб у Вікторівці, одному з відділків господарства, вже нинішнього року мало не до фундаменту розібрала бригада «будівельників» з центральної садиби.

Конфлікт «кишенькових» інтересів

Він виник у Рівному давно, на початку реформування господарства. Коли ця епохальна в житті селян подія мала статися, голова Рівненської сільради, куди входить кілька сіл, Ніна Міцель роз'яснила селянам про право вибору, до кого йти з землею. Селянам запропонували три варіанти: залишитися у ВАТ «Зоря», котрим керувала Ганна Богар, віддати землю на обробіток сусідньому елеватору чи довірити приватному підприємству «Омега».

Напередодні зборів три господарі обговорили й, мабуть, виробили єдину «тарифну» сітку: що, почім і скільки видавати селянинові на його пай, щоб це не дуже різнилося від того, що в сусідніх господарствах, та не суперечило законодавству.

Тож усі принади були цілком рівнозначні. І здавалося, чого міняти шило на мило, віддаючи пай молодому, без керівного досвіду Віктору Сердюку, котрий прибув із райцентру і тільки-но створив свою «Омегу»?

Тим часом йому повірили. Пам'ятали хлопця чемним і старанним учнем, його батьків — чесними сільськими трударями, а діда — найпершим головою колгоспу у Вікторівці. Сердюку віддала свій земельний пай більшість пенсіонерів.

І дощ змиває збіжжя

Здавалося б, само собою зрозуміло: якщо людям належить частка колгоспної землі, то має селянин і право на місце, де можна зберігати вирощене зерно. Тим часом:

— Скільки не просили, Ганна Йосипівна Богар нас не пустила на тік, — скаржаться селяни. — Адже нам належить і майновий пай. То де він?

— Який майновий пай? «Зоря» — закрите акціонерне товариство, а отже, і вся інформація закрита, і від журналістів — теж, — пояснила Ганна Богар. — Селяни добровільно обміняли своє майно на акції. Тож тік їм не належить.

«Приїздіть, у нас тут грозова злива пройшла, все зерно змила», — пролунав розпачливий дзвінок до корпункту газети.

Тоді, в серпні, довелося спостерігати, як марнується тяжка селянська праця та плюндрується споконвічна святиня — хліб: на величезному подвір'ї, просто неба лежало зерно **(на знімку)**. З болем схилялися над ним селяни, зачірпували в долоні, скрушно хитали головами: коли просохне, то що з нього буде?..

Склад комбікормового заводу, де взяли в найм куток омегівці, виявився ненадійним. Серед ночі злива затопила приміщення. Сторож кинувся збирати людей, котрим нічого не залишалося, як на ранок усе розстелити на подвір'ї.

Відтоді селяни й «закипіли». Відчайдушні рвалися навіть «хату палити головисі».

— Порядок у Рівному наведемо, — запевнив голова Генічеської держадміністрації Олександр Гонтар, якому розповіли про побачене журналісти.

— Неодмінно направимо в село комісію, котра зарадить селянам, — запевнив згодом і голова облдержадміністрації Анатолій Юрченко, котрий тоді був ще й головою облради і отримав листа «до теми» від голови Рівненської сільради Ніни Міцель.

Втім, представники районної влади до людей так і не доїхали. «Мирові» переговори між керівниками «Зорі» та «Омеги» в кабінеті голови райдержадміністрації ні до чого не привели. Ганна Йосипівна забагла, щоб селяни за користування належним — начебто їм же — майном платили по 2 тисячі гривень щомісяця.

«Титаном» по селянах

Тим часом у Генічеському суді вже кілька разів відкладали розгляд позову від скривджених колгоспників. Вони вимагали визнати незаконними реєстрацію нового господарства «Ровенчанка» та

ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА

Захистить прокуратура

Прокуратура готова співпрацювати з органами місцевої влади в розв'язанні проблем реформування АПК. Про це заявив прокурор Харківської області Володимир Кривобок. За його словами, з питаннями, які стосуються порушень земельного законодавства, мешканці області часто, обминаючи місцевих керівників, звертаються до вищих інстанцій. Прокурор повідомив, що грубі порушення земельного законодавства і прав селян трапляються досить часто, а також запевнив, що в разі зловживань службовим становищем і ігнорування інтересів селян прокуратура області «реагуватиме дуже жорстко». За словами В. Кривобока, законодавство порушують і керівники владних структур, і нові керівники реформованих господарств.

За порушення земельного законодавства обласна прокуратура за рік внесла близько 200 подань, приписів і протестів, притягла до дисциплінарної, матеріальної та кримінальної відповідальності понад сотню посадових осіб, порушила майже 50 кримінальних справ, більшість з яких відправлено до суду. Найпоширенішими порушеннями В. Кривобок назвав використання без згоди пайовиків колективного майна колишніх КСП, яке вже розпайоване чи підлягає розпаюванню, безпідставне невнесення до списків або вилучення із списків на право отримання сертифікатів осіб, які мають на це право, невчасне внесення орендарями орендної плати, використання майна без укладення договорів оренди, невиконання правонаступниками реформованих КСП зобов'язань стосовно колишніх членів КСП з повернення кредитів. Зловживання службовим становищем зафіксовано також з використанням цінних паперів під час реформування сільгосппідприємств.

Микола КОСИЙ.

Харківська область.

Несвяткові промови святкової

ПІСЛЯМОВА

З усіх тих професійних «днів», якими вщерть заповнений наш календар, День працівників сільського господарства — один з головних. Адже нікуди не подінешся: перед тим, як займатися бізнесом, політикою чи на скрипці грати, треба поїсти... У день свята за традицією виголошують-ся промови. Писати їх за останні кілька років стало трохи легше. Бо не треба вже зачитувати: «Вдалося досягти зниження темпів падіння обсягів виробництва». Бо, на щастя, є вже реальні прирости. Щоправда, після такого глибокого падіння їх, бува, краще у відсотках наводити, бо в кілограмовому чи центнерному обчисленні надої молока від корови чи врожаї не завжди «грають». Далекі ще вони від тих, які треба було б мати, аби в господарства на банківському рахунку ще й гроші завелися.

Але свято є свято, треба говорити про приємне, про здобутки. Однак проблеми, мов те шило з мішка, вилазили під час цьогорічних святкувань у районах навіть з тих абзаців промов, що присвячені були здобуткам. Приміром, повідомляв доповідач, що виробництво молока-м'яса, поголів'я тварин чи врожаї зросли в п'яти, семи чи дев'яти господарствах. Після цього залишалося згадати, скільки ж їх усього в районі, і замислитися: а що в інших сільгосппідприємствах? Виходить, розшарування на багатші та бідніші села поглиблюється?

Голова Чуднівської райдержадміністрації Іван Розводовський (він призначений на цю посаду восени, доти очолював райвідділ міліції) не став дотримуватися класичних принципів побудови святкової промови. І вже на самому початку виклав своє бачення ситуації у сільському господарстві:

— Криза, яка зумовила занепад виробництва, призвела до зубожіння тих, хто працює в селі. Загострюється проблема бідності. Крім того, село задихається від боргів. Окремі сільгосппідприємства завинили стільки, що неспроможні їх ліквідувати. Критичний стан із виплатою заробітної плати, диспаритет цін на сільськогосподарську та промислову продукцію, недосконалість податкового законодавства, інші негаразди, які постійно переслідують селян, загнали їх у глухий кут. А деякі сільгосппідприємства — у безвихідь. Доводиться тільки дивуватися нашій безгосподарності, яку в окремих випадках благословила держава. Барви я не згущую. Тільки реальна оцінка стану справ у селі дасть змогу накреслити такі ж реальні шляхи виходу з кризи. Йдеться про створення селянам нормальних умов для господарювання. Про належну допомогу з боку держави для відродження сільського господарства сьогодні можна тільки мріяти. Разом з тим вірю в талант, надзвичайну працьовитість, витримку селян. Завдяки їх наполегливій і не завжди вчасно оплачуваній праці ми забезпечені хлібом і до хліба.

Про те, що Іван Йосипович барви не згущував, свідчать факти, які він навів. За підсумками перших трьох кварталів прибутки мали тільки чотири господарства району, а збитки сільгосппідприємств вимірювалися майже п'ятьма мільйонами гривень на рік. У більшості немає коштів на банківських рахунках. За 2001 рік дев'ять сільгосппідприємств не змогли повернути 310 тисяч гривень кредитів. 2002-го — позичили 2 мільйони 236 тисяч гривень, а до професійного свята змогли віддати тільки 350 тисяч.

Замість традиційного нашого «Хто винен?» запитаємо краще «Чому?» і «Що робити?» Бо якщо й «Малинівське» (це вже Малинський район), куди навіть під час найгострішої кризи в аграрному секторі приїздили високоповажні делегації з Києва, цьогоріч видало в рахунок зарплати 300 тонн зерна, то це означає, що у нас щось не так. Чи, може, ми інтегруємося в Європу з нашим еквівалентом євро — мішками з пшеницею?

Цікаво висловився минулої весни міністр агрополітики Сергій Рижук:

— Коли журналісти питають мене, чи матимемо 40 мільйонів тонн хліба, стає прикро.

Що мав на увазі міністр? А те, що високий урожай може стати гіршим від стихійного лиха: щоб його одержати, треба й витратити чимало, а в кінцевому підсумку заморозити кошти, селянську працю. Ось у 2001 році, нагадав він, зернових зібрали значно більше, ніж у попередньому, а результат «по грошах» гірший, бо ціна різко зменшилася. Мораль: виробляти треба саме стільки, скільки можна вигідно продати.

На Житомирщині немало керівників уже «дозріли» до розуміння цієї істини. Один із них

передачу йому 60 відсотків статутного фонду «Зорі», оскільки вся обладнка, мовляв, робилася в обхід рішення загальних зборів акціонерів, що суперечить закону.

Зрештою, 24 жовтня Генічеський місцевий суд установив, що правління ЗАТ «Зоря» порушило Закон «Про господарчі товариства» і визнав його рішення недійсними. Зокрема, постановою суду ще на початку розгляду справи «Зорі» було заборонено здійснювати будь-які операції з майном.

Проте настанова судової інстанції аж ніяк не завадила адміністрації «Зорі» замовити місцевому бюро технічної інвентаризації підготовку документів на оформлення права власності на спірне майно.

Дізнавшись про це, окрилені рішенням суду, селяни вдалися до крайнощів. Ломами та сокирами прорубали огорожу на току і зайняли частину приміщення, що не використовувалося: маємо право на свою частину! Вмить «полетіли» заяви до прокуратури, і керівнику «Омеги» Віктору Сердюку довелося давати пояснення, чому його люди так поводяться.

Подальші події взагалі стали вибухом для села. Напередодні вихідних, уночі, до зайнятих «опозицією» позицій нагрянув загін бойовиків! Дужі хлопці в уніформі з написом «Титан» відрекомендувалися охороною фірми «Радан» та пояснили, що їх найняла адміністрація «Зорі», і їхнє завдання — очистити територію від загарбників. Та це лише розпалило бунтівників.

Запобігти непередбачуваним наслідкам, схоже, допомогло втручання міліції та СБУ. Щоправда, лише на деякий час. «Титанівці» все-таки «ізолювали» охорону в сторожці, пригнали автокран, котрий почав закладати провалля в огорожі кам'яними блоками. Знову налетіли люди, знову розмели перешкоду...

— Ситуацію вивчаємо, наше рішення щодо цього буде неодмінно законним, — запевнив виконувач обов'язків начальника Генічеської районної міліції Сергій Вовк.

— У нас теж справу порушено — про «самозахоплення» току, зустрічалися і з Богар, і зі Скляровим, керівником «Радан», вивчаємо матеріали. Але справедливість буде встановлено в суді, — прокоментував ситуацію прокурор Генічеського району Олександр Касьяненко. Він побував на місці подій, щоб відвести біду від московського поїзда...

Апеляційний суд Херсонської області розглянув скаргу «Ровенчанки» на рішення місцевого суду. Він визнав незаконними дії адміністрації, за які не голосували акціонери. Що далі?

Алла БРУСИЛОВА.
Херсонська область.
Фото автора.

ДНИНИ

ділився досвідом: кошти в касі з'явилися тому, що не «зациклився» на пшениці, а посіяв вику. І гірчицю, похвалився він, значно вигідніше сіяти. Але ці «ніші» не такі й великі, їх швидко займуть.

Сергій Рижук наголосив, що треба нарощувати експортний потенціал. Смішно було б з цим сперечатися. Справді, треба. Але ж і так уже більшу частину молока ми експортуємо у вигляді різних продуктів переробки. А зарубіжні фахівці, приїжджаючи до нас, дивуються, як мало споживають в Україні твердих сирів. Який, мовляв, простір для підприємництва. Та це не зовсім так. Бажаючих наростити їх випуск не бракує, та хто купуватиме? За кілька років, відколи змінили систему оподаткування сільськогосподарського виробництва, почалося його зростання. Поки не вперлося в «перевиробництво». Це слово не випадково взято в лапки. Адже наша ситуація різко відрізняється від тої, що в багатих країнах. Там, скільки не підвищуй людям зарплати, вони вже більше не спроможні спожити. А в нас не випадково такі «втішні» цифри статистики саме по олії: бараболя з нею — основна страва тих, хто працює на саму зарплату. Та ще виручає найекономічніший (за пропорцією між ціною і тим, скільки його можна спожити) продукт — сало.

Звичайно, селу потрібні дотації, субсидії. Але найголовнішим інвестором вітчизняного виробника все-таки має бути вітчизняний покупець. Та для цього треба, щоб ткалі стояли за ткацьким верстатом, а не на базарі, швачки шили не з давальницької сировини, за копійки, а в уряді нарешті згадали, що була колись в Україні така галузь — радіоелектроніка. Поки що від статистики доводиться тільки плечима знизувати, бо в Житомирі скорочується кількість і зайнятих у народному господарстві, і безробітних. Зате на промтоварних ринках дедалі тісніше від тих, хто торгує заморським крамом.

Сільське господарство не барон Мюнхгаузен: скільки не кидай соломинки у вигляді дотацій, само себе з болота не витягне. Бо потрібен покупець, який може заплатити за його продукцію реальну ціну. А він з'явиться тільки тоді, коли реанімують інші галузі.

Олексій КАВУН.
Житомирська область.

Фахівці, повертайтеся!

РЕАЛІЇ

Уперше за останні п'ять років переробляв буряки Липняжський цукровий завод, що в Добровеличківському районі на Кіровоградщині. Плановано, що в подальшому підприємство працюватиме стабільно. Але є і проблема — брак кадрів.

Голова обласної ради Василь Сибірцев поінформував: щоб запустити підприємство і налагодити його роботу, фахівців довелося звозити із сусідніх районів: Голованівського, Вільшанського, Новоукраїнського. Місцеві фахівці після зупинки заводу в 1997 році порозбігалися в пошуках заробітку. Сталося це після того, як від багатоповерхівок, що належали підприємству, від'єднали електроенергію, воду, тепло. Нині будинки, які взяла на своє утримання сільрада, переважно стоять порожні. Василь Сибірцев повідомив, що робиться все, аби цукровари повернулися до своїх осель. До будинків уже під'єднано електрострум і воду, ремонтують систему водопостачання та водовідведення, каналізаційно-насосну станцію. Лишається тільки, щоб колишні працівники цукрозаводу повірили, що ці зміни надовго...

Олег БОНДАР.
Кіровоградська область.

Мал. Анатолія АНДРЄЄВА.

ПРОБЛЕМА

Молочні ріки перетікають до інших областей

Оптимістична новина: у Чернівецькій області порівняно з позаминулим роком на 255 кілограмів зріс надій на одну корову і перевищує 2500 кілограмів. За словами начальника відділу організації продовольчого забезпечення головного управління сільського господарства Чернівецької облдержадміністрації Олександра Коца, статистична картина в молочному скотарстві така: приватний сектор випередив колективний. Населення утримує 86 відсотків дійних корів, а в агропідприємствах їх кількість становить 13 відсотків. У зимівлю ферми вступили з непоганим запасом силосу, сінажу, сіна, соковитих та грубих кормів.

Біда в іншому: селян знову водять за носи молокопереробні підприємства. Деякі з них через брак оборотних коштів по два-три місяці не розраховуються з молокоздавачами. Тому аграрники відмовляються від їхніх послуг і продають молоко заготівельникам з інших областей.

Василь БАБУХ.
Чернівецька область.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

АКТУАЛЬНО

■ *Перспектива*

Вареники й конкуренція

Завод з переробки молока відкрито в селі Малоянісоль Володарського району. Придбало сучасне обладнання маріупольське ВАТ «Азовмаш», яке володіє 60 відсотками акцій сільгосппідприємства. Завод переробляє 10 тонн молока щодоби, а в перспективі — у 2,5 разу більше. Сировину передбачається закуповувати на місці, і тепер у Володарському районі за молоко «борються» відразу три великі інвестори: Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча, концерн «Енерго» та «Азовмаш». Конкуренція!

Перша продукція нового молокозаводу надійшла до дванадцяти заводських їдалень «Азовмашу». Машинобудівники планують організувати реалізацію і в місті, особливо розраховують на сучасну лінію з виробництва вареників.

Ліна КУЩ.
Донецька область.

■ *SOS !*

Горить бюджет — палають хати

Боляче і страшно читати такі рядки. Але й мовчати про це не можна. Про лихо, що виникає зазвичай від рук людських і від якого вони ж і гинуть. Щодня в Україні в пожежах обривається життя 9—12 осіб. За десять останніх років вогненна стихія поглинула 24 тисячі людей, з яких 1870 — діти...

Передусім потерпають сільські малюки. Залишені дорослими без догляду, вони стають заручниками їх безвідповідальності.

...Коли в одній із хат села Кутів Маньківського району сталася пожежа, в оселі, крім трьох малолітніх дітей, не було нікого. Вогнеборці, котрі через чималу відстань діставалися до місця трагедії хвилин тридцять, вдалося врятувати лише одну дитину. Двоє менших хлопчиків задихнулися.

У селі Красногірці Чорнобаївського району у вогні загинули двоє малюків, залишені вдома без догляду...

У Великій Яблунівці Смілянського району, де, як і в інших селах, закриті дитячі садки, отруїлися чадним газом у старій хаті двоє дівчаток.

Цей моторошний перелік, на жаль, можна продовжувати. Лише за десять місяців в Україні вже загинули 99 дітей. І трагічний мартиролог на цьому не закінчується. Зупинити його — означає ліквідувати причини, що зумовлюють нещастя. Один з найперших кроків — зміцнення та розвиток матеріально-технічної бази державної пожежної служби. Адже з розвалом пожежно-сторожової служби у селах і містечках професійні вогнеборці втратили дійову підмогу, а водночас з нею й мобільність. Невеликі загони могли оперативно прибути на пожежогасіння і зарадити біді. Після бездумного знищення «сторожовиків» великі території адміністративних районів залишилися сам на сам з вогняною стихією. Відстань виїзду вогнеборців з райцентру до віддаленого села сягнула 25—30 кілометрів, а в деяких районах — і всі 40. Якщо врахувати ще й стан доріг, рівень телефонізації населених пунктів, то можна уявити, скільки часу потрібно вогнеборцям, щоб добратися до місця пригоди...

Вогнеборці сподівалися, що ці важливі обставини буде враховано під час формування державного бюджету на наступний рік.

На жаль, цього не сталося. Мало того, замість збільшення асигнувань на утримання життєво необхідної служби урядом ухвалено рішення про ... скорочення кількості пожежних частин! По одній лише Черкаській області, наприклад, 120 пожежників отримали попередження, що з 1 січня 2003 року їх професійні послуги будуть не потрібні... Вісім пожежних частин, які обслуговують 85 населених пунктів, в яких мешкають 117 тисяч осіб, буде зачинено. Без захисту залишиться колишнє шахтарське місто Ватутіне, де мешкає понад 21 тисяча жителів, а також п'ять населених пунктів навколо міста, котрі були під опікою місцевої пожежної частини. Колишні райцентри, а нині селища з 10—14-тисячним населенням та прилеглими селами, у разі екстремальної вогняної ситуації, будуть приречені боротися з нею голіруч. Сподіватися на те, що пожежники, котрі тепер залишаться лише у райцентрах, оперативно прибудуть за 50—60 кілометрів — марна справа.

— У столиці пропонують нині створювати замість професійних частин, що ліквідовують, підрозділи місцевої пожежної охорони, — поділився своїм поглядом на проблему начальник обласного управління пожежної безпеки полковник Сергій Биков. — Фінансуватися вони повинні також з місцевого бюджету і підпорядковуватимуться районним органам виконавчої влади. Передбачити наслідки цих новацій, особливо в сільській місцевості, неважко. Адже місцеві бюджети не можуть навіть забезпечити найнагальніші і найгостріші соціальні потреби...

Отож питання про пожежну безпеку в країні залишається відкритим. І поки фінансисти шукатимуть грошей для його розв'язання — «чорний» мартиролог продовжуватиме відлік трагедій...

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Міжнародний конкурс засобів масової інформації «Рада»

Міжнародний конкурс засобів масової інформації «Рада», започаткований 2001 року Всеукраїнською громадською організацією «Українська асоціація парламентських журналістів», проводиться щорічно серед ЗМІ з метою відзначення кращих робіт, що висвітлюють роботу Верховної Ради України, оперативно надають інформацію про діяльність народних депутатів у комітетах, округах тощо.

Мета конкурсу

Залучити якнайширші кола працівників ЗМІ до активної роботи з підвищення творчого, інтелектуального рівня телерадіопередач та публікацій про парламентаризм в Україні та за її межами.

Також одним з важливих завдань конкурсу є створення професійного архіву з друкованих та аудіо-відеоматеріалів про роботу народних депутатів України.

Цього року конкурс набуває міжнародного статусу: із залученням кращих іноземних представників ЗМІ та українських фахівців у галузі міжнародної журналістики.

Міжнародний конкурс засобів масової інформації-2002—2003 проходить під патронатом Голови Верховної Ради України Володимира Литвина.

У рамках міжнародного конкурсу відбудеться **науково-практичний семінар «Парламентське телебачення в Україні і світі»**.

Засновники конкурсу:

— Всеукраїнська громадська організація «Українська асоціація парламентських журналістів»;

— комітети Верховної Ради України;

— газета Верховної Ради України «Голос України».

Головний розпорядник конкурсу:

— Всеукраїнська громадська організація «Українська асоціація парламентських журналістів».

Конкурс проводиться у три тури:

I Регіональний тур проводиться в регіонах (січень — березень 2003 року).

Оргкомітет конкурсу призначає **відбіркову комісію**, яка відбирає кращі роботи (газети, телебачення, радіо) для участі у II Всеукраїнському турі.

II Всеукраїнський тур буде проведено в Києві (квітень—травень 2003 року).

Роботи, що візьмуть участь у **II турі конкурсу**, виходитимуть:

— у телеефірі телекомпаній **УТ-1, «Ера», «Київ»**;

— в ефірі радіостанцій **УР-1, «Ера», «Радіо-Рокс»**;

— на шпальтах газети Верховної Ради України **«Голос України»** та журналу **«ПіК»**.

III тур міжнародного конкурсу відбудеться у **червні 2003 року в м. Києві**. Участь у III турі беруть роботи, рекомендовані відбірковою комісією після II туру, а також роботи, представлені на науково-практичному семінарі **«Парламентське телебачення в Україні і світі»**.

Номінації конкурсу:

I — «Парламентська журналістика — гарант свободи слова» *(демократичні політичні інститути в розбудові нового суспільства; становлення українського парламенту і політичні впливи на формування парламентських груп і фракцій; висвітлення роботи комітетів Верховної Ради України; реалії сьогодення, історичний аспект, прогнози на майбутнє).*

II — «Репортаж з виборчого округу» *(співпраця народних депутатів з органами місцевого самоврядування; допомога на законодавчому рівні територіальним громадам; звітність народних обранців перед виборцями).*

III — «Лідер» *(розповіді про народних депутатів, які зробили вагомий внесок у державотворення України; старійшини українського парламенту; лідери парламентських фракцій і груп; нове покоління народних депутатів України).*

IV — «Дебют» *(нариси про народних депутатів, які роблять перші кроки в державотворенні України).*

V — «Україна в світі і світ про Україну» *(висвітлення роботи Верховної Ради України у зарубіжних ЗМІ та журналістські роботи про парламенти світу).*

Журі конкурсу:

— затверджується головою оргкомітету;

— складається з представників вітчизняних ЗМІ, громадських організацій, народних депутатів України **(список додається)**.

Якщо член журі є автором конкурсної роботи та/або представником організації, яка бере участь у конкурсі, він/вона не бере участі під час обговорення робіт та голосування в номінації, що стосується його роботи.

Оргкомітет і журі конкурсу мають право змінювати перелік номінацій залежно від тематики та кількості поданих робіт.

Рішення журі конкурсу остаточні і оскарженню не підлягають.

До участі в конкурсі запрошуються:

— журналісти періодичних видань, радіо і телебачення, які спеціалізуються на висвітленні діяльності Верховної Ради України та органів місцевого самоврядування;

— телекомпанії, кіностудії України, творчі групи та окремі особи, що мають сферою творчих інтересів проблеми вітчизняного та міжнародного парламентаризму.

Умови проведення

Для участі в конкурсі учасник подає заявку на кожну роботу окремо.

Матеріали на конкурс слід подавати:

— **телепрограми** — на касетах **Betacam-SP** або **VHS** з відповідними мікрофонними матеріалами;

— **радіопрограми — на аудіокасетах** або **міні-дисках** з відповідними мікрофонними матеріалами;

— **друковані матеріали** слід подавати **з примірником друкованого видання**.

У I Регіональному турі *(січень—березень)* **беруть участь:**

— **телепрограми та радіопрограми хронометражем до 30 хвилин;**

— **друковані видання** (до 450 газетних рядків).

Роботи та супровідні матеріали подаються на конкурс **українською мовою**.

Оргкомітет інформує учасників щодо місця, термінів проведення та участі їх у II турі. (Матеріали, які не пройшли за конкурсом до II туру, повертаються автору).

У конкурсній програмі II Всеукраїнського туру *(квітень—травень)* **беруть участь** роботи, рекомендовані відбірковою комісією після I туру.

Починаючи з **1-го квітня** роботи, допущені до II туру, побачать світ у рамках офіційної презентації конкурсної програми:

— у телеефірі телекомпаній **УТ-1, «Ера», «Київ»**;

— в ефірі радіостанцій **УР-1, «Ера» та «Радіо-Рокс»**;

— друковані матеріали — в газеті Верховної Ради України **«Голос України»** та журналі **«ПіК»**.

Участь у II турі конкурсу є згода автора на публічне оповіщення аудіовізуального та друкованого твору.

У конкурсній програмі III міжнародного фінального туру *(червень)* **беруть участь** роботи, рекомендовані відбірковою комісією після II туру, а також роботи, представлені на **науково-практичному семінарі «Парламентське телебачення в Україні і світі»**.

Журі конкурсу оцінює роботи, які пройшли до III туру.

Кожен учасник отримує каталог робіт, представлених на конкурс, інформаційні матеріали, запрошення на презентації заходів конкурсу.

Урочиста церемонія вручення нагород та відзнак учасникам конкурсу відбудеться **в червні 2003 р**.

Також за підсумками конкурсу його переможців буде запрошено до участі в V ювілейному журналістському міжнародному пробігу «Дорога до Криму: проблеми та перспективи». За традицією він стартуватиме від стін українського парламенту наступного дня після церемонії нагородження переможців конкурсу.

Усі витрати з відрядження для участі в церемонії нагородження **учасник здійснює за власний рахунок**. У разі вчасного отримання письмового підтвердження про участь оргкомітет сприяє розміщенню в готелях.

Конкурсні роботи, які брали участь у II турі, залишаються в розпорядженні оргкомітету. *(Касети BTC-SP повертаються учасникам конкурсу).*

Оргкомітет

Голова оргкомітету:

Орловський Микола Петрович — президент ВГО «Українська асоціація парламентських журналістів», директор дирекції телерадіопрограм Верховної Ради України.

Перший заступник голови оргкомітету:

Горлов Анатолій Федорович — головний редактор газети «Голос України».

Заступник голови оргкомітету:

Баграєв Микола Георгійович — народний депутат України, член Комітету з питань свободи слова та інформації.

Члени оргкомітету:

Авраxов Тарас Григорович — прес-секретар Прем'єр-міністра України, керівник прес-служби Кабінету Міністрів України;

Биструшкін Олександр Павлович — начальник Управління культури Київради;

Білоус Микола Андрійович — віце-президент «Воля-Медіа»;

Брюховецький В'ячеслав Степанович — президент Києво-Могилянської академії;

Буряк Сергій Васильович — голова Комітету з питань фінансів і банківської діяльності;

Гавриш Степан Богданович — народний депутат України;

Зайчук Валентин Олександрович — керівник апарату Верховної Ради України;

Лотошевський Ігор Олександрович — директор радіо «Ера»;

Макаренко Світлана Павлівна — заступник директора ДТРП Верховної Ради України, голова наглядової ради ВГО «Українська асоціація парламентських журналістів»;

Мураховський Анатолій Леонідович — перший заступник голови Державного комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України;

Набруско Віктор Іванович — президент Національної радіокомпанії України;

Поплавський Михайло Михайлович — народний депутат України;

Резванюк Віктор Якимович — керівник інформаційного управління апарату Верховної Ради України;

Сторожук Ігор Анатолійович — президент Національної телекомпанії України;

Ясиновський Валерій Кирилович — керівник прес-служби Фонду інтелектуальної співпраці «Україна — XXI століття».

Директор конкурсу:

Москальцова Євгенія Олександрівна — незалежний експерт з питань засобів масової інформації.

Журі

Голова журі:

Макаренко Світлана Павлівна — голова наглядової ради ВГО «Українська асоціація парламентських журналістів», заступник директора дирекції телерадіопрограм Верховної Ради України.

Перший заступник:

Мащенко Іван Гаврилович — незалежний експерт засобів масової інформації, секретар Спілки кінематографістів України, академік Телевізійної академії України.

Заступник:

Міщенко Микола Миколайович — заступник керівника апарату Верховної Ради України.

Члени журі:

Ангелова Мар'яна Степанівна — завідувач відділу новин Національної телекомпанії України;

Бережна Наталія Миколаївна — президент «Радіо-Рокс» України;

Гаврилюк Іван Антонович — народний депутат України, член Комітету з питань свободи слова та інформації, народний артист України;

Іванина Василь Миколайович — завідувач секретаріату Комітету з питань свободи слова та інформації;

Колесник Леонід Васильович — головний режисер дирекції програм Національної телекомпанії України;

Королюк Володимир Олександрович — парламентський оглядач газети «Голос України»;

Кулик Зиновій Володимирович — шеф-редактор журналу «ПіК»;

Метерчук Василь Григорович — керівник прес-служби Київської міської держадміністрації;

Понамарчук Дмитро — президент Фонду підтримки вільних журналістів і преси України ім. В'ячеслава Чорновола;

Троян Лариса Петрівна — прес-секретар Голови Верховної Ради України;

Шевченко Віталій Федорович — член Національної ради України з питань телебачення та радіомовлення.

Секретар журі:

Олексієнко Тетяна Федорівна — відповідальний секретар дирекції телерадіопрограм Верховної Ради України.

Адреса оргкомітету:

01021, Київ, вул. Липська, 3, корпус 2, кімн. 218. Тел.:291-89-53, 291-89-41, 291-89-56; т./факс 291-89-66.

e-mail:TVRADA@ukr.net.

Химери дактилоскопічної педагогіки

ОСВІТНІ ГРИМАСИ

Дивні ми люди, якісь непослідовні в настирливому бажанні зв'язати у вузол те, що ніяк не в'яжеться. Сьогодні волаємо до міліції: як хочете, а вбережіть мою кишеню, мій гаманець, мою хату! А завтра, збурені хвилею безмежного лібералізму, протестуємо проти «надмірного викручування рук». Ще й хитромудру презумпцію маємо на думці, доводячи правоохоронців мало не до стану розгубленості: ловити чи...

А може, все правильно, тільки без «як хочете»? Бо цей, ніби малопомітний словесний символ несе в собі страшний зміст. Це, прошу зрозуміти, не словоблуддя. Скажімо, узагальнений «я» бажає перемоги над злодіями? Ми ж нормальні люди! А покласти на вівтар перемоги власну гідність — згоден? Хоча б у вигляді зняття відбитків «пальчиків»? Так, про всяк випадок. Складне питання. Зрозумійте оперативника чи слідчого — ви ж перед ними завдання поставили, а ефективних «безпальчикових» методів боротьби зі злочинністю не пропонуєте. Коли читаєш оперативні зведення про кримінал, на думці права не вбивць і злодіїв, а вбитих і обкрадених. Але це — світ дорослих, бути чи не бути випадковою тріскою на кримінальній лісорубці — кожен вирішує сам. Іноді — заднім числом, наївно (як на сьогодні) апелюючи до прав людини.

У дітей — інакше. Світ цей складніший, а засоби захисту в ньому, м'яко кажучи, обмежені. Ми, захищаючи їх (іноді, як нам здається, від самих себе), ставимо перед ними проблему захисту від нас. Може, теоретизування й зайве? Але «історія з пальчиками», що сталася в одній зі шкіл Баштанки, переконує в протилежному.

Справа про 23 гривні

Спочатку був лист до корпункту «Голосу України». «Прошу розібратися в інциденті, який стався з моїм сином Сергієм, п'ятикласником Баштанської загальноосвітньої школи № 1. 18 вересня він прийшов зі школи заплаканий і розповів, що у нього працівники міліції взяли... відбитки пальців. Без присутності директора, класного керівника... І звинуватили в тому, що він краде речі й гроші в однокласників. Я звернулася до школи, мені відповіли, що нічого про це не знають, але директор пообіцяв розібратися. У райвідділі теж нічого певного не сказали. А в міліції — і зовсім шокуюча новина: виявляється, син стоїть на обліку! Вже більше року, а мені про це ніхто жодного слова.

Дитина не хоче йти до школи. Мені важко в усьому розібратися, але знаю: не мали права так чинити з моїм неповнолітнім сином і зі мною. На кожному кроці кричать про права дитини — і тут же їх порушують. Допоможіть. Надія Нічога».

...Найперше подумалося: це саме в тій школі, «олімпійській»? (Успіхи в олімпіадах різних рівнів вивели першу баштанську школу в лідери, що майже виняткова представляють обласний центр). З'ясувалося, так: у шкільних стінах знайшлася робота і правоохоронцям. У дітей, вчителів зникають речі, гроші... Є факти, є обікрадені, є, зрештою і підозрювані. А ось «Шерлоків Холмсів» для системи освіти ніде не готують. На те є міліція. І десь тут, на стику «відомств», повинен спрацювати запобіжник, аби не трапилося те, що сталося.

А що, власне, трапилося? Неприємність: у спортзалі, в роздягальні, вкрали 23 гривні. (Сьогодні вже відомий злодій, але це — сьогодні). Тоді ж директор школи Микола Бабін зателефонував до райвідділу внутрішніх справ...

— Прийшов Сергій і каже: «Я завтра до школи не піду. Тітка й дядько у мене відбитки пальців брали», —розповідає Надія Нічога. — А в самого губи тремтять, очі заплакані. Днів п'ять не ходив, відтоді у щоденнику — червоно. Поведінка! Тепер — ніби протест проти всіх, ніби зазомбував його хтось. Раніше, коли з бабусею вдома лишався, прибирав, їсти варив. Сьогодні — як затявся. А я так нічого і не з'ясувала. В міліції розповіли про той облік, хоч «досьє» і не показали, у райвно нагадали про культуру спілкування. Наче нічого не сталося. Але він не крав — це всім відомо.

Життя Надії Нічоги — не мед. Біди одна за одною: помер батько, тяжко захворіла мати, розлучилася з чоловіком, менший син — у лікарні, в Миколаєві... Сергійка контролюють і сил, і часу бракує. Але не поспішатимемо з висновками.

Є в житті п'ятикласника Сергія персона, без якої було б зовсім погано. Рідний дядько, брат Надії — Віктор Вільчинський. Колишній афганець, нині бізнесмен. Його Артемко і племінник — однокласники. Коли Сергій ішов у перший клас, Артем, шестиліток, добровільно пожертвував свободою, щоб бути з братом. Чоловічий вплив Вільчинського на хлопців, його авторитет поза сумнівом: школярі дружно роблять домашню роботу —прибирають, замітають, щось і їсти можуть зварити... Одне слово, дай Боже, всякому батькові такого сина.

— Це — не жарти, — каже Віктор. — Я їх обох давно попереджав: чужого не брати — руки повідриваю! А стосовно цього неподобства... Телефонував я директору школи, нагадав про його відповідальність за дітей. Але розмови не вийшло. Очевидно, розуміють вони, що «брати пальці» у малих дітей, тим паче за відсутності батьків — дико. Але ніхто не вибачився! Може, суд їм пояснить... Хто дивує, то це батьки інших учнів. Ніхто не прореагував!

Світлана, дружина Віктора:

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

— Артем розповів, що Сергійко якийсь не такий став, може образитися без причини, піти геть. Досі цього не було.

Віктор Вільчинський має намір судитися. Одним з аргументів буде «інтерв'ю» із Сергійком, записане ним на диктофон. Кульмінація — через схлипування і шморгання: «Тьотя сказала, що я вкрав гроші. І що в четвертому класі крав... І що можу піти під суд та потрапити в колонію». (Ні, недарма нас у дитинстві лякали міліцією, може, тому беззаперечно сприймаємо деякі сумнівні речі).

Від одинадцяти і старші

Дозволю собі нагадати одну деталь. Не крав Сергійко в роздягальні — особу крадія вже встановили. Втім, як привид виникає інша версія про зниклі у дівчинки дві гривні: буцімто, без Нічоги не обійшлося, за ним і раніше таке підозрювали. А тому — на список і в досьє. Тільки яке то досьє без відбитків пальців?

Через день після крадіжки у спортзалі до школи прийшли оперуповноважений у справах неповнолітніх кримінальної міліції Ірина Блошко та експерт-криміналіст Олексій Теплий.

Як пояснив мені директор школи Микола Бабін, відвідувачі сказали, що в них є лист з обласного управління внутрішніх справ і вони створюють банк даних на дітей, які у них на обліку, в тому числі збирають і дактилоскопічні відбитки. За словами директора, у списку було багато прізвищ, серед них —з десяток учнів його школи та, зокрема, Сергійко Нічога. Відбитки в хлопця брали, але директор не пригадує — начебто саме виходив з кабінету... Хоча сам наполіг, щоб відбитки брали в його кабінеті, щоб не було розголосу. Навіщо — не цікавився, адже у них лист, люди офіційні.

До «функціоналу» — без претензій!

Особисто я ніколи, за жодних обставин, не буду директором школи. Навіть класним керівником. Бо у мене під носом крастимуть, а я нудитиму про незміцнілу психіку п'ятикласників, права дітей, необхідність якщо й покарання, то не принижуючого. А на ниві освіти потрібні не абстрактні самоуки-гуманісти, а «функціонали». Це чудове слово я запозичив з лексикону директора школи №1 Миколи Бабіна.

Кажу, ніколи не стану директором — дуже давлю на психологію. А куди її причепиш? Завідувач районного відділу освіти Сергій Шевченко вважає, що боротися з дитячою злочинністю без міліції — марна справа. Діти різні, сім'ї — різні... Процедура з відбитками пальців з процесуальної точки зору — правильна. Документ? Не бачив, але люди не самі його придумали.

— А взагалі, — каже Сергій Дмитрович, — цього не можна робити у стінах школи. Є повістка, є батьки... З моральної точки зору, процедура принижує гідність дитини. Як педагог, я — проти, як функціонер... з бідою треба боротися.

Але хтось із них повинен переважити. Мене запитали: а що мав би зробити директор-«нефункціонал»? Ого... Спочатку, мабуть, жахливо розгубився б, довго думав, а потім сказав: «Люди, я вам вірю, але без батьків не дозволю! Це — не іграшки». Можливо, і не найвдаліший варіант, але всі інші — «функціональні».

Хоча... Що нас завжди виручає? Масовість! Уявіть собі — загальне зняття «пальчиків». Зібрати всіх — від шестиліток до вусатих випускників, високих і маленьких, руденьких і чорненьких... Взяти відбитки у директора і всього педколективу. Тоді постраждає той, кого випадково забули. Все — навпаки!

А якщо серйозно... Кілька років тому нахлинула підліткова компанія. Поговорили з хлопцями суворо, але, як кажуть, без «фанатизму». Протримали ніч у «кутузці» — для профілактики. Один з них не витримав... Довго потім ламали голови, чому суїцид? А може, тому, що занадто «правильно» усе було, може, «функціоналу» занадто?

Анатолій РОМАНЮК.
Миколаївська область.

Я — ПІДПРИЄМЕЦЬ

Післяреєстраційний етап

Уявімо, що ваше дітище вже зареєстроване як суб'єкт підприємницької діяльності. І свідоцтво про реєстрацію вже на руках. Теоретично можна приступати до реалізації накреслених планів. Але як підписати контракт, не маючи печатки, як купити товар й розрахуватися, не маючи рахунку? Саме про те, які відомства і в якій послідовності потрібно відвідати після державної реєстрації, і йтиметься в цьому та наступному випуску нашої постійної рубрики.

Реєстрація в органах статистики

Згідно з Положенням про Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України, в управлінні статистики слід отримати довідку про внесення до Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України.

Для цього потрібні: свідоцтво про державну реєстрацію (оригінал та ксерокопія); статут (оригінал); установчий договір; заповнена облікова картка ЄДРПОУ (отримати у статуправлінні); документи, що засвідчують сплату збору за видачу довідки.

За реєстрацію в органах статистики треба сплатити. Розмір плати залежатиме від терміну реєстрації: реєстрація за один день — 31,13 грн.; реєстрація за два дні — 20,33 грн.; реєстрація за три дні — 15,56 грн.

Реєстрація в податковій міліції

Реєстрацію в органах податкової міліції нормативними документами прямо не передбачено, але в будь-якому разі потрапити до податкової адміністрації без візи податкової міліції не вдасться. Тому, керуючись положенням наказу Державної податкової адміністрації України від 19 лютого 1998 року № 80, де лише зазначено, що перевірку паспортних даних засновників виконують підрозділи податкової міліції, необхідно подати до органів податкової міліції такі документи: нотаріально засвідчену копію статуту (іноді вимагають оригінал статуту); дві заповнені реєстраційні картки; документ, що підтверджує юридичну адресу; ксерокопію паспорта директора, головного бухгалтера (іноді вимагають всіх засновників); ксерокопії їх ідентифікаційних кодів. Як правило, під час реєстрації потрібна особиста присутність директора (треба мати при собі паспорт) або навіть всіх засновників. Термін реєстрації — не встановлено.

Реєстрація в податковій інспекції

Взяття на облік суб'єкта підприємницької діяльності відбувається в податковій інспекції того району, в якому проведено державну реєстрацію такого суб'єкта. Стати на облік у податковій інспекції потрібно в 20-денний термін з моменту державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності.

Юридична особа подає такі документи:

заяву за формою № 1-ОПП (заповнювати друкованими літерами);

оригінал та копії установчого договору і статуту з позначкою виконкому про держреєстрацію;

оригінал та копію свідоцтва про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності;

оригінал та копію документа, що підтверджує юридичну адресу;

нотаріально засвідчену копію довідки про включення до ЄДРПОУ.

Для того щоб ці документи прийняли, необхідно мати для пред'явлення:

паспорти власників, засновників (фізичних осіб), директора та головного бухгалтера;

довідки про надання їм ідентифікаційних номерів за ДРФО (ксерокопія);

якщо власник, засновник — юридична особа, то необхідна довідка з податкової інспекції за місцем розташування підприємства про взяття на податковий облік (ф. №4-ОПП).

Фізичні особи подають такі документи: заяву за ф. № 5-ОПП (додаток 5); копію свідоцтва про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності — фізичної особи; документ, що посвідчує особу (паспорт).

Документи приймаються у не підписаному білому швидкозшивачі (2 шт.). Термін реєстрації: два робочі дні (з прийомного дня на прийомний).

Порядок реєстрації у податковій адміністрації передбачений вже згадуваним наказом Державної податкової адміністрації України від 19 лютого 1998 року № 80.

Також протягом 20 календарних днів з моменту державної реєстрації за потреби слід зареєструватись як платник ПДВ (наказ Державної податкової адміністрації України від 01.03.2000 року № 79).

Для цього потрібні такі документи: реєстраційна заява (ф. № 1-Р); платіжне доручення чи квитанція про оплату внеску до реєстру платників ПДВ (один неоподатковуваний мінімум доходів громадян).

Термін реєстрації: десять робочих днів.

Продовження в наступному випуску рубрики.

Марина КОВАЛЬЧУК.

Голос України

Поки Київ будує плани, Тріполі будує газопроводи

Наше посольство в Лівії в січні минулого року відкривав віце-прем'єр Юрій Єхануров. Він заявив, що ця подія є складовою активної політики з просування українських товарів на африканські ринки. Але результати цієї політики поки що мало помітні. Товарооборот між нашими країнами, за даними лівійської сторони, не перевищує 120 млн. доларів. Про перспективи україно-лівійського співробітництва читачам «ГУ» люб'язно погодився розповісти Надзвичайний і Повноважний Посол Великої Соціалістичної Народної Лівійської Арабської Джамахірії в Україні пан ***Седдіг АЛЬ-ГВЕРІ***.

— Пане посол! У жовтні в Тріполі відбулася перша виставка українських компаній «Україна запрошує до співробітництва», організована з ініціативи Народного бюро (посольства) Лівії в Україні та асоціації «Україна—Лівія». Які підсумки цього форуму?

— Такі виставки дають змогу дізнатися про вашу країну через українську продукцію і мистецтво. Україна —молода держава, тому прості лівійці більше знають про вашу сусідку — Росію.

На цій виставці було представлено найбільші підприємства і компанії — НАК «Нафтогаз України», «Інтербудмонтаж», «Хліб України», Борщагівський хімфарм. Дві з них уже відкрили в Лівії свої представництва — «Нафтогаз» і «Інтербудмонтаж». Брали участь у виставці й українські металурги, які вже зарекомендували себе на лівійському ринку.

— Чи задоволена лівійська сторона нинішнім рівнем контактів?

— Не зовсім. Хочеться вірити, що 2003 рік буде насичений двосторонніми візитами. Через кілька тижнів до України прибуде делегація Міністерства охорони здоров'я Лівії для добору медперсоналу для роботи в Лівії. Залишається в силі запрошення міністра закордонних справ Лівії для глави українського МЗС, який може відвідати Лівію будь-коли.

Як очікується, в першому кварталі цього року в Києві відбудеться третє засідання спільної комісії з торгово-економічного співробітництва. Під час цієї зустрічі ми плануємо підписати близько десяти угод у різних сферах — зокрема у галузі економіки і торгівлі, науки та освіти, сільського господарства, геології. Настав час підписати також консульську угоду і договір про соціальний захист наших громадян.

— Чи можливий на тлі погіршення україно-американських відносин обмін візитами на найвищому рівні?

— Я не думаю, що ваші відносини з Вашингтоном якось позначаються на україно-лівійських контактах. Головний інструмент, який впливає на наші відносини, — це спільний інтерес.

— США свого часу пообіцяли запровадити санкції проти будь-якої компанії, яка інвестує в розробку нафтових ресурсів Лівії більш як 40 млн. доларів. Євросоюз сприйняв це як дискримінацію і пригрозив Вашингтону розглядом у рамках СОТ. Чи не це стало поштовхом для вступу Лівії до Світової організації торгівлі?

— У Лівії міцна економіка, і ці санкції не здатні вплинути на неї. Тріполі подав заявку до СОТ, виходячи тільки з власних інтересів.

— Який вихід із протистояння, що наростає між арабським світом та американським?

— Мусульманська релігія побудована на принципах миру і толерантності. Недарма мусульмани вітають один одного «Салям алейкум», що в перекладі означає «Мир вам». Дискредитація ісламу — стратегічна мета великих держав, які хочуть мати від цього свій зиск.

Після розпаду соцтабору вони шукали нового ворога — і знайшли його в мусульманському світі, почали повідомляти про небезпеку ісламу, про неповажання в мусульманському світі прав і свобод людини. Використовуючи духовно слабких мусульман, вони хочуть провести паралель між ісламом і тероризмом. Але прикладами тероризму саме й були бомбардування Тріполі та Бенгазі в 1986 році, а також фармацевтичного заводу в Судані. Приклад тероризму — посилення санкцій проти Іраку, де за десять років економічної блокади загинуло майже мільйон мешканців.

— Лівія оголосила про вихід із Ліги арабських держав. У чому причина?

— Лівія справді пригрозила виходом із цієї організації, щоб у такий спосіб змусити керівництво ЛАД працювати ефективніше. Якщо ми порівняємо процеси, що відбуваються в Лізі арабських держав і в Євросоюзі, то ЛАД була створена набагато раніше, в 1945 році, але за цей час нічого не встигла зробити. Євросоюз запровадив спільну валюту, спільні закони, спільну візу. А Ліга тупцює на місці. Коли нам кинув виклик сіоністський режим, підтримуваний великими державами, ми нічого не зробили, щоб захиститися.

— Кажуть, лівійська економіка більше інтегрована в економіку Євросоюзу, ніж українська.

— Це факт. Нині понад 80 відсотків лівійської нафти і газу іде до країн Євросоюзу. А це — головні статті нашого експорту. Ми перебуваємо поряд з Європою, між нами тільки море. В Лівії гарні стосунки з Італією, Францією, ФРН. Незалежності України лише десять років, раніше вона була частиною СРСР і не могла мати таких відносин із Заходом.

— Що Лівія імпортує з України?

— Торговельний обмін нині дуже скромний. (Поновлювати торговоекономічні зв'язки з цією країною Київ почав у 1999 році, після призупинення санкцій проти Лівії Радою Безпеки ООН. — **«ГУ»**). Позитивне сальдо на користь України. Ми імпортуємо переважно металургійну продукцію, транспортні літаки, а також цемент. Тривають переговори про укладення з Україною угоди на імпорт зерна. Якщо вони будуть успішні, Україна стане найбільшим постачальником зерна для Лівії.

— Скільки наших громадян щороку відвідує Лівію, а лівійців — Україну?

— Щороку наше посольство видає близько тисячі віз. Здебільшого тим, хто виїжджає на роботу. В Лівії працює приблизно півтори тисячі українців, переважно — медики. Кількасот зайняті в будівництві, а також у нафтогазовій сфері.

— Скільки коштує лівійська віза?

— Є два види загальних віз — туристична (вартістю 13 доларів) і робоча (45 доларів). До речі, лівійці хотіли б, аби трохи дешевше коштувала віза українська. Нині вона коштує 45 доларів, але якщо візу треба оформити терміново, ця сума подвоюється. Тільки за минулий місяць майже тисячу лівійців отримали українську візу. Більшість приїздить сюди на лікування й оплачує не тільки медичні витрати, а й недешеву візу.

— Тріполі запропонував Києву взяти участь у геологорозвідці та розробці лівійських нафтових родовищ. Як просувається співпраця в цій сфері?

— Голова «Нафтогазу України» Юрій Бойко на початку листопада був у Лівії і підписав низку контрактів та угод про спільну діяльність у сфері розробки нафтових і газових родовищ. Нині в нашому посольстві 41 людина оформляє візи для роботи в Лівії в нафтогазовій сфері. Крім того, багато українських фахівців працюють у Лівії через іноземні компанії. (Понад 70 відсотків персоналу, який споруджує за російсько-лівійським контрактом газопровід Хомс—Тріполі — українці. — **«ГУ»**). Їхній досвід у моїй країні дуже стане в пригоді.

— Чи цікавить Лівію наш досвід у військово-технічній сфері?

— Найголовніше для Лівії, яка пережила сім років торговельного ембарго, розвивати економіку, соціальну інфраструктуру. Тому для нас співробітництво з Україною в цивільній сфері — на першому місці.

Розмову вела Ганна ЛУКАНСЬКА.

14 січня тисячі індуїстських священиків і простих віруючих увійдуть у води священного Ганга. Так заведено відзначати релігійне свято Кумбх-Мела. Ритуал обмивання у водах Ганга чоловіків, зовсім роздягнених, але озброєних мечами і списами, називають «королівським купанням». Індуїстський аскет (на знімку Рейтер) **вирішив дістатися Ганга пішки. Його сфотографували у Калькутті. До священної ріки залишилося подолати якихось 150 кілометрів.**

У московській школі № 19 «скінхедів» немає

А ЯК У НИХ

Відтепер російські діти, а надто чоловічої статі, полюблять навчання. І не тому, що лобуряк чи гультіпак серед них немає. Відтепер школярів-лінюхів не братимуть до армії (до 20 років), аж поки вони закінчать школу. Наказом міністерства освіти, починаючи з 2003 року, обов'язкова шкільна освіта починається з 5—6 років, а всього в школі недорослі мають пробути довгих 12 років.

Як сказав у інтерв'ю «ГУ» міністр освіти РФ Михайло Філіппов, перехід на 12-річне шкільне навчання — питання вирішене. Це загальноєвропейська практика, коли діти починають вчитися з п'яти років. Але обов'язковим навчання буде лише протягом десяти років, а потім найталановитіші навчатимуться в спеціальних школах за індивідуальними програмами. Таких, на думку міністра, буде майже 50 відсотків від загального числа учнів.

Для того, щоб поставити перепону «блатним» в отриманні відмінних оцінок і складанні єдиного державного іспиту, російське міністерство освіти спільно з МВС організує власну службу безпеки. Чиновників і вчителів, які бажають підзаробити «на успішних знаннях своїх підопічних», притягатимуть до кримінальної відповідальності.

Вчителька московської спеціальної школи № 19 імені В. Бєлінського Морозова Марія Олександрівна в інтерв'ю «ГУ» розповіла, що в російських школах більше гуманітарних предметів, та водночас багато хто з випускників розуміє, що природничо-наукова освіта дає глибшу підготовку для того, щоб стати згодом тим самим юристом чи економістом. «Діти старших класів не мають високих ідеалів, нині вони скоріш прагматики», — вважає Марія Олександрівна. У класах дуже багато дітей з південними, кавказькими обличчями, але «національного питання» у школі не існує. За нечастими винятками нема й поділу на «бідних» і «багатих».

До речі, у нинішніх навчальних програмах немає тем, пов'язаних з історією України, українською культурою. Згадують лише Тараса Шевченка й Лесю Українку. Заняття в школі до восьмого класу і в одинадцятому тривають п'ять днів, у 8—10 — шість. Оцінюють знання за п'ятибальною системою. У 19-й московській школі факультативно вивчають історію релігії, заняття проводить православний священик. Тут є навіть власна невеличка церква, котра проводить богослужіння для бажаючих.

Учитель отримує, залежно від стажу і кваліфікації, від 1500 до 6000 рублів (50—200 доларів. — **«ГУ»**). Діти у школі можуть безплатно поїсти — чай, булочки, масло, сир, додатково, за окрему плату, гарячі страви. Тут також існує система медичного супроводу дітей протягом усього навчання. Як сказала Марія Олександрівна, вона не пригадує, щоб у школі були випадки суїциду, наркоманії, проституції. «Нема «скінхедів», але нема й легітимних дитячих і молодіжних організацій. Наша школа — традиційно «благополучна», а як стоять справи в решті московських шкіл, я не казатиму», — заявила московська вчителька.

Професія вчителя в російському суспільстві не є престижною й шанованою. Соціальних пільг учителі не мають. Не вистачає вчителів для роботи в молодших класах. Однак у школі № 19 чудовий самодіяльний театр, у виставах якого виступають школярі, вчителі, батьки.

На завершення Марія Олександрівна з сумом згадала, що років п'ятнадцять тому вона разом зі своїм класом їздила на екскурсію до Івано-Франківська. Зустрічі були чудові, приймали напрочуд сердечно. Та нині жодних зв'язків, жодної інформації про Україну російські школи не мають.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

Благородний хакер

Каліфорнійський школяр зломив комп'ютерну мережу школи і отримав за це подяку. Адже 15-річний Рейд Еллісон став хакером аж ніяк не для того, щоб змінити свої оцінки у шкільних звітах. Навпаки, він поставив собі щонайнижчі бали. Мета в Рейда була інша: продемонструвати дирекції, наскільки вразлива і незахищена від хакерських атак шкільна комп'ютерна мережа.

Криголам Польща

(Початок на 1-й стор.)

Хоча європейський статус Польщі змінюється, а Україна й надалі залишається за межами ЄС, однак Варшава декларує незмінність завдань українсько-польського співробітництва: взаємодія в євроатлантичних та євроінтеграційних процесах. «Ми готові, якщо треба, ламати на цьому шляху кригу. А якщо буде потреба — і взяти роль доброго адвоката», — заявив Президент Александр Кваснєвський. «Польща підтримує ринкову і політичну трансформацію України і готова ділитися досвідом, якщо уряд України готовий прислуховуватися», — наголосив Лешек Міллер. Прем'єр також пообіцяв підтримувати Україну на шляху до вступу в СОТ.

Під час зустрічі глави урядів обговорили й інші проблеми. Зокрема, проект нафтопроводу «Одеса—Броди—Гданськ». Польська сторона наполягає, що проект має бути передусім комерційний, тож потрібно створити міжнародний консорціум, який опікуватиметься його добудовою. Також досі не узгоджена кількість нафти, яку переганятимуть нафтопроводом.

Крім того, знову постало спірне питання про польські поховання «Цвинтар орлят». Нагадаю, що цвинтар планували відкрити у Львові до п'ятої річниці підписання Декларації про примирення України та Польщі, тобто торік 21 травня. На церемонію мали приїхати обидва президенти. Але за кілька днів до події Президент Польщі Александр Кваснєвський повідомив, що не бачить сенсу приїздити до Львова, бо немає умов для урочистого відкриття. Річ у тім, що депутати Львівської міськради виступили проти польського варіанта напису на братській стелі. Варшава наполягає на таких словах: «Невідомим польським солдатам, які героїчно полягли за незалежність Польщі». Слова «героїчно» та «незалежність» було викреслено. Знайти порозуміння з цього питання не вдалося й досі.

Проте найближчим часом президенти таки зустрінуться. 21 січня вони планують узяти участь у відкритті автомобільного мосту в прикордонному Ягодині.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Фото АП.

Дві катастрофи за одну добу

Два літаки, що належали військово-повітряним силам Туреччини, зіткнулися в небі на південному сході країни. В гірському районі, де сталася катастрофа, був сильний туман, який і міг спричинити зіткнення. Про жертви поки що не повідомляється. Це вже друга за останню добу авіакатастрофа в небі Туреччини. Напередодні в аеропорту Діярбакира внаслідок аварії пасажирського літака британського виробництва RJ-100 компанії «Турецькі авіалінії» загинули 75 осіб, шестеро дістало поранення. Ця катастрофа також сталася в умовах сильного туману. На сьогодні вдалося встановити особи 32 загиблих.

Кожен вірить у свою перемогу

Негода спричинила припинення інспекторами ООН учорашнього огляду промислових об'єктів в Іраку з повітря. Тим часом підготовка США до війни з Іраком триває, незважаючи ні на що.

Ні на те, що Франція і Росія знову підтвердили свою згоду з рішеннями ООН стосовно Іраку. Ні на те, що, на думку британського прем'єра Тоні Блера, якщо інспектори ООН не знайдуть беззаперечних доказів, треба просто дати їм більше часу на пошуки. А взагалі в британському уряді немає жодної точки зору щодо термінів початку воєнної операції проти Іраку. Так, глава МЗС Джек Стро вважає, що війни може й не бути, а, приміром, міністр оборони країни Джефф Хун дотримується протилежної думки...

Додам, хоча в Лондоні вважають, що законних підстав для початку війни з Іраком немає, британці продовжують посилювати присутність своїх військ у регіоні. Велика Британія вже призвала на службу резервістів і готує морських піхотинців до воєнної антиіракської операції.

Водночас з цим США офіційно звернулися до Чехії по допомогу в разі початку воєнних дій проти Іраку. Про це повідомив журналістам прем'єр-міністр Чехії Володимир Шпідла після засідання Ради безпеки країни. Прагу попросили змінити мандат чеської роти протихімічного захисту, яка перебуває нині в Кувейті. У разі початку війни в Іраку потрібна згода чеського парламенту, щоб чеські військовослужбовці могли взяти участь у воєнній акції проти Багдада. Крім того, Вашингтон хотів би користуватися повітряним простором Чехії для перекидання американських підрозділів до зони бойових дій у Перській затоці, а також, щоб солдати США перебували на території Чехії.

Нагадаю, що Сполучені Штати вже зверталися з проханням розмістити на військовій базі в Угорщині арабів, яких американці готуватимуть до майбутньої війни в Перській затоці. І Будапешт дав на це згоду. Крім того, президент США Джордж Буш обговорить проблему Іраку зі своїм польським колегою 14 січня у Вашингтоні. Як повідомив прес-секретар Білого дому Арі Флейшер, «Польща — близький друг і союзник США». Отож, судячи з усього, новачкам НАТО доведеться на ділі доводити свою відданість старійшим членам Північноатлантичного альянсу.

Тим часом Ірак також відвідують гості. Приміром, один із членів керівництва Саудівської Аравії побував там із таємним візитом, щоб переконати Саддама Хусейна добровільно відмовитися від влади і залишити країну. Реакція Хусейна на це невідома. Проте регіональні спостерігачі зводять до нуля ймовірність прийняття Саддамом пропозицій про політичний притулок за кордоном. Це підтвердив і посол Іраку в Москві Аббас Халаф. Коментуючи висловлювання міністра оборони США Дональда Рамсфелда про те, що воєнного конфлікту навколо Іраку можна уникнути, якщо іракський лідер «негайно залишить свою країну», він заявив: «У Саддама Хусейна чудове здоров'я, він дуже добре володіє ситуацією навколо Іраку і вірить у нашу перемогу». Посол також заперечив повідомлення про буцімто плани Хусейна емігрувати до Москви.

Поки аналітики гадають, розпочнеться війна чи ні, чергова група стратегічних бомбардувальників Б-1 вилетіла до району Південно-Західної Азії, і генерал Томмі Френкс, який у разі воєнної кампанії проти Багдада безпосередньо командуватиме американськими військами, ознайомив Джорджа Буша з останніми планами. Френкс робить це регулярно, але цього разу він затримався у Буша довше звичайного. Що дало привід ЗМІ припустити: розробка операції увійшла в завершальну фазу. На цей момент у регіоні Перської затоки розміщено понад 60 тисяч американських військових. До них додасться ще 25 тисяч. А загалом до регіону може бути відправлено до 75 тисяч солдатів.

Яна СТАДІЛЬНА.

Формула щастя

Англійські учені відкрили формулу щастя, повідомляє BBC News. Учені опитали тисячу людей. На підставі відповідей на запитання вони вивели формулу:

Щастя = P + (5 x E) + (3 x H)

Де P означає «особистісну характеристику» (сюди належить світогляд, здатність адаптуватися до нових умов, здатність переносити негаразди), E — це «буття» (у це поняття розробники вклали стан здоров'я, фінансову стабільність, дружбу тощо), а H — це індекс «вищих стандартів» (самоповага, амбіції і навіть почуття гумору).

Один із учасників наукової групи — Піт Коен — заявив, що розрахувати цю формулу більшості буде не під силу. За його словами, щоб визначити рівень щастя кожної людини, їй потрібно пройти тест із кількох простих запитань. Після цього з допомогою формули обчислюється індекс щастя — від одного до 100 балів. Висновок, що його дійшов Коен на підставі опитування тисячі людей, на думку BBC, не містить у собі нічого нового — більшість людей вважає, що вони будуть набагато щасливіші після того, як отримають матеріальні статки — великий будинок, новий автомобіль. Однак ті, хто все це вже має, аж ніяк не щасливіші.

А головною причиною нестачі щастя, наприклад, у британців, Коен назвав те, що вони фокусуються на негативах: «Найкраще — це просто радіти життю».

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ Москва

Потерпілі вимагають компенсації

Адвокати родичів потерпілих унаслідок теракту в Театральному центрі на Дубровці подали до Тверського суду столиці ще три позови. Це було зроблено перед початком учорашніх попередніх слухань. Отже, загальна кількість позовів — 48. 16 і 17 січня суд розпочне вже їх розгляд по суті. Уряд Москви, який виступає в цій справі відповідачем, найпевніше, подасть зустрічні позови до винуватців, якщо буде знайдено організаторів теракту і тих, хто його фінансував.

■ Ісламабад

Бойовики чинили опір

Поліція Пакистану заарештувала двох бойовиків, котрі можуть бути членами терористичного угруповання «Аль-Каїда». Вони чинили опір поліцейським, викинувши з вікна чотири гранати, три з яких вибухнули.

■ Вашингтон

Ліберман проти Буша?

Джо Ліберман спробує стати першим євреєм на посту президента США. Сенатор-демократ від штату Коннектикут виставить свою кандидатуру на майбутніх президентських виборах у 2004 році. Разом з Алом Гором Ліберман брав участь у виборах 2000 року. Очікується, що кандидатом від республіканців буде Джордж Буш.

Випробування перенесено

Пентагон оголосив про перенесення двох нових випробувань у рамках створення системи протиракетної оборони (ПРО), що спричинено необхідністю вдосконалити ракету-носія після невдач кількох попередніх експериментів.

■ Делі

Далі буде

А ось в Індії пройшли успішні випробування нової модифікації балістичної ракети «Agni» малої дальності. Запуск ракети «земля—земля», здатної нести ядерний заряд, було здійснено на відстань 800 км у Бенгальській затоці. Найближчими днями очікують продовження випробувань.

■ Пхеньян

На тиждень пізніше

КНДР запропонувала провести переговори з Південною Кореєю на міністерському рівні 21—24 січня, тобто на тиждень пізніше від названої Південною Кореєю дати. Це буде дев'ята така зустріч з 2000 року.

■ Мехіко

Причини відставки невідомі

Міністр закордонних справ Мексики Хорхе Кастанеда подав у відставку. Президент країни Вісенте Фокс має намір її прийняти. Про причини цього рішення не повідомляється.

■ Тель-Авів

Внутрішнє розслідування

В Ізраїлі створено спеціальну групу, якій доручено встановлення джерела витоку інформації, що стосується розслідування корупційного скандалу з участю прем'єр-міністра Ізраїлю Аріеля Шарона. Під час розслідування допитають представників уряду, які знали про документ, адресований міністерству юстиції ПАР, з проханням про допомогу в установленні вини або невинності Шарона в отриманні 1,5 млн. доларів від південноафриканського бізнесмена. Передбачається, що чиновники, які знали про документ, пройдуть перевірку на детекторі брехні.

Фото АП.

За повідомленням кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

На трьох китах у розбурханому морі

Той єдиний шлях, яким має йти вітчизняна чорна металургія, не варто підміняти іншим. На цьому рішуче наполягає профспілка металургів та гірників України

Фото Бориса ДВОРНОГО (Укрінформ).

Зрозуміло, що ні на яких трьох китах планета наша не тримається. А ось українська профспілка металургів і гірників опирається нині саме на них. Голова ЦК профспілки Анатолій Пожидаєв пояснює, що йдеться про такі три речі, як гідна зарплата, пристойні умови праці і цілковитий соціальний захист трудового народу. Боротися за все це, стверджує Анатолій Сидорович, сьогодні доводиться ледве не з останніх сил.

Обмовка про останні сили — це, думаємо, занадто. Їх у профспілки вистачає. Дякуючи саме і їй, якщо хочете знати, чорна металургія взагалі збереглася в Україні. І це аж ніяке не перебільшення. Свого часу всі наші зусилля були спрямовані на те, уточнює тепер Анатолій Пожидаєв, щоб коли добре працюватимуть підприємства галузі, тоді тільки можна буде відстоювати й інтереси зайнятих у ній. В іншому випадку, який ще кілька літ тому реально вимальовувався, просто не стало б кого захищати. Законом збереження гірничо-металургійного комплексу з другої половини ще 1999 року виявився закон про економічний експеримент у галузі, до виникнення та впровадження якого якраз насамперед і причетна профспілка. А його наслідки вона досі трактує як найприйнятніші, які треба було лише вітати, поглиблювати і примножувати. Іншого шляху, мовляв, не дано.

За два з половиною роки експерименту виробництво металопродукції виросло більш як на 40 відсотків, прибутковість галузі майже на 65. Отож не хтось, а саме гірничо-металургійний комплекс сприяв тому зростанню, яким хвалився і аргументував безпомилковість власної реформаторської політики навіть Президент Леонід Кучма. Це факт, який не спростувати. Якщо врахувати, що кожен другий долар валютних надходжень у скарбницю держави до недавніх пір своїм походженням завдячував металургам, очевидність заслуг оживаючого комплексу й поготів не викликала сумнівів.

Скажемо більше: загалом за час дії експерименту металурги у своє розпорядження одержали «пільгових» 2 мільярди 663 мільйони гривень. А в бюджети різних рівнів та Пенсійний фонд перерахували 6 мільярдів 770 мільйонів. Хіба не означає це, що і своєчасно оплачувати працю бюджетників та виплачувати належне пенсіонерам держава знову-таки змогла за серйозної «підтримки» металургів? Означає! Виходить, що і в цьому металурги стали в пригоді нинішній владі. Хоч і самі лицарі вогненної професії залишилися у виграші. Чисельність зайнятих на робочих місцях галузі виросла на 16 відсотків, а їх заробітна плата подвоїлася. Чого ще треба?

Але парадокс полягає в тому, що весь нинішній рік профспілка присвятила запеклій боротьбі, аби експеримент не наказав довго жити. Снаги, щоб він не був згорнутий, признається Анатолій Пожидаєв, витратили чимало. Супротив у кабмінівських коридорах влади визрівав ще з тих пір, як експеримент тільки зачинали. Згодом він переріс у рішучу відсіч. Профспілка організовує бурхливі мітинги протесту в Дніпродзержинську, Дніпропетровську і Запоріжжі — як об стіну горохом. А коли протистояння досягло апогею, профспілка домоглася скликання з'їзду металургів, на який прибув і Президент Леонід Кучма. Але і це не допомогло. Експеримент трансформувався в якийсь — ні вам, ні нам — закон про подальший розвиток галузі. Котрий ні богові свічка, ні чортові кочерга.

Бо ось результати. Лише на підприємствах «Металургпрому» — тих, що варять чавун і сталь та катають металопрокат — цього року випуск продукції скоротився на 267 мільйонів гривень, а фінансові показники погіршилися втричі. Загалом у галузі 29 підприємств сьогодні знову потрапили в становище банкрутів, коли справи про їх банкрутство уже порушені, 14 — ліквідовані або перебувають у процесі ліквідації, 9 — проходять чи пройшли процедуру санації, а 14 — реструктуризації. Що їм разом і порізно світить, ще не відомо, хоч здогадуватися можна. В усіх випадках для трудових колективів це, зрештою, випробування, геть схожі на ті, які вони вже пережили кілька років тому. Або будуть, або ні.

Але для профспілки металургів це той випадок, коли надія вмирає не останньою. Надія справді, з'ясовується, може померти, а ось здоровий глузд — нізащо. Так трактує нинішню ситуацію з галуззю профспілка на чолі з Анатолієм Пожидаєвим. І влаштувала в Дніпропетровську конференцію, на якій зажадала, щоб держава схаменулася, навіть опам'яталася від страхітливого «сну» і згадала про свою відповідальність за те, що відбувається в її королівстві. Цитуємо доповідь, з якою виступив на конференції А. Пожидаєв: «Держава фактично самоусунулася від впливу на недержавний сектор гірничо-металургійного комплексу, який, як визнав на нашому з'їзді сам Президент Леонід Кучма, «колосально важливий для економіки України». ЦК профспілки переконаний, що збереження наявного становища недопустиме, бо загрожує самому існуванню галузі, а отже, і інтересам держави та національної безпеки». І далі:

■ ■ ■

Політична еліта не вміє відрізняти національні інтереси від кланових.

■

«ЦК профспілки твердо переконаний і в тому, що доки наша політична еліта не навчиться відрізняти ліберальну економіку від соціально орієнтованої, доки не почне національні інтереси ставити вище від кланових, до тих пір вона буде щиро дивуватися з невдач своїх «реформ».

То суть «непорозумінь» щодо економічного експерименту ось до чого зводиться. Його профспілка і за експеримент не сприймала. А сприймала за елементарно зрозумілі і нормальні умови, в яких і мають працювати українські товаровиробники. Отож не лише металурги, а й всі інші, і насамперед суміжні, котрі споживають чи переробляють металопродукцію. До такого висновку дійшла, до речі, і Рахункова палата Верховної Ради. «Тому ми неодноразово пропонували і наполягали, —зазначив на останній конференції профспілки металургів та гірників Анатолій Пожидаєв, — щоб нормативна база експерименту дістала своє втілення у Податковому кодексі України...». Була поширена, іншими словами, на всю економіку держави.

Чому експеримент натомість за першої слушної нагоди швиденько скасували-відмінили?

Чи не тому, що дев'ять з кожних десяти металургійних підприємств давно приватизовані, і вісім з кожних десяти тепер ще й належать винятково офшорним компаніям? Точніше кажучи, обіцяних ефективних власників, на яких треба було ледве не молитися, приватизація по-українськи нашим металургійним заводам та комбінатам насправді не забезпечила. До того ж не лише вторинний перерозподіл активів обернувся тим, що на Петровку чи Дзержинку повернувся воістину потворний капіталізм. Який зовсім не переймається відтворенням виробництва, а спішить, аж спотикається і хекає, взяти з нього, поки воно є, все, що можна. Вичавити до останньої краплини, в тому числі й з людей. Неймовірно, але держава й сама потурбувалася, щоб таких «капіталістів» розплодилося рівно стільки, скільки їм самим потрібно. Передала металургійні підприємства — корпоративні права на ті пакети акцій, які залишаються в її власності — в так зване тимчасове управління різним банківсько-комерційним структурам. Передала і вмила руки. Різним — але обмеженій кількості. Отак і всі внутрігалузеві товарні ринки, пов'язані з вугіллям, коксом та рудою, й усі ринки збуту готової продукції опинилися під контролем «вибраного» кола ділків-монополістів. Котрі і нині правлять бал, як їм заманеться. Розпоряджаються галуззю, як вважають за потрібне, а відповідальності, як і держава, не несуть жодної. Профспілка вже не сумнівається, що фактично в чорній металургії відверто і неприховано господарюють носії тіньової економіки, а хто крайній тут — і не питай. В стратегічно значимій галузі трудові колективи досі й не знають, хто володіє їхніми заводами і комбінатами. Це — як державна таємниця. Дивно, мабуть, про це навіть читати, але насправді так воно і є. На тому самому з'їзді металургів, який нинішнім літом скликався на вимогу профспілки, Президент Леонід Кучма погоджувався, що «в Україні мають знати власників підприємств в обличчя», одначе з-поміж металургів досі своїх так ніхто й не бачив.

■ ■ ■

Металурги так і не знають, хто володіє заводами, на яких вони працюють.

■

І от за десять місяців після експерименту чорна металургія до бюджетів та Пенсійного фонду разом спромоглася переказати лише 300 мільйонів гривень. Гаразд, то клопіт винятково Кабміну, чим він уже платитиме працівникам бюджетної сфери та пенсіонерам. Профспілку хвилює інше: якщо опора офшорних компаній на геть дешеву в Україні робочу силу їх цілком влаштовує, то металургів — ні в якому разі. Середня заробітна плата в галузі становить нині 690 гривень. Скажете, що й непогано. Що середня є середня, а робітники провідних спеціальностей вочевидь одержують і більше. Одержують. До тисячі на окремих заводах...

Та тільки це хай втішає винятково тих, хто за велике досягнення видає мінімальну зарплату в розмірі 237 гривень на місяць. Бо коли в собівартості продукції заробітна платня становить лише 4—6 відсотків (а в металургів так і є), це вже економіка, котра не тільки з ринковою, а й з будь-якою спільного нічого не має — ось у чому річ. ЦК профспілки разом з Харківським інститутом праці і соціально-економічних досліджень, врахувавши та зваживши всі необхідні нюанси проблеми, визначили, що робітник середньої кваліфікації, зайнятий в гарячому цеху галузі, одержувати нині має 2080 гривень. Отож висококваліфікований горновий доменної печі, сталевар або прокатник і всі три тисячі та більше.

Але й це буде тільки його «прожитковий мінімум» у межах «споживчого кошика». Бо профспілка вважає, що, нараховуючи платню, роботодавець мусить не забувати ще й іншого: якщо він відмовився від утримання соціальної сфери у вигляді лікарень, профілакторіїв, пансіонатів, баз відпочинку тощо, то компенсувати людям ці втрати — його святий обов'язок. Це так і відбувається, до речі, в усьому цивілізованому світі. То 18 доларів, які в США та Німеччині, а 22 — в Японії металурги заробляють за годину (отож за півтори-дві робочі зміни стільки, скільки наші за весь місяць) — це аж ніяка не фантастика. Це елементарна потреба.

У профспілки своє бачення. Бо хто б про що не гомонів, вона — про економічний експеримент. Але не як про експеримент, а як про найприйнятніший для нас варіант ринкових перетворень. І проводить паралель: зовсім недавно наш Президент, розгнівавшись, що малий та середній бізнес застряг, а середнього класу досі не видно і не чути, виніс догани «губернаторам» і звинуватив в усьому місцеву бюрократично-чиновницьку братію. Не перечимо, що й справедливо. Але якщо шановного Президента колись обурить і потворність «національних особливостей «ринково-капіталістичної економіки на прикладі чорної металургії, яка також не перетворює нашого кадрового робітника в представника, як на Заході, середнього класу, то йому винних на місцях шукати уже не доведеться. Вони поряд з ним. У Кабміні і його адміністрації, в олігархічній частині парламентської більшості...

Тут наразі перефразовувати капітана Жиглова з відомої кінострічки «Місце зустрічі змінити не можна». Він, нагадаємо, говорив, що правопорядок у державі визначається не кількістю злодіїв, а умінням правоохоронців їх вчасно знешкоджувати. Отак і ситуація в державі залежить не від надмірності викривлень на користь окремих кланів, а від здатності держави боляче наступати їм на хвіст. Не випадково звернення профспілкової конференції, яке вона адресувала у всі вищі ешелони української влади, попереджає, що наслідки від нерегульованої, безсистемної та часом умисне безконтрольної приватизації уже переповнюють чашу терпіння трудового народу і загрожують суспільству загалом. Прорахунки та деформації необхідно негайно виправляти. А тому пора чимшвидше приймати закон про реприватизацію майна та пакетів акцій. І раз та назавжди відмовитися від помилкової догми про обов'язковість стовідсоткової приватизації стратегічно важливих підприємств та галузей. Мало того, заборонити офшорним компаніям володіти майном та корпоративними правами стратегічно важливих потужностей. І не в далекій перспективі, а буквально з першого січня цього року. І це вже не порада, а вимога профспілки металургів та гірників. Вона ще й домагається ключовою метою приватизації в Україні визначити створення оптимально збалансованих та ефективно працюючих недержавного і державного секторів економіки, співвідношення яких розважливий та здоровий глузд завжди підкаже, коли думати про країну і народ. А ще наполягає запроваджувати інститут «золотої акції», котрий завжди допоможе державі відновити свій вплив там, де страждають люди. І створювати «народні підприємства», які зовсім не суперечать ринковій економіці, а особливо нашим традиціям.

Погодьтеся, і пропозиції, і вимоги — резонні. Просто дивуватися залишається, чому про них досі в нас і заїкатися боялися?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Робив на благо? Сидіти!

АНОМАЛІЇ

Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Із Конституції України.

Чесно кажучи, мені незручно цитувати Основний Закон країни, яка на міжнародному рівні видає себе за демократичну, а насправді є притчею во язицех, коли йдеться про порушення демократії.

Незручно за правоохоронні інститути, які часом самі грубо ігнорують ту саму задекларовану найвищу соціальну цінність — людину, її життя і здоров'я, честь і гідність.

Гірко від того, що ситуацію, яка склалася на Черкащині, на жаль, не можна назвати винятковою.

Спростуйте тенденцію: в країні нема району, де б громадяни не страждали від тих, хто за посадою має захищати права та інтереси людини.

Прийшов, побачив, засукав рукава

Поява Ігоря Сухоносова в Косарях 8 жовтня 2002 р. додала оптимізму не тільки колективу місцевого спиртзаводу, а й усім мешканцям селища. Ще б пак: з новим директором косарці пов'язували надії на благополучну зимівлю. Справа в тому, що ДП «Косарський спиртзавод» — єдине тут підприємство, на якому можна заробити на хліб і до хліба. Лише в міжсезоння на ньому працюють 400 косарців, чимало на заводі сімейних династій, для яких зупинка виробництва означає безгрошів'я, а то й злидні.

До того ж державне підприємство утримує всю інфраструктуру селища. Теплом, світлом і затишком будинки і дитсадок, школу й лікарню забезпечують заводчани за свій кошт.

Ігор Анатолійович, 33-річний директор, призначений керівництвом «Укрспирту» за погодженням з районним і обласним начальством, прекрасно усвідомлював відповідальність перед людьми і державою. Одного, певне, недооцінив Сухоносов: недолугі закони і надто запопадливі служаки часом роблять сумлінну людину стрілочником. Щоб догодити столичному чиновникові, горе-виконавці здатні заради справної цифри в звітах муху перетворити на слона, а людину — на гвинтика. Безпомічного і безправного.

...У перший же день двері директорського кабінету не зачинялись. Ішли люди з виробничими проблемами, яких накопичилося на віз. Просились на прийом і з питань побутових. За вікном осіння негода, а школа з лікарнею невідомо коли в теплі будуть. Теплоенергетики, як завжди, Ільфа—Петрова згадали: вранці гроші — увечері тепло, вода і світло.

Директор недовго думав, де взяти гроші. Його попередник ще в липні 2002-го уклав господарський договір з торговим домом на поставку горілчаної продукції. Отже, треба виконувати зобов'язання і за отримані кошти розвивати виробництво, вирішувати нагальні проблеми. А це не тільки сплата боргу комунальникам, погашення заборгованості з зарплати та недоїмки до держбюджету. Завод мав чималу кредиторську заборгованість, перебував тривалий час на межі банкрутства. І коли вже взявся підняти підприємство з колін — дій. Активно дій, бо сама лише несплата заробітної плати може загрожувати керівникові не якоюсь, а кримінальною відповідальністю.

...Наступні чотири дні на складі готової продукції кипіла робота: відвантажували горілку. Вивезли покупцеві її на 400 тисяч гривень, які передоплатно надійшли на рахунок заводу. Готували нову партію.

Та тут на прохідній з'явилась податкова міліція.

Горілка не винна

Вже 14 жовтня податківці склали відповідний акт. Як тільки інформація про «надзвичайну подію» на Косарському спиртзаводі надійшла до Смілянської міжрайонної прокуратури, заступник прокурора А. Остапенко порушив кримінальну справу.

Сухоносова 22 жовтня запрошує до себе міжрайонний прокурор Г. Мовчан. Директор ішов до нього з упевненістю у своїй невинності та надією, що його аргументи візьмуть до уваги і знімуть з нього підозру в скоєнні злочину.

Однак додому батько двох дітей, головний годувальник сім'ї не повернувся. Чи була потреба затримувати на три доби підозрюваного, про якого все було відомо?

Це та інші питання, які ставилися адвокатами, зависли в повітрі. Проте і вони, і рідні Сухоносова та його заводські колеги щиро вірили в справедливість і сподівалися на повернення Ігоря через 72 години.

Та настало 24 жовтня, день вирішення судом подальшої долі затриманого, а селище так і не дочекалося директора...

«Маючи намір показати себе позитивним керівником...»

Того дня Смілянський суд розглядав подання Остапенка про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання Сухоносова під вартою. Настав час звернутися до документів, що свідчать про «злочин» директора спиртзаводу. Так ось, «будучи службовою особою, наділеною правом самостійно вирішувати питання діяльності підприємства, достовірно знаючи про те, що на всі активи платника податків ДП «Косарський спиртзавод» накладено умовний адміністративний арешт, та знаючи про те, що податковий борг підприємства становить 3 709 100 гривень <...>, умисно, зловживаючи своїм службовим становищем <...>, з мотивів особистих інтересів, **маючи намір показати себе позитивним керівником,** без отримання дозволу Кам'янської податкової інспекції здійснив реалізацію 120 тисяч пляшок горілки на суму 693600 гривень. Із зазначеної суми 400 тисяч гривень, які надійшли за частково реалізовану горілку, Сухоносов <...> **витратив на виробничі потреби підприємства»** (виділено мною. — **Авт.**).

Далі йдеться про істотну шкоду, завдану державі, тяжкі наслідки у вигляді ненадходження податків у розмірі 400 тисяч (!) гривень і неотримання ще 293600 гривень самим підприємством «за відпущену горілку».

24 жовтня суддя І. Гудзюк мав постановити одне з двох: задовольнити подання Остапенка, тобто арештувати Ігоря Анатолійовича, чи відмовити прокурору.

Увага! Ноу-хау в судовій системі. Суд вирішив, що «на сьогодні визначити йому (Сухоносову. — **Авт.**) запобіжний захід неможливо». А тому постановив відкласти розгляд подання і... продовжив строк затримання директора в міліцейських стінах до 10 діб. Як-то кажуть, без коментарів...

А 28 жовтня той самий суд (суддя Геріха), повторно розглянувши подання прокуратури, таки задовольнив його.

— Як відомо, арештувати, тобто позбавити волі до рішення суду, можна на кількох підставах, яких у слідчих, вважаю, не було, — каже дружина і довірена особа Ігоря Оксана Сухоносова. — Наскільки мені відомо, Сухоносов не отримував жодного письмового повідомлення про наявність адміністративного умовного арешту на готову продукцію, яку підприємство реалізувало за угодою. І, головне, ніхто письмово не пояснив директорові його права та обов'язки щодо обмеження розпорядження заарештованими активами.

А судив... не суддя

Коли матеріал готувався до друку, Феміда вирішила долю Ігоря Сухоносова. Смілянський міський суд Черкаської області (суддя Компанієць) визнав директора Косарського спиртзаводу винним у скоєнні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 364 КК України (зловживання владою і службовим становищем) і позбавив його волі на п'ять років. Щоправда, звільнив з-під варти у залі суду, призначивши засудженому дворічний випробувальний термін.

— З вироком не згодний, — каже Ігор Анатолійович. — Я намагався оживити завод і не мав жодних власних інтересів. Якби підприємство зупинилося, ми додали б до мільйонних збитків і боргів іще величезні суми. До того ж, я мусив виконувати договірні зобов'язання перед партнерами. А з рішенням суду про адмінарешт активів заводу мене ніхто не знайомив. Реалізована ж горілка, стверджую, під арештом не перебувала, тому й не було потреби погоджувати її продаж з податківцями...

Не коментуватиму вирок суду, але важко втриматися від далеко не риторичних запитань.

Щоб звинуватити і засудити людину, треба, зокрема, довести мотиви злочину. Невже правоохоронці і суддя справді вважають, що Сухоносов зловживав службовим становищем «з мотивів особистих інтересів, маючи намір показати себе позитивним керівником...»? Це, вибачте, не смішно.

І чому, власне, справу Сухоносова, директора заводу в селі Косарі Кам'янського району, розглядав Смілянський суд? Чому стражі закону утримували Ігоря кілька днів за гратами до вироку суду? І останнє: за яким таким законом суддя Компанієць розглядав кримінальну справу, якщо суддею не був? Як з'ясувалося, термін призначення на посаді судді в нього закінчився за два тижні до розгляду справи. Вітаємо, панове судді, з черговим ноу-хау! Воно, щоправда, не залишилося не поміченим апеляційним судом Черкаської області. Розглянувши апеляцію захисника Сухоносова, суд скасував вирок «у зв'язку з суттєвими порушеннями норм кримінально-процесуального закону» і направив справу на новий розгляд.

* * *

Отака, виходить, турбота про найвищу цінність — людину, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку. А тим часом Генеральний прокурор України на всіх практично зустрічах нагадує підлеглим про дотримання Конституції, повагу до співгромадян, чуйне і об'єктивне до них ставлення.

Схоже, його не всі чули у Смілі.

Іван ІЛЛЯШ.

НОВИНИ

В ЮНЕСКО знають дітей із Кам'янця

ЗНАЙ НАШИХ!

(Початок на 1-й стор.).

Учнів на сесії ЮНЕСКО не викликають, зате в них беруть участь їхні твори та малюнки. Школярі ведуть і дитячу дипломатію, яку у світі високо шанують. Юні дипломати з Кам'янця-Подільського, скажімо, випередили свого часу офіційний візит першого прем'єр-міністра незалежної України до Словенії, інформували громадськість про енергетичну кризу, масову бідність в Україні, тоді як Президент чи урядовці під час візитів воліли це замовчувати.

Акції, зініційовані ЮНЕСКО проти війни, наркоманії, «Чорнобиль б'є на сполох», «За культуру миру» тощо, перетворюються в гамірному шкільному домі на довгочасні проекти, які завершуються науково-практичними конференціями.

Першу школу прийняли в поважне членство завдяки німецькій вчительці Сільвії Келлер, котра, побувавши в гостях у кам'янчан, написала клопотання до ЮНЕСКО.

Наставник юних дипломатів — заступник директора з 30-річним педагогічним стажем Михайло Пустовіт. Це завдяки його ентузіазму підтримуються зв'язки із штаб-квартирою ЮНЕСКО в Парижі, іншими закладами.

Ще 1999-го Президент Леонід Кучма під час відвідин Кам'янця, дізнавшися про міжнародну діяльність місцевих дітей, давав вказівки про поліпшення матеріально-технічної бази школи, зокрема її ремонт. А невдовзі її мало не закрили через... аварійність. Відстояли батьки, хоча не можна сказати, що місцева влада стоїть осторонь проблем відомої дванадцятирічки.

Недавно в ній відремонтували дах, стало гамірно в класних кімнатах на четвертому поверсі. Хочеться вірити, газифікують невдовзі приміщення, а зал ЮНЕСКО із тісного кабінетика завуча знову переберється в актовий.

Віра ШПИЛЬОВА.
Хмельницька область.

На знімку: для випускниці школи Оленки Рудько та завуча Михайла Пустовіта зустріч із президентом Словенії Міланом Кучаном (у центрі) — один із найкращих спогадів.

Фото з архіву автора.

ЗАРПЛАТА

Платитимуть більше і цивілізованіше

На 22 відсотки підвищено тарифні ставки, посадові оклади та розмір премії на металургійному комбінаті «Азовсталь» (Маріуполь). Таке рішення прийняли адміністрація та профспілковий комітет підприємства, повідомили кореспонденту «Голосу України» у прес-групі комбінату. Нарахування відбувається за умови виконання планових показників, **повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.**

СТИХІЯ

Зима налетіла зненацька...

Справді, хто міг подумати, що в січні випаде сніг? Аномалія! Тож комунальні служби Кіровограда були зовсім непідготовлені до «несподіваного стихійного лиха».

Протягом доби на обласний центр звалилася місячна норма опадів. У середньому снігове покриття становить 25 — 30 сантиметрів. Це одразу паралізувало рух транспорту. Тисячі кіровоградців запізнилися на роботу... Не поліпшилася ситуація й наступного дня. Вчора кіровоградцям знову довелося діставатися до місця роботи пішки. Критична ситуація змусила міського голову Миколу Чигирина облишити надії на ввірені йому комунальні служби і звернутися до населення з проханням спільними зусиллями подолати снігову стихію, **повідомляє наш власний кореспондент Олег БОНДАР.**

Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

За прогнозами Гідрометцентру, до 14 січня по всій Україні слід очікувати складних метеоумов: помірні, подекуди — сильні снігопади, заметілі, пориви вітру 15—22 м/с, снігові замети і ожеледиця на дорогах.

... сніговий удар витримали

Минулої доби на Полтавщині випала місячна норма опадів, сніговий покрив становить майже 20 сантиметрів, а замети — один метр і більше. Стихія спричинила неабиякі труднощі для господарського комплексу і незручності для людей. Утім, ситуацію вдалося утримати під контролем. За інформацією з облуправління з надзвичайних ситуацій, в регіоні вдалося уникнути екстрених відключень електро-, тепло-, водомереж. Всі населені пункти залишаються життєдіяльними. Найбільше клопотів снігова стихія завдала шляховикам, проте і на дорогах вдалося утримати порядок. Рух міжміських і приміських рейсових автобусів не припинявся. На дорогах для розчистки заметів працює близько 200 снігоочисних агрегатів. У містах і селах роботи ведуться силами територіальних громад, **повідомляє наш власний кореспондент Григорій ГРИНЬ.**

Двійки — це відмінно

Минулого року цифра «2» стала воістину знаковою для колективу концерну «Крюківський вагонозавод», і її можна вважати відмінним результатом. Обсяги й темпи виробництва, реалізації продукції збільшилися у два з половиною разу. Удвічі зросла і зарплата. На 20 відсотків підвищилася продуктивність праці. Загалом вагонобудівники закінчили рік без боргів. Прискорення дало змогу освоїти випуск нових видів продукції: пасажирських вагонів, 25 моделей контейнерів, автогрейдерів, зерновозів, які поставляють до Ірану.

Продукція концерну впевнено вийшла на російський та прибалтійський ринки, де крюківських вагонобудівників не бачили вже десять років. А загалом заводу вдалося не лише утримати, а й розширити свої позиції на ринках Словаччини, Грузії, Франції, Німеччини, Данії та інших країн, **повідомляє наш власний кореспондент з Полтавської області Григорій ГРИНЬ.**

ФОТОФАКТ

І старий і малий поспішає на набережні Севастополя, щоб помилуватися на білих лебедів. І підгодувати, хто чим може. Є така прикмета: якщо обережний птах візьме хліб із рук людини — бути їй щасливою цілий рік.

Фото Світлани КАЛИНОВСЬКОЇ.

АКТУАЛЬНО

«Швидка допомога» у складчину

Новий автомобіль з'явився на станції «швидкої допомоги» Козівської центральної районної лікарні. Тридцять тисяч гривень на його придбання заробляли всією громадою. Чималий внесок зробили спиртовий, цукровий і цегельний заводи, одноденний заробіток перерахували держслужбовці. Адміністрація Козівського району бере приклад із сусідів-бережанців, де у складчину зуміли оснастити медичні заклади району сучасним обладнанням, **повідомляє наш власний кореспондент з Тернопільської області Марта ЛІТИНСЬКА.**

Робочі місця очікують бажаючих

У портовому Іллічівську, де останнім часом бурхливо розвивається підприємництво, кількість вакансій перевищила чисельність тутешніх безробітних. Це засвідчив останній ярмарок вакансій. Бажаючим працевлаштуватися було запропоновано 257 місць. Водночас на обліку в центрі зайнятості перебуває на три десятки осіб менше, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

Віра зцілює душу й тіло

У 5-й міській лікарні Сум з ініціативи головного лікаря В'ячеслава Петренка відкрито церкву святого благовірного князя Георгія Владимирського. При лікарняному храмі планується створити школу сестер милосердя, а також приходську раду медпрацівників і товариство православних лікарів, **повідомляє наш власний кореспондент Владислав ЖМУРКОВ.**

ДАІ

До уваги учасників дорожнього руху!

Негода, яка панує майже на всій території України, надто ускладнила ситуацію на шляховій мережі держави. Перші снігопади вже принесли невтішні звістки до чергової частини Департаменту ДАІ МВС України. Лише за добу сталося майже 40 дорожньо-транспортних пригод, в яких загинуло 7 та травмовано 47 осіб.

Через ожеледицю та сніжні накати, що утворилися на проїзній частині, тимчасово обмежувався рух рейсових автобусів на дорогах Миколаївської, Херсонської та Одеської областей. Кількість дорожньо-транспортних пригод у цих регіонах зросла майже вдвічі.

Для прибирання снігу та ліквідації обмерзання на автошляхах задіяно понад дві тисячі одиниць спеціальної техніки.

Зважаючи на те, що, за прогнозами синоптиків, найближчими днями погодні умови в Україні ускладнюватимуться, Державтоінспекція звертається до всіх учасників дорожнього руху не наражати себе зайве на небезпеку, утримуватися від невиправданого перевищення швидкості, різкого гальмування, порушень правил обгону, маневрування. У дорозі радимо бути уважними та з повагою ставитися до інших учасників дорожнього руху.

Окрім цього, доцільно зайвий раз перевірити стан протектора та відповідність шин ваших авто до сезону, роботу гальмівної системи, справність освітлювальних приладів та систем забезпечення видимості та обзору. Адже за складних погодних умов саме зазначені порушення Правил дорожнього руху та незадовільна робота, несправність цих пристроїв найчастіше призводять до лиха.

Сподіваємося, що наші поради стануть вам у пригоді.

Департамент ДАІ МВС України.

В «Антарктики» — новий керівник

Наглядова рада акціонерної рибопромислової компанії «Антарктика» призначила Валентина Кобилянського генеральним директором холдингу. Попереднього директора компанії Валерія Кравченка, котрий забезпечив ефективний розвиток усіх напрямів її діяльності, 22 грудня минулого року було, як ми вже повідомляли, вбито. 52-річний Валентин Кобилянський був першим заступником генерального директор «Антарктики» й брав активну участь у реалізації всіх заходів щодо зміцнення компанії.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

Шукайте кращий порятунок, ніж простирадло зі штампом травматології

Віктор Коваленко — кримський майстер спорту з мотокросу — знайшов у собі сили повернутися до активного життя

ТЕОРЕМИ БУТТЯ

Кажуть, від суми і тюрми не зарікайся. Віктор Коваленко додає: від долі інваліда — теж. Нещастя трапилося з ним сорок років тому: в неповних дев'ятнадцять веселий, енергійний, моторний, чи не найперспективніший, на думку тренерів, кримський майстер спорту з мотокросу на змаганнях в Черкасах отримав тяжку травму хребта.

Про свою нерухомість і те, що вже ніколи не зможе ходити, дізнався майже через місяць після того, як до нього повернулася свідомість. Перше, що спало на думку на лікарняному ліжку: навіщо жити далі? Роздуми про непоправне нещастя, несправедливість долі, яка обірвала всі романтичні юнацькі плани, були нестерпні.

Це ж за віщо йому, так беззастережно закоханому в рух і подолання швидкостей, судилося до скону лежати нерухомою колодою? Намагався посміхатися лікарям, рідним і друзям, але, залишаючися на самоті, відчував, що сил побороти розпач не вистачає. Нерухомість спричинила таку тяжку моральну травму, що поперках мужній Коваленко закривався від людей благеньким простирадлом зі штампом травматології, щоб ніхто не бачив сліз і виразу його очей.

Аж після восьми місяців лікування та реабілітації він повернувся додому, і друзі подарували йому інвалідний візок, в який спершу довелося всаджувати Віктора силоміць. Лише коли проїхався рідними Саками, поручкався з усіма знайомими, всотав теплі слова розради, зрозумів — життя триває, тож не варто себе хоронити раніше відміряного навіть неприязною долею часу і лізти живим у могилу.

Поступово почав повертатися до занять фізкультурою, хоча кожен рух був мукою, як і думка, що спортивне життя і досягнення для нього вже закінчилися. Проте щоденні виснажливі й наполегливі тренування до сьомого поту дали змогу здійснити заповітну мрію — повернутися в спорт. Особливу радість і почуття перемоги, а відтак і віри у власні сили принесло те, що він знову став брати участь у перегонах, замінивши мотоцикл на інвалідний візок.

Не зламатися Віктору допоміг інваспорт. Так свіжо й безпосередньо, як сьогоднішню подію, хвилююче переживає незабутні для нього і багатьох друзів спогади про те, як рівно п'ятнадцять років тому на своїй першій Всесоюзній спартакіаді інвалідів виборов перше місце. Тоді ж його одностайно і під оплески обрали головою сакської, а по суті, всекримської федерації фізкультури для інвалідів, пізніше перетвореної на спортклуб «Лідер», який Віктор Коваленко очолює досі.

Каже, що в інших галузях себе не знайшов, бо й не дуже намагався, адже, крім стезі професійного спортсмена, більше ніким іншим не уявляв себе ще з дитинства. Вважає, що саме спорт виховав у нього бійцівські якості, силу волі, допоміг загартувати душу і тіло, видряпатися з безнадії та інших гірких несподіванок долі.

Сьогодні за плечима Віктора Коваленка чотири переможні для нього міжнародні марафони, він дев'ятиразовий чемпіон України в перегонах на інвалідних візках. Нещодавно спортклуб «Лідер» став працювати з дітьми, яких в місті-курорті Саки, визнаному найблаготворнішим для спинальників, дуже багато. І кожному треба повернути віру у власні сили, зміцнити для майбутніх життєвих випробувань.

Фото УНІАН.

Віктор Коваленко (ліворуч) стартує в легкоатлетичному напівмарафоні (21 км 97,5 м).

Віктор Коваленко вважає це своєю місією, на власному прикладі вчить не згинатися перед бідами. Він упевнений: неважливо, скільки дітей, котрі прийшли до клубу, стануть чемпіонами, головне, що заняття спортом змінять їх життя на краще, як це трапилося і з ним.

Тож не випадково нещодавно, в Міжнародний день інвалідів, за значний особистий внесок у розвиток вітчизняного інваспорту Вікторові Коваленку присвоєно почесне звання заслуженого працівника фізичної культури і спорту Криму.

Він знайшов у собі здатність і волю перемогти почуття власної неповноцінності й витягти з розпачу не лише себе — щодня допомагає повірити у власні сили, не опускати руки багатьом іншим інвалідам, яких у Криму щороку стає приблизно на півтори тисячі більше.

— Життя тепер таке, — каже Віктор, — що, на жаль, не сприяє зменшенню цієї категорії громадян, а навпаки — множить їх кількість. Серед причин — і зростання виробничого травматизму, і шляхових пригод, і народження більшої кількості немовлят з неповноцінним здоров'ям, і переростання недолікованих через відсутність коштів хвороб у хронічні, а відтак й у інвалідність. Демографічні тенденції вимагають, аби суспільство не відгороджувалося від потреби залучати інвалідів до своїх лав і обов'язково нарівні з усіма здоровими громадянами України. Прикро, що наша держава нині ще не в змозі взяти на себе цілком усі турботи про інвалідів.

Отже, потрібно торувати інший шлях — створювати умови, аби хоча б найпристосованіша для виживання їх частина турбувалася про себе самостійно. Тому ми самі дедалі активніше виступаємо за поліпшення життя інвалідів, за створення їм рівних з іншими громадянами можливостей для отримання повноцінної професійної освіти, працевлаштування, медичної реабілітації, дозвілля. Бо досі маємо в ще недосконалому законодавстві розподіл інвалідів на «престижних» і «не престижних», внаслідок чого, приміром, категорії інвалідів дитинства і тих, хто став інвалідом через травми і загальні захворювання, виявилися найупослідженішими: отримують наймізерніші пенсії, яких не вистачає навіть на ліки, та ще й із постійними затяжними затримками.

Не відповідає найневибагливішим вимогам і медична допомога. Майже повністю припинено видачу пільгових ліків за рецептами медиків. У лікарнях медичне обслуговування — платне. Незважаючи на те, що в Криму майже сотня магазинів, які обслуговують інвалідів, ціни на чимало товарів там вищі, ніж на ринках. Уже кілька років тут критична ситуація й із виготовленням і забезпеченням інвалідів протезно-ортопедичним взуттям, хронічним стало недоотримання інвалідних машин, крісел-колясок, пробуксовують оплата за встановлення інвалідам телефонів, компенсації на транспортні витрати і бензин, техобслуговування і запчастини. А як важко сьогодні добитися забезпечення медичної реабілітації! Отримати санаторно-курортну путівку — справа для більшості нереальна. Тож намагаємося й самі боротися за себе, й захистити єдиний у Криму для спинальників сакський санаторій імені Бурденка. Через захмарне оподаткування путівки сюди стали такі дорогі, що він останніми роками не заповнюється. Через це працівники соцзахисту й інваліди вимушені купувати їх в аналогічному санаторії у Слов'янську Донецької області, де путівки значно дешевші.

А як незручно кримським спинальникам туди добиратися! Водночас відомий на весь світ своїми фахівцями і дивами зцілення кримський санаторій імені Бурденка через хронічну незаповнюваність опинився на межі закриття. Це може стати трагедією для тисяч нерухомих спинальників і вітчизняної медицини, бо відновити його буде дуже важко.

Та й усьому нашому суспільству час нарешті ставати милосерднішим, його потрібно більше виховувати, вчити належно ставитися до фізично слабкої, обділеної долею людини. Саме тут є що запозичити в цивілізованих країн.

Тим паче що фінансових витрат наука гуманності не потребує, треба просто попрацювати кожному з нас душею, серцем і головою. Повагу до всіх категорій інвалідів потрібно виховати не меншу, ніж до скалічених у другій світовій війні ветеранів. Просто варто пам'ятати, що й мужнім і кволим часом потрібна підтримка. Люди цього не забудуть і обов`язково відплатять добром.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

СПОРТ

Щасливих стартів, земляки!

Студентські ігри. З 16 по 26 січня в італійському місті Тарвізіо відбудеться XXI Всесвітня зимова універсіада. До італійських Альп вирушає і збірна України (80 атлетів — 57 чоловіків, 23 жінки та ще 19 тренерів), представлена студентами 15 вищих навчальних закладів із семи регіонів країни. Вони змагатимуться у дев'яти видах програми — лижних перегонах, біатлоні, гірськолижному спорті, лижному двоборстві, стрибках на лижах з трампліна, фігурному катанні, шорт-треку, сноуборді, хокеї.

Як повідомив кореспондентові «Голосу України» перший заступник голови Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України Микола Золотаревський, за традицією попереду Національний університет фізичного виховання і спорту — 25 атлетів, Сумський державний педагогічний університет — 12, Чернігівський державний педагогічний університет — 10, Національний технічний університет «Київський політехнік» — 10...

На двох попередніх універсіадах українські студенти виступили гідно. Чемпіонами і призерами були хокеїсти, лижники, біатлоністи.

Участь наших спортсменів на аренах у Тарвізіо (до речі, на цих базах відбуватимуться змагання Олімпіади-2006 у Турині) стала можлива завдяки фінансовій підтримці Міністерства освіти і науки України. Велику організаційну роботу провели Комітет фізичного виховання та спорту МОН України і спортивна студентська спілка України.

Учора в МОН України відбулися прес-конференція і проводи наших атлетів до Італії.

Три влучення в «десятку»

Гандбол. Чоловіча українська збірна після двох перемог над командою Нідерландів завітала до Естонії. Там вона провела третій матч групового відбіркового турніру чемпіонату Європи-2004. Наші гандболісти взяли гору над естонськими — 27:17.

Замість канікул у Парижі...

Футбол. За повідомленням румунської газети ProSport, власник бухарестського клубу «Стяуа» Джиджи Бекалі лише з преси дізнався про поїздку до Києва гравця його команди, центрального оборонця Юліана Міу.

«Міу поїхав до України на свій страх і ризик, нікого не попередивши. Але це не проблема. Ми не збираємося вдаватися до карних заходів. Нехай нам заплатять чотириста тисяч доларів відпускних за Юліана, і він може їхати на всі чотири сторони. Мене не цікавить, скільки «Динамо» заплатить за нього. Прошу тільки чотириста тисяч доларів, і доста! Якщо сума трансферу вища, нехай забере собі решту. Але якщо до 13 січня проблема не вирішиться, тоді футболіст мусить з'явитися на тренування молодіжної команди...»

«Міу нині на канікулах і може їхати куди завгодно, хоч до Парижа. Може вести переговори з будь-якою командою, але має спитатися дозволу», — додав президент «Стяуа» Віорел Паунеску.

Агент футболіста Іон Бекалі заявив, що Міу вже пройшов у «Динамо» медобстеження. І якщо він не підійде тепер, то перейде влітку, коли завершиться його контракт у Бухаресті.

Цікаво, що Міу у «Стяуа» зажив слави скандаліста — за порушення контракту зі спонсором команди. За відмову підписати новий контракт його не раз переводили до дубля. Восени за «неспортивну поведінку» йому вдвічі зменшували зарплату, а також оштрафували на тисячу доларів за сварку з виконавчим директором «Стяуа» Михаєм Стойкою.

Однак фахівці відзначають, що 27-річний Міу — добрий гравець з величезним досвідом.

До речі, «Динамо» (Київ) — не єдиний клуб, котрий цікавиться Міу. Болгарська газета «7 днів спорту» у вчорашньому числі вмістила інформацію, з якої стало відомо, що на Юліана накинув оком софійський ЦСКА. Якщо Міу не підпише контракт з киянами, то ЦСКА згодний придбати оборонця без попереднього огляду. Керівництво клубу із Софії погоджується і з трансферною ціною гравця в чотириста тисяч доларів.

В. Б.

На знімку: румунський оборонець Юліан Міу.

ОГОЛОШЕННЯ

ВАТ «Монастириськгаз» повідомляє, що чергові загальні збори акціонерів відбудуться 21 лютого 2003 року о 10 годині в приміщенні ВАТ «Монастириськгаз», 1-й поверх за адресою: м. Монастирська вул. Шевченка, 42.

Реєстрація акціонерів та довірених осіб буде проводитись з 8 до 10 години 21 лютого 2003 року.

Порядок денний зборів:

1. Звіт голови Правління про підсумки фінансово-господарської діяльності товариства за 2002 рік та основні напрямки розвитку на 2003 рік.
2. Звіт Ревізійної комісії.
3. Звіт Спостережної Ради.
4. Затвердження річного звіту і балансу, фактичного розподілу прибутку за 2002 рік та планового на 2003 рік.
5. Про зміни в складі Правління.
6. Про реорганізацію товариства шляхом приєднання до ВАТ «Тернопільгаз».

Відкрите акціонерне товариство "Київський завод електротранспорту" повідомляє про

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ АКЦІОНЕРІВ,

які відбудуться 27 лютого 2003 року о 10 годині, за адресою: м. Київ, вул. Червоноармійська, 143/2

Порядок денний

1. Звіт голови правління про результати діяльності Товариства за 2001 - 2002 роки.
2. Звіт спотережної ради про результати діяльності Товариства за 2001 - 2002 роки.
3. Звіт ревізійної комісії про результати перевірки фінансово-господарської діяльності Товариства за 2001 - 2002 роки.
4. Затвердження звіту і балансу за звітний період.
5. Затвердження статуту Товариства в новій редакції.
6. Обрання спостережної ради, голови правління та ревізійної комісії Товариства.
7. Затвердження порядку розподілу прибутку і планового нормативу відрахувань до фонду дивідендів.

Додаткова інформація

Реєстрація учасників зборів 27 лютого 2003р. з 8-30 до 9-50 години. Для реєстрації мати при собі документ, що посвідчує особу, доручення на право участі у зборах (для представників акціонерів).

Довідки по телефону: 261-96-04, 269-65-31.

Правління ВАТ "Київський завод елктротранспорту"

Правління ВАТ «Фармак» повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів 25 лютого 2003 року о 14.00 за адресою: м. Київ, вул. Фрунзе, 63 (конференц-зал).

Порядок денний:

1. Звіт Правління про підсумки діяльності Товариства за 2002 фінансовий рік і перспективи розвитку у 2003 році.
2. Звіт спостережної ради.
3. Звіт ревізійної комісії Товариства за 2002 рік.
4. Затвердження результатів і розподіл прибутку 2002 р. Розмір виплат по дивідендах 2002 року.
5. Вибори членів спостережної ради.
6. Порядок розподілу прибутку на 2003 рік.

Реєстрація акціонерів з 12.00 до 13.30.

Для участі у зборах необхідно мати документ, що посвідчує особу.

Контактні телефони: 417-95-25, 417-98-17.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) постановою від 04.12.2002 р. по справі № 15/213Б визнав банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «Ольвія-Дон» (83017, м. Донецьк, вул. Владичанського 32, код ЗКПО 30645036, р/р 26006077790000 в АБ «ІКАР-БАНК» і відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Колеснікова С. М., (ліцензія АА № 249630 від 19.10.2001 р., 83000, м. Донецьк, бул. Шевченко, 31, к. 401, тел. 385-80-84).

Хозяйственным судом Автономной Республики Крым (95000, г. Симферополь, ул. Карла Маркса, 18) 11 ноября 2002 года возбуждено дело № 2-16/13570 о банкротстве СООО «Герои Сиваша», код ОКПО 30863310, р/счет 26001006501 в ФАБ «Киевская Русь» г. Красноперекопска, МФО 384500, юридический адрес: с. Ишунь Красноперекопского района Автономной Республики Крым. Мораторий на требования кредиторов введен 14.10.2002 года. Распорядителем имущества назначен Куруч Николай Петрович, лицензия АА № 249904 от 22.10.2001 года, г. Симферополь, ул. Севстопольская,94, а/я № 418.

Претензии принимаются в течение месяца с дня опубликования.

Постановою № 24/702-б від 23.12.2002 р. господарський суд м. Києва (01030 м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру Товариство з обмеженою відповідальністю «Торгово-виробниче підприємство «АСБОЦЕМ» (м. Київ, вул. Сагайдачного, 17), розрахунковий рахунок № 260043010085 в АБ «Старокиївський банк» м. Києва, МФО 321477, код ЄДРПОУ 22956395.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця.

Ліквідатор Дударенко Алла Анатоліївна, ліцензія № 249959 від 19.10.2001 р. (04050, м. Київ, вул. Тургенєвська, 71, оф. 314).

Правление АКБ "Черноморский банк развития и реконструкции"

сообщает о проведении общего собрания акционеров Банка. Собрание состоится 25 февраля 2003 г. в 9:00 по адресу: г.Симферополь, ул. Большевистская, 24.

ПОВЕСТКА ДНЯ

1. Утверждение Устава Банка в новой редакции.

Начало регистрация в 8:00, окончание регистрации в 8:45.

Для регистрации акционеры Банка должны иметь при себе документ, удостоверяющий личность, а представители – доверенности, заверенные в порядке, установленном действующим законодательством.

Справки по телефону: (0652) 510–365 , 510–335

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 25.11.2002 р. № 18/224Б введена процедура ліквідації СТОВ «Дружба» (86262, Донецька обл., Шахтарський р-н, с. Дібровка, вул. Центральна, 20, код ЗКПО 00696941, р/р № 26007301570589, у Сніжнянському відділенні ПІБ України).

Ліквідатором призначено Давиденко Олексія Івановича, ліцензія Міністерства Економіки № 000250, (86200, Донецька обл. м. Шахтарськ, вул. Леніна, 41, тел.(факс.) (255) 4-33-52).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця від дня публікації.

Господарським судом Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) постановою про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури від 24.12.2002 р. у справі № 10/199 визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура відкритого акціонерного товариства «Полтавський завод будівельних матеріалів» (36006, м. Полтава, вул. Клінкерна, 1; код ЄДРПОУ 30548247, п/р 26009301550434 в Октябрському відділенні ПІБ м. Полтави, МФО 331478).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Лаврешина Юрія Володимировича (ліцензія № 250332 від 01.03.2002 р., 61024, м. Харків, вул. Пушкінська, 79, кв.49).

Господарським судом Сумської області (вул. Рибалка, 2, м. Суми, 40000) 24.10.2002 р. порушено справу № 6098-7/225 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Конотопський завод будматеріалів» (41600, м. Конотоп, вул. Ген. Тхора, 152) код ЄДРПОУ 05467286. Банківські реквізити: р/р 26007301670808 в Промінвестбанку м. Конотоп, МФО 337386. Розпорядник майна — Адамчик Андрій Вячеславович (ліцензія № АА-047903 від 17.10.2001 р.). Заяви санаторів та кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Українське торгове рибопереробне акціонерне товариство «Укрриба» повідомляє про перенесення Загальних зборів акціонерів з 10.01.2003 р. на 28 лютого 2003 р., які відбудуться о 16-й годині за адресою: Актовий зал Інституту ім. Стражеско (м. Київ, вул. Н. Ополчення, 5).

Порядок денний:

1. Внесення змін та доповнень до Статуту ЗАТ «Укрриба».
2. Звіт Дирекції про результати господарської діяльності ЗАТ «Укрриба» за 2000-2002 роки та перспективи розвитку господарства.
3. Звіт ревізійної комісії про фінансово-господарську діяльність ЗАТ «Укрриба» в 2000-2002 роках.
4. Перевибори членів ревізійної комісії ЗАТ «Укрриба».
5. Звіт Ради акціонерного товариства за 2000-2002 роки.
6. Відкликання та обрання голови та членів ради акціонерного товариства.
7. Затвердження річного звіту та балансу ЗАТ «Укрриба» за 2000-2002 роки.
8. Про використання прибутку.
9. Затвердження договорів та рішень Ради акціонерного товариства за 2000-2002 роки.
10. Різне.

Для участі в зборах акціонерам необхідно мати документ, що посвідчує особу, представникам акціонерів додатково доручення, оформлене згідно з чинним законодавством.

Телефон для довідок: 249-02-86, ф. 248-33-28.

Дирекція ЗАТ «Укрриба».

Общество с ограниченной ответственностью «Исида», код 31672558, объявляет о своей ликвидации на основании решения участников, протокол № 7 от 26 декабря 2002 г. Претензии кредиторов принимаются в течение 2 месяцев с даты опубликования настоящего объявления по тел. 711-77-04.

Уважаемые акционеры

ПКАОЗТ «Спецодежда» сообщает, что общее собрание акционеров, назначенное на 21 января 2003 года отменяется до определения законного размера Уставного фонда Общества.

Правление ПКАОЗТ «Спецодежда».

До відома громадськості

ТОВ «Укрімпекс» 01113, Україна, м. Київ, бульвар Лесі Українки, 26, т/ф (044) 455-65-00 подало до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про продовження дії ліцензії з постачання природного газу за нерегульованим тарифом за місцем здійснення заявленої діяльності на території України.

Хозяйственным судом Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157) возбуждено дело № 32/223Б о банкротстве ЗАО «Литейный завод» г. Донецк, ул. Майская, 86. ОКПО 20336021 р/с 26002184893001 в ДРУ КБ «Приватбанк» г. Донецка, МФО 335496.

Ликвидатором назначен Старовойтов Евгений Владимирович, лицензия № 249964.

Господарським судом Тернопільської області (46001, м. Тернопіль, вул. Князя Острозького, 14-а) по справі №-11/Б-55 введено процедуру ліквідації відкритого акціонерного підприємства «Тернопільський Райагрохім» (вул. Промислова, 5, смт. В. Березовиця, Тернопільська область, код ЄДРПОУ 05490931, рахунок 26007301683260 в ЦВ ПІБ, м. Тернопіль, МФО 338426).

Ліквідатором призначено Тараса Василя Михайловича, ліцензія серії АА №-047966 від 19.10.01 р.

Інформація про продаж майна
Акціонерного комерційного агропромислового банку «Україна»
Ліквідатор Банку «Україна» оголошує аукціон з продажу наступного майна Банку «Україна»:

1. Транспортні засоби

№	Найменування	Коротка характеристика	Початкова ціна продажу, грн. (без ПДВ)
1	Хюндай Соната 1.8	Рік випуску 1998, пробіг 87277 км	31017
2	БМВ 525	Рік випуску 1994, пробіг 97799 км	27656
3	Шевролет Карго	Рік випуску 1997, пробіг 63910 км	97807
4	Шевролет Карго	Рік випуску 1997, пробіг 60330 км	103638
5	Шевролет Карго	Рік випуску 1997, пробіг 66005 км	96889
6	Вольво 960	Рік випуску 1996, пробіг 115213 км	58807
7	БМВ 520	Рік випуску 1994, пробіг 172991 км	25637
8	Мазда 323	Рік випуску 1997, пробіг 125868 км	26705
9	Нісан-Патрол	Рік випуску 1994, пробіг 136000 км	27302

Ознайомитись з транспортними засобами можна в робочі дні за адресою: м. Київ, вул. В. Житомирська, 11, телефон для довідок (044) 228-97-89.

Умови продажу: проведення розрахунків за придбані транспортні засоби здійснюється протягом одного місяця з дня укладення договору, оформлення права власності на придбані транспортні засоби та зняття їх з обліку у МРЕВ ДАІ здійснюється за рахунок покупця, питання реєстрації транспортних засобів вирішується покупцем самостійно. Засоби платежу — грошові кошти.

2. Бібліотека Банку «Україна».

До складу бібліотеки входять фундаментальні та періодичні видання 1993-2000 року з питань права, банківської справи, економіки, статистики, бухгалтерського обліку, менеджменту, підприємництва та інша професійна література вітчизняних та іноземних видавництв, загальною кількістю 8076 одиниць.

Початкова ціна продажу бібліотеки — 74 833,13 грн. (без урахування ПДВ).

Ознайомитись з бібліотекою та отримати додаткову інформацію можна в робочі дні за адресою: м. Київ, пров. Рильський, 10, тел. (044) 244-16-16.

Плата за реєстрацію заяви у розмірі 17 грн. вноситься на рахунок № 26009301260745, завдаток у розмірі 10% від початкової ціни продажу майна вноситься на рахунок № 26008302260745 в Подільському відділенні ПІБ м. Києва, МФО 322197, код ЄДРПОУ 22894896, одержувач — філія «Київський аукціонний центр» ДАК «Національна мережа аукціонних центрів».

Заяви на участь в аукціоні приймаються — філією «Київський аукціонний центр» ДАК «НМАЦ» за адресою: 02094, м. Київ, вул. Червоноткацька, 42. Кінцевий термін прийняття заяв — за три робочі дні до дати проведення аукціону.

Аукціон буде проведено 11 лютого 2003 року об 11.00 в приміщенні філії «Київський аукціонний центр» ДАК «НМАЦ» за адресою: м. Київ, вул. Червоноткацька, 42.

Служби з організації та проведення аукціону:

Ліквідатор Банку «Україна», м. Київ, пров. Рильський, 10, тел. (044)) 244-15-16.

Філія «Київський аукціонний центр» ДАК «НМАЦ» м. Київ, вул. Червоноткацька, 42, тел. (044) 552-72-55.

Общество с ограниченной ответственностью «Генезис», код 13621583, зарегистрированное Жовтневой районной администрацией Запорожского городского совета № 25490086Ю0010019 от 30.11.1998 г. сообщает о своей ликвидации.

Претензии принимаются в течение 2-х месяцев по адресу: 69095, г. Запорожье, ул. Жуковского, д. 82, к.25 или по тел. 13-80-30.

Постановою господарського суду Чернівецької області від 10.12.02 р. по справі № 3/682/б визнано ЗАТ «Євро-Еліт» (код ЄДРПОУ 30750081) банкрутом.

Ліквідатором призначено Унгуряну Доріна Віореловича (ліцензія АА № 249958 від 19.10.2001 р., адреса: 58032, м. Чернівці, вул. Головна, 204-Д/5).

Кредиторам банкрута в місячний строк звернутися до ліквідатора з відповідними вимогами.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Одеспромсервіс», код 31579373, ліквідується. Претензії приймаються за адресою: м. Одеса, вул. Велика Арнатутська, 17, в двохмісячний термін з дня опублікування цього оголошення.

Товариство з обмеженою відповідальністю «ХОРС» код. 30356257, яке знаходиться у м. Бровари Київської області, по вул. Возз'єднання 7а, кв.32, повідомляє про свою ліквідацію з 1 січня 2003 року. Всі претензії надсилати.

Втеча з-за грат,

або Чому здали генерала

ЖУРНАЛІСТСЬКЕ РОЗСЛІДУВАННЯ

(Початок на 1-й стор.).

«Невидимий» підкоп

19 травня 2002 року о четвертій ранку з-за грат Стрижавської виправної колонії, де утримуються небезпечні злочинці, втекло шестеро засуджених. Вони скористалися виритим підкопом. Майже 40-метровий «тунель» вивів небезпечних злочинців на волю. Всі вони нині знову за гратами. Тим часом стали відомі нові обставини цієї надзвичайної події. Можна лише здогадуватися, чому не повідомляли про них раніше: йдеться про чиновників із Держдепартаменту з питань виконання покарань. Кидати тінь на своїх негоже. Вину поклали на тодішнього начальника управління з питань виконання покарань у Вінницькій області Анатолія Банюка.

Генерал-майор А. Банюк, хоча й перебував на той час у відпустці, усвідомлював свою відповідальність за те, що сталося. Одразу приступив до проведення розслідування цієї резонансної справи. Досвідченому генералу, який 42 роки віддав роботі в органах кримінально-виконавчої системи, дуже скоро стало зрозуміло: про підкоп у колонії не могли не знати. Просто комусь було вигідно замовчувати інформацію.

Викрити злочинців під час копання тунелю, переконаний Банюк, не становило особливих труднощів. Розпорядок, за яким живе колонія, надзвичайно жорсткий. Протягом дня кожні дві години проводиться перевірка тих, хто відбуває покарання. Вночі без цього також не обходиться. Засудженому зникнути з-перед очей охоронця практично неможливо. Щоб потрапити у приміщення, де починався підкоп, треба також було «засвітитися» перед охороною.

Напередодні втечі, як стверджує А. Банюк, колонію інспектували столичні оперативники у званні полковника і підполковника. Генерал знає їх як досвідчених професіоналів, що обіймають у Держдепартаменті поважні посади. Перевірка мала жорсткий характер. Це пояснюється двома обставинами. По-перше, на той час у колонії виявили порушення, пов'язані із приписками. По-друге, керівництво Держдепартаменту віддало розпорядження посилити роботу з розшуку і виявлення можливих місць підкопів. Не тільки у згаданій колонії — у всіх установах, підпорядкованих Держдепартаменту з питань виконання покарань. Щодо згаданих приписок, вони не стали відкриттям для начальника управління. Генерал каже: ще до перевірки з Києва він видав більше шести наказів про покарання винних.

За словами співрозмовника, представники зі столиці до того ж узяли на себе керівництво оперативною і розшуковою службою. Розшукову роботу проводили навіть уночі. Перевірку закінчили в останній день квітня 2002 року. А вже 19 травня, як згадувалося вище, злочинці скористалися 40-метровим підкопом. «Скажіть, — запитує генерал Банюк, — можна повірити в те, що після такої ретельної інспекції перевіряльники так і не помітили нічого підозрілого? Адже шукали не голку в копиці сіна... А можливо, то була лише видимість активної роботи?»

Стрижавську колонію Банюк знає як своїх п'ять пальців. Десять років він працював тут начальником. 9 травня 2002 року генерал надіслав службову телеграму на ім'я виконувача обов'язків начальника колонії. У ній конкретно було вказано місця, на які варто звернути увагу під час перевірки щодо виявлення можливих підкопів. Потім ще раз наголосив на цьому під час телефонної розмови. Генерал каже, що за його керівництва колонією не раз упереджували спроби «прокласти тунель на волю». Тому злочинцям не вдавалося втілити задумане. Таке могло статися хіба що завдяки змові з окремими охоронцями, припускає Анатолій Митрофанович.

Підтвердженням того, що про підкоп у колонії було відомо, може бути такий доказ. Один із засуджених, продовжує генерал, повідомив про це черговому на КПП. Він навіть назвав день, коли втікачі збиралися вибратися на волю. Очевидно, розміркову далі співрозмовник, їх мали намір, як то кажуть, упіймати на гарячому. За це можна було сподіватися на підвищення у званні чи посаді. У будь-якому разі левова частка вини все одно лягала саме на начальника управління. Так воно, зрештою, і сталося.

Генерали — теж люди

Анатолій Банюк уже два рази, як він каже, просився у відставку. Мав намір залишити непросту службу, коли виповнилося 50. Не відпустили. І в 55 переконали, що його знання, вміння, великий досвід потрібні для дальшого вдосконалення роботи установ кримінально-виправної системи. З посади начальника колонії його підвищили: тоді ще у званні полковника він очолив управління з питань виконання покарань у Вінницькій області. Одним із перших серед колег із інших регіонів був удостоєний звання генерал-майора внутрішньої служби. Має кілька відзнак. Президент держави нагородив генерала іменною зброєю.

Від природи Банюк наділений хистом господаря. У всіх восьми виправних установах, розміщених на території області, організував виробництво. Навіть за нинішньої непростої ситуації засуджених харчують відповідно до передбаченого раціону. Здебільшого за кошти, зароблені ними самими. Протягом короткого часу зуміли провести реконструкцію виправної колонії №123, на що витратили більш як 800 тисяч гривень. Жодної гривні не було виділено Держдепартаментом на ремонт приміщення виправної колонії №39: майже 500 тисяч гривень власних коштів пішло на проведення робіт. Один мільйон триста тисяч гривень освоїли на реконструкції в'язниці у Вінниці.

Коли генералу виповнилося 60, заступник голови Держдепартаменту з питань кадрової роботи запропонував написати рапорт з проханням продовжити термін служби. Але кваліфікаційна комісія відмовила. Колегам його віку дозволили працювати далі. Щоправда, невдовзі у Держдепартаменті переглянули своє рішення. На прохання десяти народних депутатів України, серед яких був і тодішній заступник голови ВР Віктор Медведчук, кадрова комісія продовжила термін перебування на посаді начальника управління А. Банюка ще на три роки.

Минуло небагато часу, як із Києва «повіяло холодом». «Упереджене ставлення з боку керівництва Держдепартаменту, — каже А. Банюк, — пояснюю не результатами роботи, бо вони були не гірші, ніж в інших. На мою думку, причина в іншому. Очевидно, мені не могли пробачити депутатської підтримки.» Хоча напередодні, 19 травня, перший заступник керівника Держдепартаменту, який прибув на місце пригоди у Стрижавську колонію, віддав команду Банюку приступити до розшуку втікачів. Того самого дня до колонії приїздив голова їхнього відомства. Під час спілкування з ним не йшлося про звільнення Банюка. А наступного дня голова Держдепартаменту своїм наказом звільнив з посади одного з найдосвідченіших керівників у кримінально-виправній системі.

Генерал каже, що не чіпляється за посаду. «Бог з нею, з посадою, настає час і кожен з нас повинен поступитися місцем іншому.» Його неприємно вразило те, як відбувалося звільнення: без будь-якого попередження, без виклику для розмови, без усного чи письмового пояснення і т. ін. Поважного генерала відправили з посади так, як відправляють недбалого працівника. «Чи додасть таке ставлення до кадрів авторитету нашому відомству? — запитує Банюк.— Що подумають з цього приводу молоді працівники, котрі знають мою біографію? Ось за що найбільше прикро.»

Генерал — людина відверта. Діяти з допомогою «тихої сапи» не звик. Тому про все це він письмово повідомив керівнику відомства — голові Держдепартаменту з питань виконання покарань, теж генерал-майору внутрішньої служби, Володимирові Льовочкіну. У відповідь, щоправда, не почув жодного слова.

У тому, що сталося у Стрижавській колонії, зрозуміло, провина не лише Банюка. Яке покарання понесли інші відповідальні особи, безпосередньо причетні до НП, дізнатися не вдалося. Новий начальник управління з питань виконання покарань у Вінницькій області Микола Сидорчук сказав, що це є службовою таємницею. За інформацією Банюка, безпосередні винуватці «обійшлися легким переляком»...

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.
Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

ЛІДЕРИ РИНКУ

Вічний іспит кондитерів «Світоча»

Упродовж 2002 року кондитерська фірма «Світоч» провела низку акцій, присвячених 120-річчю заснування виробництва і 40-річчю відомої марки. Завершальним акордом стала презентація нової лінії з виробництва шоколаду, яка дає змогу подвоїти випуск солодкої продукції.

Мабуть, немає у Львові іншого виробництва, яке перебувало б під таким пильним контролем вибагливого споживача. Бо цукерки від «Світоча» — це продукт, котрий асоціюється із духом і стилем міста. Патріотизм місцевих ласунів і допомагає (бо прихильники на інші солодощі й не дивляться), і водночас зобов'язує. Адже конкуренти також не дрімають, отож за обставин, що склалися, варто гнучко поєднувати і традиції, і новаторство.

Ювілейні імпрези спонукали перегорнути сторінки історії. Перші кондитерські мануфактури виникли ще наприкінці XVIII ст. Хроніки Львова за 1882 рік уперше згадують цукерню, яка згодом стала виробничим підрозділом фірми. Після встановлення на західноукраїнських землях радянської влади усі кондитерські фабрики Львова націоналізували й створили «Кондтрест». Під час чергової реорганізації харчової галузі внаслідок об'єднання фабрик було утворено підприємство, яке назвали «Світоч». До слова, тоді ніхто не замислювався над тим , що в англійській транскрипції це слово перекладається як «солодка паличка». А українське тлумачення слова спонукало до лідерства в галузі.

«Світоч» першим серед кондитерських підприємств України 1989 року перейшов на оренду, а наступного року, викупивши майно в держави, отримав статус приватизованого підприємства. У перші роки становлення незалежної України львівські кондитери спрямовували значні кошти на реконструкцію і розвиток виробництва. Кожен такий етап супроводжувався своєрідним звітом перед колективом і громадськістю. Відтак львів'яни, та й усі споживачі, докладно знали про те, що робиться на підприємстві. Керівництво фірми не ухвалювало кабінетних рішень: кожен доленосний крок обговорювали у виробничих підрозділах, вивчали думку колективу.

1996 року «Світоч» трансформувався на акціонерне товариство, і згодом було підписано кредитну угоду з Європейським банком реконструкції і розвитку. Це був перший випадок у державі, коли промисловому підприємству надали значний кредит під його власні зобов'язання та гарантії для придбання лінії шоколадного виробництва.

Від 1998 року фірма співпрацює зі стратегічним інвестором — транснаціональною компанією «Нестле». І знову світочани складали іспит. Мирон Янків, голова облдержадміністрації, під час нинішньої, ювілейної, презентації виробництва пригадав часи, коли перед кондитерами постала дилема. Врешті вони зробили вибір на користь суперсучасного виробництва і менеджменту, технологій на рівні світових стандартів. У 2001 році на оновлення основних фондів, розвиток виробництва використано понад 70 мільйонів гривень інвестиційних коштів, торік — близько 50 мільйонів. Для нових технологій реконструювали і саме приміщення. Тут замінено комунікації, закріплено фундаменти старих споруд, здано в експлуатацію єдину в Україні мікробіологічну лабораторію. Попри значне збільшення виробництва солодощів продукція, за словами президента «Світоча» Андрія Тавпаша, іде з коліс.

На підприємстві впроваджено погодинну оплату праці, це вигідно для працівників. Зарплатня — одна з найвищих у регіоні. Наприклад, робітники торік заробляли в середньому 885 грн.

Для порівняння вчорашнього і нинішнього дня під час презентації гостям показали і традиційні цехи, і нову лінію, котра працює за мінімального впливу людини. Комп'ютер визначає температурні режими, контролює та коригує роботу складних механічних вузлів, подачу інгредієнтів, систему дозування. Нині колектив ставить перед собою завдання перетворити «Світоч» на одне з найефективніших виробництв Європи.

Давні партнерські стосунки єднають «Світоч» із газетою «Голос України». Серед кондитерів чимало наших читачів. Андрій Іванович Тавпаш завжди підтримував меценатські проекти. Свого часу фірма випустила ексклюзивні шоколадні медалі «Голос України», надавала солодкі призи для наших передплатників. Ми щиро вітаємо ювілярів і бажаємо їм залишатися світочем у вітчизняній економіці.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Львів.

ШОУ-БІЗНЕС

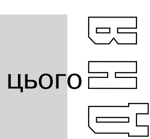

А зіронька — гола!

Американська співачка Мерайя Кері повторила уславлену сцену з фільму «Основний інстинкт». На телешоу одного з каналів штату Міннесота поп-діва забула вдягнути важливу частину туалету. Передбачалося, що шоу, на якому було кілька десятків глядачів, почнеться виконанням пісень із нового альбому Мерайї Кері. Однак питання про творчі плани зірки опинилися поза рамками сценарію, коли прихильники її таланту побачили приму в міні-спідничці і без трусів.

Один із ведучих зняв свій піджак і запропонував дамі прикрити ним коліна. Згодом 32-річна співачка визнала, що надалі муситиме поводитися обачніше. Хоча ймовірно, що трюк а-ля Шарон Стоун вона повторила, аби привернути увагу публіки до свого нового диску.

Останній альбом Кері став провальним і розійшовся накладом менш ніж 1 млн. копій. Та й на акторській царині її спіткала невдача: музичний фільм «Блиск» за участю Мерайї Кері цього року було номіновано на премію «Золота Малина» за найгіршу жіночу роль.

10 СІЧНЯ

■ 1663 р. Царський уряд створив Малоросійський приказ для управління Україною. ■ 1826 р. На Київщині спалахнуло повстання Чернігівського полку проти царизму, організоване Південним товариством декабристів. ■ 1863 р. У Лондоні відкрилося перше в світі метро. ■ 1883 р. Народився російський письменник Олексій Толстой («Ходіння по муках», «Аеліта» тощо). ■ 1939 р. Утворено Запорізьку, Кіровоградську та Сумську області. ■ 1994 р. НАТО ухвалила програму «Партнерство заради миру».

Вшанували Ханжонкова

У Культурному центрі України в Москві відзначено 125-річчя з дня народження засновника вітчизняного кіно, видатного продюсера Олександра Ханжонкова.

Росія шанує його: у Москві знаменитий кіноцентр зветься Домом Ханжонкова. Народився Олександр Олексійович у Макіївці на Донеччині. Одним із перших у світі зняв повнометражний фільм, уперше використав «перехресний» монтаж, що став основою сучасного кіно, застосував «пряме інтерв'ю», без якого неможливі документалістика і TV. Об'ємна мультиплікація теж його винахід. Він заснував кіностудію в Ялті, одним з перших екранізував художню прозу й підняв кіно від балаганної розваги до висот мистецтва.

Цього року на батьківщині Майстра відкрито меморіальну дошку (станція Ханжонкове в Макіївці), закладено камінь на місці майбутнього пам'ятника. На вечорі в Культурному центрі України в Москві показано документальний фільм про Ханжонкова «Аванс. 1911 рік» (режисер В. Лисакович), фільм про Дні Ханжонкова на Донбасі, стрічки кінокомпанії «Ханжонков і К°» — «Похорон Толстого», «Оборона Севастополя».

Юрій КОНОНЕНКО.

Звіринець на базарі

На новорічні та різдвяні свята дорослі та дітвора Дніпродзержинська поспішають на центральний ринок міста. Тут на них чекають не лише продавці з товаром, а й зоологічний куточок — два ведмеді і вовчиця. Директор ринку має намір зробити з «базарного» звіринця справжнісінький зоопарк. Цю ідею палко підтримує тутешня малеча.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

У ВОРОНИ НА ХВОСТІ

Вони співають тільки вживу

Друзі нашої газети — уславлений гурт «Кобза» — нарешті трохи відпочили після многотрудного марафону з підготовки та проведення концерту в Національному палаці «Україна». Після яскравого вдалого виступу музиканти нагадали про себе, привітавши колектив «Голосу України» з чарівними зимовими святами (щиро дякуємо!). Проте до нас докотилися чутки, мовляв, через не завжди якісний звук під час концерту легендарних музикантів вельмишановних майстрів сцени злі язики запідозрили у співі під фонограму. Можете собі уявити, що означають такі наклепи для справжніх профі. Запевняємо авторитетно: ансамбль «Кобза» співав вживу — протягом усіх трьох годин! Багатьом сучасним «зірочкам» таке й не снилося. Отже, не дамо образити «Кобзу». Хлопці, ми з вами! Ми за вас!

КІНО

«Дім дурнів» для розумних

Цей фільм Андрія Кончаловського я побачила на закритті кінофестивалю «Молодість» торік. Представник російської делегації, який презентував картину на київському форумі, насамперед намагався пояснити нам, глядачам, як правильно слід реагувати на побачене. Правильно, з точки зору зовнішньополітичної позиції Росії.

З боку Кончаловського, справді, сміливо трактувати чеченську війну врозріз офіційно прийнятому ідеологічному курсу. Однак він це зробив. Багато хто з критиків стверджує, що режисер уже більше американець, ніж росіянин, а отже, може дозволити собі таке кіновідтворення війни.

Не дивно, що російська преса зустріла «Дім дурнів» у штики. І її зрозуміти можна. Режисер зображує чеченців як бравих вояків, гарних хлопців і галантних кавалерів. А росіяни у «Домі дурнів», у «психушці», розташованій на межі воєнних дій, де відбуваються основні події картини, мають неліпший вигляд. Кончаловський показує не дві сторони, які історично протиборствують, — «наших» і «поганих», а людей, розкриваючи їхні характери через ставлення до душевнохворих.

Щоправда, перед тим, як з'явитися в прокаті, картина одержала Гран-прі на Венеціанському кінофестивалі і її було «висунуто» на «Оскар» у номінації «Кращий іноземний фільм». На широкий український екран вона вийшла в грудні минулого року.

Ольга ВІТЕР.

ЧАС НОТ

Ювілей «Ялиночки»

Найпопулярніший дитячий шлягер «В лесу родилась елочка» цього року відсвяткує своє 100-річчя.

Вірш Раїси Кудашової «Елочка» було надруковано в 1903-му в журналі «Малютка» за підписом «А. Е.» Спочатку майбутній шедевр входив до складу обширної віршованої композиції, призначеної для декламації на різдвяному святі.

Через два роки після публікації новорічних віршів кандидат природничих наук, біолог і агроном Леонід Бекман написав до них музику. Точніше, на нотному стані придуману мелодію записала його дружина, всесвітньо відома піаністка, професор Московської консерваторії Олена Бекман-Щербіна.

Спочатку текст «Елочки» відрізнявся від відомого нині варіанта. В дореволюційному виданні замість звичних для нас слів «спи, елочка, бай-бай» було «спи, елочка, баюбай». А рубав її не «старичок», а «мужичок».

ТЕЛЕ

Шість років новин

У ці святкові дні телевізійна служба новин «1+1» відзначає свій шостий день народження. Інформаційна мережа мовлення — найскладніша і найконсервативніша структура для кожного телевізійного каналу. Генеральний директор «Студії 1+1» Володимир Оселедчик вважає, що за час свого перебування у вітчизняному ефірі ТСН сформувалася і устоялася якнайкраще. Нещодавно на екрані з'явилися так звані флешики —анонси випусків новин. Вони оперативно інформують глядача про події, які на даний момент відбуваються у країні і світі, а також іще раз наочно підтверджують, що служба новин безперервно перебуває в інформаційному потоці.

Нині над випусками новин працюють 120 осіб. Програма виходить чотири рази на день. Щорічний бюджет ТСН становить два мільйони доларів.

ЗНАЙ НАШИХ!

«Грузовик» — друг мій і росіян

Редакція російського журналу «Енемі» провела власне розслідування щодо визначення «найкрутішої особи» у світі сучасної музики. До десятки кращих рок-н-рольників увійшли три наші співвітчизники: Олег Скрипка (на п'ятому місці), Ростислав Чабан (басист групи «Я и Друг Мой Грузовик», третє місце) і Антон Грузовиков (власне вокаліст «Грузовика», перше місце!). Отже, дніпропетровська група «ЯиДМГ» визнана в Росії найкрутішою рок-н-рольною командою.

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311004. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 0**

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos